

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Diplomová práce

Bc. Ondřej Strádal

Řízení volnočasových aktivit

Možnosti financování hudebně zaměřených
volnočasových aktivit pro děti a mládež

Olomouc 2016

vedoucí práce: Ing. Alena Opletalová, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně a použil jen uvedenou literaturu a zdroje.

V Olomouci dne 22. 4. 2016

Bc. Ondřej Strádal

Děkuji Ing. Aleně Opletalové, Ph.D., za odborné vedení diplomové práce a cenné připomínky k mé diplomové práci. Poděkování patří také paní ředitelce DDM Mělník Mgr. Heleně Jiráčkové, panu řediteli ZUŠ Mělník Jiřímu Lechnerovi a hospodářce YMCA Mělník Martině Karnoltové, za poskytnutí přístupu k dokumentacím organizací a souhlasy s jejich zveřejněním. V neposlední řadě mé manželce Anetě za trpělivost a podporu.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Bc. Ondřej Strádal
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Ing. Alena Opletalová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2016

Název práce:	Možnosti financování hudebně zaměřených volnočasových aktivit pro děti a mládež
Název v angličtině:	Financing Options for Musically Oriented Leisure Activities for Children and Youth
Anotace práce:	<p>Diplomová práce se zabývá možnostmi financování hudebně zaměřených volnočasových aktivit pro děti a mládež. Hlavním cílem této práce je porovnat teoretické možnosti s praktickým využíváním různých finančních zdrojů ve třech vybraných zařízeních, které se v této oblasti angažují. Teoretická část je zaměřena na vymezení základních pojmů souvisejících s tématem diplomové práce a obsahuje také výčet možných finančních zdrojů pro Základní umělecké školy, Domy dětí a mládeže a neziskové organizace. Empirická část srovnává a hodnotí finanční situaci ZUŠ Mělník, DDM Mělník a YMCA Mělník na pozadí jejich vzdělávací a výchovné práce s dětmi ve volném čase. Doplnující dotazníkové šetření zjišťuje informovanost veřejnosti o způsobu financování těchto organizací a jejich názor na výši poplatků za zájmové a vzdělávací aktivity dětí ve volném čase.</p>
Klíčová slova:	Finanční zdroje, fundraising, rozpočet, hudební volnočasové aktivity, neziskový sektor, neformální vzdělávání, zájmové vzdělávání, ZUŠ, DDM, YMCA, děti a mládež.
Anotace v angličtině:	<p>The diploma thesis follows the options of financing musically oriented leisure activities for children and youth. The main aim of the thesis is to compare theoretical possibilities with the practical use of various funds in three chosen institutions involved in work in this area.</p> <p>The theoretical part is focused on defining basic terms related to the topic of the diploma paper and also contains a list of possible funding sources for Elementary Art Schools, Houses of Children and Youth and non-profit organizations.</p> <p>The empirical part compares and evaluates the financial situation of the Elementary Art School in Mělník, the House of Children and Youth in Mělník and YMCA Mělník on the background of their educational work with children in their leisure time.</p>

	The additional survey discovers public awareness about the method of financing these organizations and their opinion on the fee level for interest and educational children activities in their leisure time.
Klíčová slova v angličtině:	Financial resources, fundraising, budget, musical leisure activities, non-profit sector, informal education, leisure education, Elementary Art School, House of Children and Youth, YMCA, children and youth.
Přílohy vázané v práci:	<p>Příloha č. 1 – Kompletní schéma evropských fondů</p> <p>Příloha č. 2 – Tištěná verze dotazníku</p> <p>Příloha č. 3 – Výsledky elektronické verze dotazníku</p> <p>Příloha č. 4 – Seznam otázek rozhovoru</p> <p>Příloha č. 5 - Přepisy rozhovorů</p> <p>Příloha č. 6 - Výkaz zisku a ztráty ZUŠ Mělník v letech 2014 a 2015</p> <p>Příloha č. 7 - Investiční a rezervní fond ZUŠ Mělník (stav v roce 2015)</p> <p>Příloha č. 8 - Výkaz zisku a ztráty DDM Mělník v letech 2014 a 2015</p> <p>Příloha č. 9 - Investiční a rezervní fond DDM Mělník (stav v roce 2015)</p>
Rozsah práce:	99
Jazyk práce:	Český

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 Definice a vysvětlení základních pojmů.....	11
1.1 Děti a mládež.....	11
1.2 Volný čas.....	12
1.3 Formální a neformální vzdělávání	17
1.3.1 Formální vzdělávání	17
1.3.2 Neformální vzdělávání.....	17
1.3.3 Informální učení.....	17
1.3.4 Neformální vzdělávání nebo neformální učení?.....	18
1.3.5 Financování formálního a neformálního vzdělávání	19
1.4 Neziskový sektor.....	22
1.5 Neziskové organizace.....	24
1.5.1 Příspěvkové organizace	26
1.5.2 Nestátní neziskové organizace.....	26
1.6 Fundraising.....	28
1.6.1 Personální zajištění fundraisingu	29
1.6.2 Formy fundraisingu.....	30
1.6.3 Pyramida dárců	31
2 Možnosti financování volnočasových aktivit pro děti a mládež	31
2.1 Státní příspěvky a dotace	32
2.1.1 Příspěvkové organizace	32
2.1.2 Nestátní neziskové organizace.....	33
2.2 Grantové a dotační programy obcí a krajů.....	36
2.3 Fondy Evropské unie.....	38
2.4 Nadace a nadační fondy	40
2.5 Sponzoring, partnerství	41
2.6 Dárcovství	42
2.7 Vlastní zdroje	43
2.7.1 Členské příspěvky.....	43
2.7.2 Poplatky za aktivity	43
2.7.3 Vedlejší hospodářská činnost.....	44
3 Výzkumné šetření	46
3.1 Formulace výzkumných problémů.....	46
3.2 Metody výzkumného šetření	47

3.3	Výzkumný soubor a realizace sběru dat.....	50
3.4	Analýza a interpretace výsledků empirického šetření.....	51
4	Financování ZUŠ Mělník, DDM Mělník a YMCA Mělník.....	60
4.1	ZUŠ Mělník.....	62
4.1.1	Právní forma	62
4.1.2	Personální zajištění	62
4.1.3	Způsob organizace výuky	64
4.1.4	Způsob financování.....	65
4.2	DDM Mělník.....	70
4.2.1	Právní forma	70
4.2.2	Personální zajištění	71
4.2.3	Způsob organizace výuky	73
4.2.4	Způsob financování.....	74
4.3	YMCA Mělník	80
4.3.1	Právní forma	80
4.3.2	Personální zajištění	81
4.3.3	Způsob organizace výuky	82
4.3.4	Způsob financování.....	82
	Závěr	86
	Seznam použitých zkratk	89
	Seznam použité literatury a zdrojů	91
	Seznam grafů, obrázků a tabulek.....	97
	Seznam příloh.....	99

ÚVOD

„Čas jsou prý peníze, ale peníze se nerovnájí času. Bez peněz se dá ještě vždy mnoho udělat, bez času nic.“ (Jan Neruda)

Tímto citátem uvádím svou diplomovou práci s úmyslem poukázat hned zpočátku na svůj postoj, který k tématu financování volnočasových aktivit zaujímám. Spisovatel Jan Neruda skvěle vystihl myšlenku, která se ve sféře volného času často stává realitou. Především v oblasti práce neziskových organizací mnohdy platí, že navzdory nedostatku peněz je možné nabízet volnočasové aktivity kreativně, kvalitně a plnohodnotně. K tomu je však potřeba práce nadšených dobrovolníků a podporovatelů, jejichž přínosu se také budu v této práci okrajově věnovat. Problematika financování volnočasových aktivit je tématem, s nímž jsem se setkával zpočátku z opačné strany, tedy z pozice dobrovolníka v neziskové organizaci. Nyní tuto situaci nahlížím ze dvou úhlů – z pozice hospodáře spolku zabývajícího se organizací hudebních aktivit pro děti a mládež na celostátní úrovni a zároveň z pozice pedagoga volného času v Domě dětí a mládeže na Mělníku. Vzhledem k ne příliš ideálnímu nastavení toku státních financí do neziskového sektoru je stále nutné vyvíjet snahu ve vyhledávání nových zdrojů a co nejefektivněji využívat ty stávající dostupné. Pro hospodaření spolku je tato praxe přímo nezbytná, aktivní fundraising je však často nepostradatelný i v příspěvkové organizaci, kterou je například již zmíněný Dům dětí a mládeže. Jedním z cílů této diplomové práce je vytvořit souhrn různých možností financování, jejich porovnání a vyhodnocení, které z nich vybrané organizace využívají, případně jaké faktory jim zabraňují v dalších fundraisingových snahách. Jak je zřejmé již z tématu mé práce, kromě financí se budu zabývat také otázkou času. A to nejen volného času účastníků aktivit, který je cílem co nejefektivněji naplnit, ale důležitá je zde také investice času, který do práce s dětmi a mládeží vkládají dobrovolníci, pedagogové či další podporovatelé.

Možností, jak trávit volný čas, je nepřeberné množství. Školy, školská zařízení, Domy dětí a mládeže (dále také DDM), volnočasová centra i další organizace se snaží nabízet co nejširší spektrum aktivit, aby si opravdu každý mohl vybrat to, co ho zajímá, a aby se tak co nejvíce předcházelo sociálně patologickým jevům u mladistvých. Nesmíme ale zapomenout na aspekty, které naopak tuto širokou nabídku omezují. Ať už se jedná o vesnice a menší města, kde z pochopitelných důvodů výběr není tak velký, nebo právě finanční stránka, která je velmi častým faktorem při rozhodování rodičů, jaké zájmové

aktivitě se bude jejich dítě věnovat. Nezřídka pak dochází k paradoxům, kdy dítě projeví zájem o nějakou volnočasovou aktivitu (což je cílem rodičů i pedagogů), ale rodič ho odmítne přihlásit právě z důvodu příliš vysoké ceny. Často se s tímto jevem setkávám při své praxi v DDM Mělník, kde právě hudebně zaměřené zájmové útvary jsou z důvodu menšího počtu účastníků dražší. Část rodičů má pocit, že si nemohou dovolit zaplatit tolik peněz, proto se snaží děti přesvědčit, že je bude bavit i jiný zájmový útvar, samozřejmě levnější. Děti pak buď protestují a raději nechodí nikam nebo se kroužku účastní nedobrovolně a neochotně a nechtějí spolupracovat a aktivně se zapojovat. Otázka vlivu ceny na rozhodování rodičů o přihlášení dítěte na hudební zájmové útvary byla mimo jiné také součástí dotazníkového šetření, kterému se věnuji v empirické části mé práce.

Svou práci jsem rozdělil do pomyslných pěti částí. V té první se na základě prostudované literatury pokusím definovat základní pojmy, s nimiž dále budu pracovat. Následně se ve druhé části zaměřím na teoretické možnosti financování hudebně zaměřených volnočasových aktivit, respektive organizací, které tyto aktivity nabízejí. V úvodu empirické části mé práce prezentuji a zdůvodňuji metody výzkumného šetření a problémy, které byly tímto šetřením zkoumány. Ve čtvrté části, která vznikla na základě osobních rozhovorů s řediteli (resp. statutárními zástupci) vybraných organizací, představím tři vybrané organizace, které jsou ve městě Mělník zároveň nejvýraznějšími v nabídce hudebně zaměřených volnočasových aktivit pro děti a mládež. Zde poměřím, kde jsou nejpříznivější podmínky pro účastníky aktivity (tedy děti a mládež) z hlediska finančního s ohledem na kvalitu a rozsah nabízených služeb a zároveň, která z těchto organizací má nejsnadnější podmínky, co se týká zajišťování potřebných financí na provoz hudebních aktivit. Dále bych rád dokázal, že v Mělníku jsou součástí nabídky hudebních volnočasových aktivit i takové, které jsou finančně dostupné všem. Připojím také dvě dotazníková šetření, kterými se pokusím zodpovědět výzkumné otázky empirického šetření stanovené ve třetí kapitole této práce.

Hlavním cílem této práce je porovnat teoretické možnosti s praktickým využíváním různých finančních zdrojů ve třech vybraných zařízeních, které se v této oblasti angažují. Zjištěním úrovně jejich fundraisingové aktivity bude základem pro případné doplnění, které by mohlo pomoci zlepšit finanční podmínky, a tak zkvalitnit nabídku těchto aktivit a zpřístupnit ji co největšímu procentu dětí a mládeže.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Definice a vysvětlení základních pojmů

V první kapitole budou vysvětleny základní pojmy spojené s tématem celé práce. Bude pojednávat o důležitosti volného času a různého nahlížení na něj, rozliší formální a neformální vzdělávání, definuje neziskový sektor a v neposlední řadě uvede do problematiky fundraisingu.

1.1 Děti a mládež

Tato práce je zaměřena na hudební volnočasové aktivity pro děti a mládež. Jedná se o nejvíce perspektivní období vývoje lidského jedince, proto by neměla být kromě výchovy v rodině a povinného vzdělání opomíjena ani výchova ve volném čase a výchova k volnému času. Věkové rozmezí, kterým označujeme děti a mládež, se v různých vědních oborech odlišuje. V odborné literatuře se setkáváme s různými označeními pro tato vývojová období. Jedno z nejčastěji užívaných vymezení najdeme v Úmluvě o právech dítěte, kterou schválila OSN v New Yorku dne 20. listopadu 1989, podle níž je za dítě považována „každá lidská bytost mladší 18 let, pokud podle právního řádu konkrétní země nedosahuje zletilosti dříve“¹. Mládeží se pak rozumí mladí lidé ve věku od 15 do 25 (resp. 26) let. Oba tyto pojmy se tedy částečně překrývají. O mládeži pojednává také Bílá kniha o mládeži Evropské komise (2001), kde označení mládež zahrnuje rovněž mladé dospělé (18-25 let). Tato vymezení uvádí také Hofbauer.²

Věkové rozmezí dětí školního věku (bereme-li v potaz povinnou školní docházku) je poměrně jednoznačné. Pomineme-li možnost odkladu či opakování některého ročníku, pak se jedná o věk 6 – 15 let. Toto období bývá dále děleno na mladší a starší školní věk. Následuje období dospívání, neboli adolescence, o kterém například Macek³ ve stejnojmenné publikaci říká, že je odlišné od ostatních životních etap a současně je vnitřně diferencované. Rozčleňuje tento věk na tři další fáze: časnou adolescenci (zhruba 10 či 11 – 13 let), střední adolescenci (cca 14 – 16 let) a pozdní adolescenci (17 – 20 let, případně i déle).

Věková skupina 6-18 let, tedy žáci primárního a sekundárního vzdělávání, se nejhojněji účastní hudebně zaměřených volnočasových aktivit. Zájmové vzdělávání je charakteristické pro děti prvního a druhého stupně základní školy a většinou o něm

¹ NAŠE PRÁVA. *Úmluva o právech dítěte*. [online]. Praha [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.naseprava.cz/umluva-o-pravech-ditete/>

² HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, s. 22. ISBN 80-717-8927-5.

³ MACEK, Petr. *Adolescence*. Vyd. 2., upr. Praha: Portál, 2003, s. 10. ISBN 80-717-8747-7.

rozhodují rodiče. Studenti středních škol a gymnázií volí spíše profesionálněji zaměřené vzdělávání v uměleckých školách, volnočasové aktivity různých neziskových organizací, případně soukromou výuku. Všechny zmíněné instituce, primárně základní umělecké školy, jsou základem pro další vzdělávání v uměleckých oborech na střední či vysoké škole, kde se výuka více profesionalizuje a jde již o formální vzdělávání a souvislou přípravu na budoucí povolání. Právě hudební zájmové aktivity ve volném čase bývají velmi často jakousi pomyslnou startovní čarou pro budoucí umělce. Nezřídka můžeme slyšet od dnes již slavných hudebníků, že své začátky a první úspěchy zaznamenávali například na soutěžích, na které byli vysláni učitelem či vedoucím své zájmové aktivity.

1.2 Volný čas

Čas je komoditou, kterou se lidé často snaží zhodnotit. Čím dál častěji slyšíme nejen od podnikatelů právě větu, kterou v úvodním citátu zmínil Jan Neruda, že „čas jsou peníze“. Ve skutečnosti si však čas koupit nelze. Je možné využít finanční prostředky například na péči o naše zdraví a tím si zdánlivě prodloužit život. Můžeme si také vydělat tolik peněz, že nebudeme dále muset pracovat a zajistíme si tak více volného času, který můžeme věnovat aktivitám, které nás baví. Zaplatit si byt' jen vteřinu života navíc ale není v naší moci. Čas nepatří nikomu z nás, nemůžeme ho tedy prodávat ani nikomu odcizit. Dalo by se říci, že každý z nás je jakýmsi správcem času, který má za úkol hospodařit s ním nejlépe, jak jen dokáže. Využívat smysluplně a kvalitně každý den v našem životě může být jedním z důležitých cílů, kterého se snažíme dosáhnout. Čas a peníze spolu přesto velmi úzce souvisí. Často platíme za rychlejší dopravu, za novější a dokonalejší přístroje, které nám ušetří námahu a především drahocenné minuty či hodiny a obecně se snažíme získat co nejvíce času, který chceme využít dle vlastního uvážení. Někteří k další práci, jiní k pasivnímu či aktivnímu odpočinku. Pávková⁴ zmiňuje, že děti potřebují citlivé vedení, protože oproti dospělým ještě nemají dostatek zkušeností, aby se dokázali orientovat v široké nabídce zájmových činností. Často se pak rozhodnou trávit volný čas venku, na ulici, bez jakéhokoliv dohledu, čímž je ohrožena jejich bezpečnost i mravní růst. Nepromarnit nabytý čas a využít ho opravdu smysluplně je umění, ke kterému je potřeba odhodlání, pevná vůle a stanovení alespoň dílčích cílů. Pro děti a dospívající je přirozené volný čas naplňovat zábavou, hrami a sdružováním s přáteli. Je dobré je však už od mládí vést k uvědomělému nakládání s časem, aby nepromarnili své příležitosti. Zde víc než kde

⁴ PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1999, s. 15. ISBN 80-7178-295-5.

jinde platí rčení: „Co se v mládí naučíš, ke stáru jako když najdeš“. Zájmové aktivity nebo různé oblíbené činnosti, kterými v dětství a dospívání trávíme dobu mimo školní docházku a domácí povinnosti, často určují (nebo alespoň napomáhají volit) naši další životní cestu. Pomáhají nám zjistit, v čem jsme dobří, co nás baví a čemu bychom se chtěli hlouběji profesionálně věnovat. Někdy tyto aktivity zůstanou pouze naším koníčkem, v mnohých případech se ale stanou budoucím povoláním nebo životní náplní. Můžeme tedy říci, že volný čas utváří a rozvíjí také naši osobnost. O významu volného času v podobném duchu píší i současní pedagogové. Například Hájek, Hofbauer a Pávková v publikaci *Pedagogické ovlivňování volného času* uvádí: „*Obsahy i způsoby volnočasových aktivit diferencují, svým vlivem a dosahem pronikají mezi všechny příslušníky společnosti. Stále patrněji jsou východiskem všestranného rozvoje osobnosti, formování společenských vztahů a utváření dalších předpokladů pro uplatnění v dospělosti. Takto se stávají celoživotní dimenzí celé populace. Přitom vycházejí z dobrovolnosti účasti a rozhodování účastníka, zda do volnočasových aktivit vstoupit a jak se jich účastnit.*“⁵

Dnešní doba je velmi specifická množstvím volného času, kterého mají děti a mládež relativně více než tomu bylo například před padesáti lety. Školní docházka se změnila, soboty mají volné, nemusí pracovat v hospodářství ani v domácnosti, kde mnohé činnosti zastává technika. Většina dětí je od raného věku vedena k tomu, aby si tříbily své zájmy, hledaly aktivity, které je baví a ve svém volném čase se v nich zdokonalovaly.

V každém období v historii se představa o volném čase trochu lišila. Byly jiné možnosti jeho prožívání, nebyl tolik organizovaný a velmi se lišilo jeho množství v závislosti na sociálním postavení. Obecně ale můžeme říct, že v každé době byl, je a bude důležitou součástí života každého jedince. Dnes je snaha utvářet co nejširší nabídku volnočasových aktivit nejen pro děti, ale i pro dospělé a seniory. Vyšší organizovanost volného času především u dětí a mládeže slouží jako prevence nežádoucího chování a je také prostorem pro předávání morálních a etických hodnot.

Definic volného času najdeme v literatuře opravdu mnoho a každá ho nahlíží z trochu jiného úhlu. Zjednodušeně můžeme říci, že se jedná o veškerý čas, během kterého nemusíme pracovat či plnit jiné povinnosti. Náhledů a definic volného času ale najdeme v literatuře velké množství a mnohdy poměrně odlišných. Například Bakalář ve své knize *Umění odpočívat* říká, že je to „čas, v němž člověk svobodně volí a koná takové činnosti,

⁵ HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008, s. 11. ISBN 978-80-7367-473-1.

keré mu přinášejí potěšení, zábavu, odpočinek, keré více či méně rozvíjejí a obnovují jeho tělesné a duševní schopnosti, popřípadě tvůrčí síly.“⁶

Tato slova však publikoval již před téměř čtyřiceti lety, současné pojetí výrazně ilustruje například Břetislav Hofbauer, kerý je autorem nebo spoluautorem mnoha pedagogicky zaměřených knih. Své chápání volného času přibližuje v knize *Děti, mládež a volný čas*, kde píše, že jde o „čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazkům, jež vyplývají z jeho sociálních rolí, zvláště z dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život.“⁷ Tato tzv. reziduální, neboli zbytková teorie, kerá je rozšířená především v německé literatuře, rozlišuje hlavní funkce volného času: odpočinek (jako regenerace pracovní síly), zábava (jako regenerace duševních sil) a rozvoj osobnosti (jako spoluúčast na vytváření kultury). Současný německý pedagog volného času H. Opaschowski⁸ předkládá asi nejobsáhlejší pojednání o volném čase a jeho významu. Jeho strukturované členění obsahuje oblast rekreace, kompenzace, komunikace, edukace, integrace, participace a kontemplace. Pro zkoumání souvislostí mezi hudebními volnočasovými aktivitami a ochotou účastníků vynakládat za jejich provozování finanční prostředky bude pro nás zajímavý volný čas ve smyslu edukace, participace a výše zmíněného rozvoje osobnosti. Velmi zajímavý pohled na volný čas, avšak odlišný od zbytkové teorie, má významný francouzský sociolog volného času J. Dumazedier⁹, kerý o něm sice pojednává většinou v souvislosti s dospělými, kdy jej konfrontuje s pracovní dobou a dalšími povinnostmi, jeho poznatky lze však obecně vztáhnout také na mládež, kerá spadá do zkoumané věkové kategorie. Za velmi významný faktor považuje svobodné rozhodnutí, díky němuž jedinec k činnostem ve volném čase přistupuje s očekáváními a přínosem by pro něj měly být příjemné zážitky a uspokojení. V období puberty a dospívání stoupají tendence přebírat odpovědnost za své rozhodování, nenechat si radit a především se „bavit“. Funkce volného času, kerými jsou podle Dumazediera odpočinek, zábava a rozvoj osobnosti, mohou dobře plnit právě hudební zájmové či volnočasové aktivity, v případě uvědomělejších a cílevědomých jedinců i hudební vzdělávání v ZUŠ. Důležitou roli zde pak hrají pedagogové (volného času) nebo vedoucí aktivit, kerí správně vytuší potřeby a očekávání dospívajících jedinců a dokážou při svém působení všechny funkce volného času, o nichž mluví Dumazedier.

⁶ BAKALÁŘ, Eduard. *Umění odpočívát*. 1. vyd. Praha: Práce, 1978, s. 65. Erb (Práce).

⁷ HOFBAUER, op. cit, s. 13.

⁸ OPASCHOWSKI, H. *Paedagogik und Didaktik der Freizeit*. Opladen: Leske und Budrich, 1987.

⁹ DUMAZEDIER, J. *Volný čas*. Sociologický časopis, č. 3/1966.

Při hledání definice, která by více vystihovala pohled školou povinných jedinců, je důležité od sebe oddělit sféru povinností a sféru volného času. Tento požadavek částečně naplňuje například Pávková¹⁰, která navazuje na předchozí autory a shrnuje vymezení hlavních znaků volného času takto:

- je to doba svobodné volby činností (člověk dělá to, co chce, ne to, co musí),
- zvolené činnosti jsou pro člověka příjemné, přinášejí potěšení, radost,
- činnosti ve volném čase dávají příležitost k rekreaci, odpočinku, obnově sil i k osobnostnímu rozvoji.

Volným časem vidí jako dobu odpočinku, rekreace, zábavy. Mezi důležité součásti volného času řadí zájmové činnosti – koníčky, hobby. V publikaci *Pedagogické ovlivňování volného času od B. Hájka*, na níž spolupracovali i oba již zmiňovaní autoři B. Hofbauer aj. Pávková, nalezneme pojetí volného času jako doby, „*kteřou má po splnění potřeb a povinností člověk k dispozici pro činnosti sebeurčující a sebevytvářející*“¹¹.

V dostupné literatuře se můžeme setkat s pozitivním i negativním nahlížením na volný čas. Obecně a zjednodušeně lze říci, že v prvním případě člověk využívá svůj volný čas smysluplně, zatímco v případě druhém se setkáváme s popisováním toho, co není volný čas a s hodnocením důsledků plynoucích z nesprávného či neefektivního trávení volného času.

Problematika správného nakládání s volným časem je řešena i mezinárodně. Již ke konci minulého tisíciletí bylo považováno za důležité rozvíjet volnočasovou výchovu a sjednotit postupy a principy, které by následně sloužily jako doporučení pro vlády a nevládní organizace jednotlivých států. Proto vznikla Charta výchovy pro volný čas, kterou navrhla komise pro výchovu a vzdělávání Světového sdružení pro rekreaci a volný čas (WLRA – World Leisure and Recreation Association). Schválena byla předsednictvem asociace v prosinci 1993. Charta přináší komplexní, ale srozumitelná tvrzení o volném čase. Pávková a kol.¹² zveřejňují přeložený výňatek, v němž je v osmi bodech obsaženo vymezení volného času a v dalších šesti bodech potom vzdělávání a výchova pro volný čas. Důležité je zde pojetí volného času jako prostoru pro tvořivost s možnostmi

¹⁰ PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času*. V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2014. ISBN 978-80-7290-666-6.

¹¹ HÁJEK, HOFBAUER, PÁVKOVÁ. op. cit., s. 10.

¹² PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-295-5.

sebevyjádření činnostmi, které v sobě zahrnují tělesné, duševní, sociální, umělecké a duchovní prvky. Zároveň zde nalezneme zmínku o faktorech ovlivňujících kvalitu volného času, mezi něž řadí mimo jiné také faktory ekonomické. S tím souvisí právo na volný čas, který má podle Charty každá lidská bytost a nesmí jí být upírán na základě pohlaví, sexuální orientace, věku, rasy, náboženství nebo víry, zdravotního stavu, postižení nebo ekonomické postavení. Právě sociální situace a životní úroveň některých českých (často rozpadlých nebo jinak neúplných) rodin bývá častým důvodem k nespokojenosti s nutnými poplatky za účast dětí a mládeže na zájmových či volnočasových aktivitách. Hned v následujícím bodě nacházíme vyjádření souvislosti se zajištěností jedince, kterou se kromě mnoha dalších podmínek k životu myslí také zabezpečení stálého zdroje finančních prostředků, s rozvojem volného času. Jinými slovy, čím lépe jsme zajištěni, tím více volného času můžeme mít a tím lépe ho můžeme být schopni naplňovat. Tato rovnice samozřejmě zdaleka není ve všech případech přímo úměrná. Posledním zajímavým bodem promluvy Charty k oblasti volného času je kladný vliv volnočasových činností na snižování rostoucí nespokojenosti, stresu, nudy, nedostatku pohybu, ztráty tvořivosti a odcizení lidí. Postupná socioekonomická transformace celého světa významně navyšují množství volného času, což vede k rozšiřování poptávky po službách a zboží souvisejících s trávením volného času.

Velmi významný posun zaznamenáváme v posledních letech v uvědomění, že výchova ve volném čase je součástí vzdělávání a pedagogiky. Zřizují se nová volnočasová centra, kluby při školách či domovech mládeže, s rozvíjením volnočasových aktivit se začíná již už předškolních dětí a nezapomíná se ani na seniory. Zároveň se objevují nové možnosti studia pedagogiky volného času, otevírají se nové obory a vládní instituce pořádají nebo zajišťují školení a kurzy zaměřené na tuto problematiku. Jak uvádí opět Charta¹³, je potřeba hledat nové mezioborové vztahy, pracovat na neustálém zkvalitňování a inovaci formálního i neformálního vzdělávání a profesionalizovat pracovníky v tomto oboru. Pokud necháme na samotných jedincích, aby si vytvářeli podmínky a předpoklady pro trávení volného času, nabíháme si tím sami na ostří nože. Volnočasová výchova má svá specifika, na něž se musí brát ohled: sociální, kulturní a ekonomická.

Za volný čas dětí a mládeže tedy můžeme souhrnně považovat ten, který zbývá po splnění školních a jiných (např. domácích) povinností a po odečtení času věnovaného zajištění základních lidských potřeb (jídlo, spánek, hygiena, apod.). Jde o dobu, v níž se věnujeme činnostem, které máme rádi, baví nás, jsou pro nás uvolněním a radostí,

¹³ PÁVKOVÁ, op. cit., s. 33.

činností, do které vykonáváme na základě svobodné vůle s jistým očekáváním a které by měly přinést příjemné zážitky a uspokojení. U hudebních volnočasových aktivit můžeme připojit jako další výstup také zdokonalení hudebních znalostí a dovedností, kulturní a kreativní naplnění a tvorbu mezilidských vztahů v bezpečném a přátelském prostředí.

1.3 Formální a neformální vzdělávání

Největší a základní složkou vzdělávacího systému každého státu je formální vzdělávání, které je uskutečňováno ve školách a poskytuje dosažení určitého uznávaného stupně vzdělání. Není však jedinou složkou, doplňují ho další dvě, které si teď přiblížíme.

Evropská komise i Rada Evropy předkládá pojetí vzdělávacího systému, jehož součástí jsou tři propojené složky – formální vzdělávání, neformální vzdělávání (do něhož spadá také zájmová činnost) a informální učení.

1.3.1 Formální vzdělávání

Formální vzdělávání se vztahuje ke strukturovanému vzdělávacímu systému¹⁴, který zahrnuje všechny školy od základních až po univerzitu, včetně specializovaných programů odborného a profesního výcviku. Povinné vzdělávání je stanoveno na devět let (většinou v rozmezí 6 - 17 let, v ČR pak 6 – 15 let). Po řádném splnění každé z částí vzdělávacího systému získá absolvent doklad o jeho ukončení, případně také akademický titul.

1.3.2 Neformální vzdělávání

Neformální vzdělávání se vztahuje ke všem plánovaným programům osobního a sociálního vzdělávání mladých lidí určených k rozvíjení celé řady dovedností a kompetencí mimo rámec formálního vzdělávacího kurikula (tzn. „*návrh cesty, která vede k záměrnému získávání zkušeností dítěte, je chápáno poměrně široce. Zahrnuje v sobě procesy, prostředky i podmínky k dosažení cíle*“¹⁵).

1.3.3 Informální učení

Informální učení probíhá po celý život. Každý jednotlivec si osvojuje určité postoje, hodnoty, dovednosti a znalosti pod vlivem různých vzdělávacích zdrojů ve svém okolí i z

¹⁴ MŠMT ČR. *Systém vzdělávání v ČR* [online]. Praha, 2013 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/system-vzdelavani-v-cr>

¹⁵ Neformalnivzdelavani.cz. *Neformální vzdělávání. Koncept NFV* [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: http://www.neformalnivzdelavani.cz/?page_id=30

každodenní zkušenosti (z domova, ze sousedství, z knihovny, z médií, ze zkušeností nabytých při práci, při hře apod.)

Český statistický úřad v jednom ze svých pojednání na toto téma uvádí jedno z možných chápání informálního učení: „*Informální učení lze definovat jako záměrnou činnost, která směřuje k získávání poznatků a zlepšování vlastních dovedností institucionálně neorganizovanou a zpravidla nesystematickou cestou.*¹⁶“ Nejedná se ovšem o pasivní učení přijímáním informací například sledováním zpráv v médiích, ale o aktivní, záměrnou a cílevědomou činnost, směřovanou k osvojování nových poznatků (např. studium pracovních postupů, osvojování si cizí řeči s pomocí učebnice pro samouky apod.). Do informálního učení patří také sebevzdělávání, charakterizované mimo jiné skutečností, že zde nemáme možnost objektivně si ověřit získané znalosti či dovednosti (na rozdíl od formálního či neformálního vzdělávání, které obvykle probíhá pod dohledem pedagoga či jiné autority). Do informálního učení se nepočítají studijní aktivity, probíhající v rámci formálního a neformálního vzdělávání (např. samostatná domácí příprava na zkoušku ve škole).

1.3.4 Neformální vzdělávání nebo neformální učení?

Evropské instituce nemají zájem vyvolávat mezi formálním a neformálním vzděláváním a informálním učení konkurenci. Záměrem je, aby se jednotlivé vzdělávací přístupy vzájemně inspirovaly a doplňovaly tak, aby dohromady tvořily životaschopný a rozvíjející se proces celoživotního učení, který bude motivovat k osobnímu i profesnímu rozvoji každého z nás. Matoucí může být fakt, že dva z těchto přístupů jsou nazývány vzděláváním, třetí pak učením. V některých evropských dokumentech je zmiňováno i neformální učení. Oba tyto termíny se používají a často zaměňují. Zatímco Rada Evropy a Evropské fórum mládeže se více zaměřují na neformální vzdělávání, Evropská unie věnuje pozornost neformálnímu učení. Přesto, že základ mají společný, každý z těchto termínů vytváří trochu jiný obrázek. V čem je tedy rozdíl?

Vzdělávání funguje jako systém, v němž je učení strukturované a má svůj cíl. Organizátoři vzdělávání utváří specifické podmínky pro učení jednotlivců i skupin. Vše je stavěno na teoretickém a / nebo koncepčním základě s využitím určitých metod a technik. Učení je proces, kdy jedinec individuálně získává určité kompetence, jež zahrnují znalosti, dovednosti a postoje.

¹⁶ Český statistický úřad. *Informální učení* [online]. [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20561193/331313a05.pdf/195efc96-f9f2-49e3-8849-1429e83cd826?version=1.0>

Neformální vzdělávání je tedy myšlen celkový přístup, včetně konceptu, metod, organizátorů, teorií a výstupů. Oproti tomu, když mluvíme o neformálním učení, máme tím na mysli nabývání kompetencí jednotlivými účastníky, které je podporováno a probíhá uvnitř neformálního vzdělávání.

1.3.5 Financování formálního a neformálního vzdělávání

Formální vzdělávání se v tomto ohledu od neformálního odlišuje především tím, že stát má větší zájem na fungování škol, které zabezpečují gramotnost obyvatel poskytováním základního a různých dalších stupňů vzdělání potřebných pro vykonávání většiny povolání. To vše by mělo v ideálním případě sloužit k zvyšování životní úrovně a posilování ekonomiky státu. Financování formálního vzdělávání je tedy zřejmé. Je zajišťováno Ministerstvem mládeže, školství a tělovýchovy (dále jen MŠMT) Oproti tomu volnočasové aktivity byly často odsouvány na vedlejší kolej jako ne tolik důležité. Volný čas slouží k odpočinku od studia a od práce a o zabezpečování jeho zdravé náplně se v rámci výchovy stará rodina. Takový model je ovšem neúplný a nefunkční a nikdy v této zjednodušené podobě nebyl aplikován. Vždy existovaly spolky, jednoty, sdružení, ústavy a další instituce, které nabízely možnost rozvíjet se a neformálně vzdělávat ve vybraných dovednostech a schopnostech v rámci volného času. Rozmanitost způsobů vzniku a vedení těchto organizací znamenala také rozmanitost způsobů financování. Některé byly podporovány státem, jiné soukromými podnikateli, další byly přidružené ke škole či nějaké veřejné instituci. V dnešní době je oblasti volného času věnována čím dál větší pozornost, a to nejen v kruzích pedagogických, ale i komerčních. Žijeme ve společnosti, pro kterou je typický blahobyt, přepracovanost, úpadek rodiny jako základní společenské instituce, zvyšování množství volného času a velká poptávka po konzumním typu zábavy. To vše může neformální vzdělávání nejen naplňovat, ale také do značné míry ovlivňovat.

V souladu se správními kompetencemi je převážná část prostředků státního (centrálního) rozpočtu poskytována organizacím zajišťujícím formální i neformální vzdělávání prostřednictvím Ministerstva školství. Evropská komise v roce 2009 vydala ve spolupráci s evropskou informační sítí (EURYDICE)¹⁷, Evropským střediskem pro rozvoj odborné přípravy (CEDEFOP)¹⁸ a Evropskou nadací pro odborné vzdělávání

¹⁷ NAEP. EURYDICE [online]. [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.naep.cz/eurydice>

¹⁸ MŠMT: CEDEFOP - EVROPSKÉ STŘEDISKO PRO ROZVOJ ODBORNÉ PŘÍPRAVY [online]. [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/cedefop-evropske-stredisko-pro-rozvoj-odborne-pripravy>

(ETF)¹⁹ publikaci s názvem *Struktury systémů vzdělávání a odborné přípravy v Evropě*, v níž se dočteme, že systém financování je od roku 1992 postaven „*nikoli na financování podle institucí, ale na metodě per capita, již se rozděluje většina prostředků rozpočtové kapitoly školství*“²⁰. To v praxi znamená v závislosti na počtu účastníků vzdělávání, tedy lidově „na hlavu“. Další prostředky poskytují zřizovatelé škol a školských zařízení, tedy kraje a obce, a to ze svých rozpočtů. Platy učitelů a ostatních pracovníků hradí MŠMT. Tyto prostředky jsou rozdělovány prostřednictvím rozpočtů krajů, a to na základě počtu žáků a stanovených jednotkových výdajů – normativů, které stanovuje MŠMT. Publikace dále přibližuje postup při financování škol a školských zařízení zřizovaných kraji a obcemi (ISCED 0 až 5B), veřejných a státních vysokých škol, soukromých (včetně církevních) škol a přehledně shrnuje úkoly a pravomoci MŠMT ve financování vzdělávání²¹:

- stanovuje základních principů financování škol a školských zařízení,
- předkládá podklady pro sestavení návrhu státního rozpočtu,
- stanoví závazné zásady pro přidělování prostředků,
- přiděluje prostředky školám a školským zařízením, které zřizuje samo nebo které zřizuje církev,
- přiděluje prostřednictvím krajů finanční prostředky institucím, které zřizují kraje a jiní zřizovatelé,
- přiděluje finanční prostředky nad stanovený rozsah školám a školským zařízením všech zřizovatelů, pokud v nich probíhají pokusné či rozvojové programy vyhlášené ministerstvem,
- přiděluje finanční prostředky veřejným a v omezené míře i soukromým vysokým školám,
- kontroluje využití přidělených prostředků.

Financování neformálního vzdělávání nelze zobecnit vzhledem k různorodosti jeho poskytovatelů. Většina organizací uskutečňujících aktivity v rámci neformálního vzdělávání žádá také o dotace přímo MŠMT, například v rámci dotačních programů na další vzdělávání. Aktuální i minulé výzvy a programy podpory jsou vyvěšované na webu

¹⁹ ETF. *Working together, Learning for life* [online]. [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.etf.europa.eu/web.nsf/pages/home>

²⁰ MŠMT. *Struktury systémů vzdělávání a odborné přípravy v Evropě* [online]. Česká republika, 2009, str. 11. [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: www.msmt.cz/file/10185_1_1/download/

²¹ Tamtéž.

MŠMT v sekci Mládež²². Další možností, která je v současnosti hojně využívána, jsou dotace Evropské unie, na něž ve většině větších projektů organizace podávají žádosti také prostřednictvím MŠMT. Nejznámějším zdrojem je Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále jen OPVK), který je cílený právě na podporu různých forem vzdělávání. Jeho součástí byl v letech 2009 - 2013 také velký projekt Klíče pro život²³, který byl stěžejním právě pro neformální vzdělávání v ČR, které do té doby žádnou výraznější podporu nezaznamenalo. Hlavní oblasti jeho zájmu byly:

- výzkumy,
- zvyšování kvality fungování organizací neformálního vzdělávání,
- systém vzdělávání – studium pedagogiky volného času,
- systém vzdělávání – průběžné vzdělávání.

Systém vzdělávání měl ještě další průřezová témata:

- systém vzdělávání – funkční studium,
- uznávání neformálního vzdělávání,
- podpora informačního systému pro mládež.

Dalším navazujícím počinem v rámci snah o uznávání neformálního vzdělávání byl projekt *K2 – Kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání*²⁴, která realizovalo MŠMT ve spolupráci s Národním institutem dalšího vzdělávání (dále také NIDV). Byl spuštěn v říjnu 2012 a zakončen 30. 6. 2015 a byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Jeho dvěma klíčovými prioritami byla:

- a) aplikace nástrojů řízení kvality v neformálním vzdělávání (včetně zájmového),
- b) metodická podpora uznávání neformálního vzdělávání (také včetně zájmového).

Snahou bylo začlenit neformální vzdělávání do systému uznávání výsledků ve smyslu zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání.²⁵

²² MŠMT. *Finanční podpora* [online]. [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/financi-podpora>

²³ MŠMT. *Projekt Klíče pro život* [online]. [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/narodni-projekt-klice-pro-zivot-3>

²⁴ NIDV. *K2: Kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://znv.nidv.cz/k2>

²⁵ NIDV. *K2 - příležitost pro odvážné.. (TZ)* [online]. Praha, 2012 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://znv.nidv.cz/k2/pro-media/k2-prilezitost-pro-odvazne-tz>

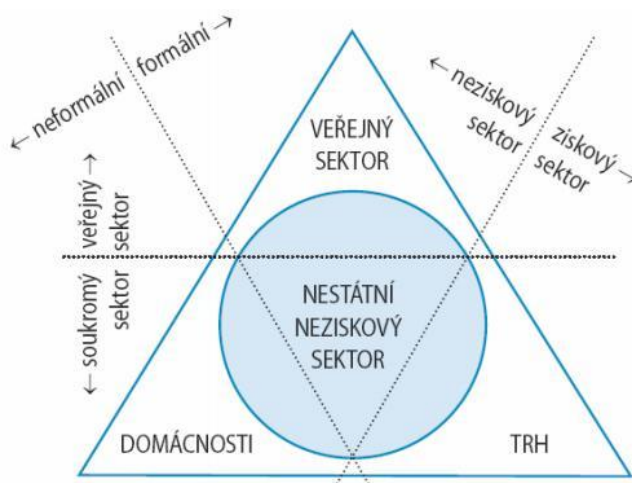
1.4 Neziskový sektor

Nejprve rozlišíme neziskový sektor od ziskového. Abychom správně oba pojmy zařadili, musíme stručně nastínit, jak funguje celé národní hospodářství. Existuje mnoho kritérií i členění, jedno z nich přináší Rektořík a kol.²⁶:

Národní hospodářství

1. ziskový (tržní) sektor
2. neziskový (netržní) sektor
 - 2a. veřejný sektor
 - 2b. soukromý sektor
 - 2c. sektor domácností

Nestátní neziskové organizace (jak již napovídá jejich pojmenování), které se zabývají volnočasovými aktivitami, spadají do kategorie 2b – tedy nestátního neziskového soukromého sektoru. Rektořík²⁷ přejímá od švédského ekonoma V. Pestoffa tzv. trojúhelník blahobytu, který zachycuje postavení neziskového sektoru v ekonomice. Z něho můžeme vyčíst, že se všechny tři základní složky ekonomiky se mohou vzájemně prolínat a jsou mezi nimi určité vazby. Do tohoto rozvržení je možné zařadit každou organizaci.

Obrázek 1 – Postavení nestátních neziskových organizací v ekonomice

Zdroj: Rektořík, J. a kol. 2001: Organizace neziskového sektoru; Základy ekonomiky, teorie a řízení. EKOPRESS, s. r. o., 1. vydání. 2001. ISBN 80-86119-41-6

²⁶ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2001. ISBN 80-86119-41-6.

²⁷ Tamtéž.

Pro upřesnění a hlubší vysvětlení jednotlivých pojmů můžeme čerpat například od Šimkové²⁸, která definuje ziskový (jinak označovaný také jako tržní nebo první) sektor je část národního hospodářství, která je financována z prostředků získaných subjekty ziskového sektoru. Prostředky jsou zde získávány z prodeje zboží subjektem vyrobeného nebo distribuovaného. Zboží prodává za tržní cenu, která se na trhu tvoří na základě vztahu nabídky a poptávky. Cílem ziskového sektoru je podnikat za účelem dosažení zisku. Oproti tomu o neziskovém (netržním nebo také druhém) sektoru píše také jako o části národního hospodářství, ve které však subjekty získávají prostředky pro svoji činnost pomocí přerozdělovacích procesů. Cílem neziskového sektoru není zisk ve finančním vyjádření, ale dosažení užítku, který má zpravidla podobu veřejné služby.

Z pohledu účelu zřízení a způsobu fungování jednotlivých organizací rozlišujeme tzv. neziskový veřejný sektor (nebo též jen veřejný sektor), který je částí neziskového sektoru, ale je financován z veřejných financí, řízen a spravován veřejnou správou, rozhodování v ní probíhá veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. Cílem tohoto sektoru je poskytovat veřejné služby.

Tématu této diplomové práce se bude nejvíce týkat neziskový soukromý sektor (nebo též třetí, terciární sektor). Jedná se o část národního hospodářství, jejímž cílem není zisk, ale přímý užitek. Finance získává od soukromých fyzických a právnických osob (příspěvky z veřejných financí nevyklučuje), které dobrovolně vkládají své soukromé finance do tohoto sektoru, aniž by jim jejich vklad přinesl jakýkoli finanční zisk.

Důležité je zmínit také sektor domácností tvořený lidmi, kteří svým vstupem na trh produktů a trh výrobních faktorů zasahují do koloběhu finančních toků. Tento sektor má význam pro formování společnosti, což zpětně ovlivňuje kvalitu i chod neziskových organizací.

Socioložka Jiřina Šiklová ve Sborníku *Obecné otázky neziskového sektoru* charakterizuje neziskový sektor takto: „*Tento třetí sektor je a má být jakousi protiváhou, přirozenou bariérou proti rozpínavosti státních i nadstátních struktur a 'kompenzací' dravosti sektoru soukromého. Má být kritikem, doplňkem a současně i jakousi konkurencí státu v oblasti realizace zájmů občanů a sociálních služeb.*“²⁹

²⁸ ŠIMKOVÁ, E. *Management a marketing v praxi neziskových organizací*. 3. vyd., upr. Hradec Králové: Gaudeamus, Univerzita Hradec Králové, 2008, s. 7. ISBN 978-80-7041-083-7.

²⁹ ŠIKLOVÁ, Jiřina. Úvod – obecné otázky neziskového sektoru. In: J. Tošner (Ed.), *Obecné otázky neziskového sektoru: Sborník vybraných materiálů specializačního kurzu „Řízení neziskových organizací“*. Praha: Agnes, 1999.

Zajímavostí je, že právní úprava v České republice žádnou definici neziskového sektoru neobsahuje. Outlá³⁰ ve své studii, kterou zveřejnil Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra České republiky v roce 2009, uvádí, že samotné označení „neziskový“ má pravděpodobně původ v nepřesném překladu termínu „non – profit“. Výstižnější je synonymum „nevýdělečný“, které je významově blíže smyslu neziskových organizací, tedy naplňování jiných obecně prospěšných cílů než směřování k dosažení zisku.

- nadace,
- nadační fondy,
- evidované právnické osoby (církvní právnické osoby – dále se řídí zákonem č. 3/2002 Sb.).

1.5 Neziskové organizace

Většina z nás si pod tímto pojmem vybaví nějakou nadaci, případně spolek (do roku 2014 občanské sdružení), jehož činnost není řízená státem. Jde tedy o nestátní (nebo také nevládní) organizace, které fungují jako soukromé. Vznikají za různými účely, které vždy vycházejí z potřeb společnosti. Mezi neziskové organizace ale patří také státní (nebo také vládní), které jsou často označovány jako veřejné. Mezi ně řadíme takové, jejichž právní forma je příspěvková organizace nebo organizační složka státu, kraje či obce (dříve rozpočtové organizace). O jejich poslání píše opět Rektorič³¹ ve smyslu, že se podílejí na výkonu veřejné správy na úrovni státu, regionu či obce. Dále také doplňuje, že oproti tomu nestátní neziskové organizace (dále jen NNO) vznikají mimo jiné s cílem podílet se na veřejné politice v rámci občanské společnosti. Je jim to umožněno z důvodu jednoho ze základních prvků demokratického státu, jímž je svoboda sdružování.

Mezinárodně uznávanou definicí, která charakterizuje soukromý neziskový sektor a zároveň jmenuje základní vlastnosti NNO, se nazývá strukturálně-operacionální definice. Vznikla na základě mezinárodního výzkumu Johns Hopkins University a můžeme ji nalézt například u Salamona a Anheiera³². Mluví o pěti vlastnostech či podmínkách, které musí každá organizace všechny splňovat, aby mohla být považována za neziskovou:

³⁰ OUTLÁ, Anna a Veronika OUTLÁ. *Neziskový sektor* [online], 22 str. [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/studie-outle-pdf.aspx>

³¹ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2001. ISBN 80-86119-41-6.

³² SALAMON, Lester M a Helmut K ANHEIER. *Defining the nonprofit sector: a cross-national analysis*. 1. ed. Manchester: Manchester University Press, 1997. Johns Hopkins nonprofit sector series, 4. ISBN 0-7190-4902-4.

- organizovanost (organized) – mají určitou institucionální strukturu;
- soukromá povaha (private) – jsou oddělené od státní správy, nejsou jí řízeny, ale mohou jí být podporovány;
- nerozděluje zisk (non profit distributing) – zisk nemůže být rozdělen mezi vedení organizace, musí být použit na cíle odvíjející se od poslání organizace;
- samospráva, nezávislost, autonomie (self-governing) – mají vlastní struktury, kontrolu své činnosti;
- dobrovolnost (voluntary) – spočívá v dobrovolné účasti na činnostech, dobrovolnickou prací nebo formou dobrovolných darů organizaci.

Tato definice je autory označována za tzv. širokou, neboli teoretické vymezení soukromého neziskového sektoru. Existují však také tzv. úzké definice, které vznikly pro specifické účely. Například Rada vlády pro nestátní neziskové organizace³³ (dále jen RV NNO) se zabývá pouze určitými právními formami organizací, konkrétně spolky, ústavy, obecně prospěšné společnosti, účelová zařízení registrovaných církví a náboženských společností, nadace a nadační fondy. Dále doplňuje, že dotace mohou být poskytovány i dalším právnickým osobám, které poskytují zejména zdravotní, kulturní, vzdělávací a sociální služby a fyzickým i právnickým osobám, které poskytují sociálně-právní ochranu dětí.

Důležitým společným znakem neziskových organizací je jejich způsob nakládání s finančními prostředky. Veškeré finance (včetně případného zisku, který není zakázaný) využívají na naplnění svých hlavních cílů a účelu zřízení. Vajdová³⁴ ve své zprávě hovoří o organizacích v neziskovém sektoru v ČR takto: „*Neziskový sektor tvoří organizace, které jsou založené na jiných motivech, než je ekonomický zisk, a veškeré případné zisky vkládají zpět do činnosti organizace. Nestátní neziskové organizace jsou autonomní vůči státu a existují téměř ve všech oblastech lidské činnosti.*“

Abychom si lépe dokázali představit, v jakých všech oblastech neziskové organizace aktivně působí, musíme stručně představit všechny právní formy, kterých mohou nabývat. Vzhledem k zaměření práce se zaměříme pouze na NNO a příspěvkové organizace.

³³ Vláda ČR. *Úplné znění Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy: Schváleno usnesením vlády České republiky ze dne 1. února 2010 č. 92, ve znění usnesení vlády ze dne 19. června 2013 č. 479 a usnesení vlády ze dne 6. srpna 2014 č. 657* [online]. Praha. Vláda ČR © 2009-2016, 26 stran [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/uplne_zneni_zasad_pro_web.pdf

³⁴ VAJDOVÁ, Veronika. *Zpráva o neziskovém sektoru v České republice* [online], 2003, 38 stran [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/res/data/002/000331.pdf>

1.5.1 Příspěvkové organizace

V české právní úpravě rozlišujeme příspěvkové organizace dvojího druhu. Jde o příspěvkové organizace (dále také PO) zřizované územním samosprávným celkem na základě zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákona č. 129/2000 Sb. 2 o krajích, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 128/2000 o obcích, ve znění pozdějších předpisů a o příspěvkové organizace zřizované státem, upravené zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Hlavní činností, pro kterou jsou PO zřízeny, je poskytování veřejně prospěšných služeb. Takové statky jsou PO poskytovány buď bezplatně, nebo za uživatelský poplatek. Od roku 2000 se od organizačních složek státu se liší svou právní subjektivitou. Příkladem státních příspěvkových organizací jsou muzea, galerie, knihovny, divadla celostátního významu, fakultní nemocnice, psychiatrické léčebny, dětské domovy, diagnostické ústavy nebo speciální školy. Některé z nich jsou zřízeny zákonem. Pole působnosti příspěvkových organizací je ale mnohem širší, protože tuto právní formu často mají také školy a školská zařízení, mezi něž se řadí také Základní umělecká škola Mělník a Dům dětí a mládeže Mělník, které jsou součástí komparace a výzkumu v empirické části této práce.

1.5.2 Nestátní neziskové organizace

Z právního hlediska není NNO oficiální právní termín, je pouze ustálený ve společnosti, v ekonomických publikacích i ve veřejné správě. V ČR jimi mohou být například:

- spolek (nebo také zapsaný spolek) – nová právní forma nahrazující občanská sdružení, registrace probíhá u místně příslušného krajského soudu; je zakotven v § 214-302 občanského zákoníku,
- ústav – nová právní forma podle § 402-418 občanského zákoníku,
- sociální družstvo – podle § 758-773 zákona č. 90/2012 Sb.,
- obecně prospěšná společnost – od 1. 1. 2014 nelze zakládat nové, stávající se řídí zákonem č. 248/1995 Sb.,
- nadace nebo nadační fond – podle § 306-401 občanského zákoníku,
- registrovaná církev nebo náboženská společnost (příp. jimi zřízená církevní právnická osoba) – dále fungují podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech.

Působení NNO můžeme shrnout obecně do několika základních oblastí:

- kultura, ochrana památek, umění;
- výzkum a vzdělávání;
- zdravotní péče a sociální služby;
- ochrana životního prostředí, ekologická výchova;
- ochrana lidských práv;
- komunitní rozvoj;
- práce s dětmi a mládeží;
- rekreace, sport, tělovýchova;
- ostatní (např. podpora a propagace neziskového sektoru, informační služby, podpora dárcovství a dobrovolnictví).

Rok	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Zapsané ústavy	Církevní organizace	Spolky	Pobočné spolky
2014 (prosinec)	508	1 407	2926	123	4 158	86 956	26 118
2015 (květen)	495	1 442	2912	206	4 156	87 698	26 225
2015 (prosinec)	505	1 518	2 894	388	4 166	89 584	26 423

Tabulka 1: Statistika počtu NNO v ČR v letech 2014 až 2015

Zdroj: neziskovky.cz³⁵, (zdroj dat: Český statistický úřad)

Počty jednotlivých NNO se během minulých dvou let příliš nezměnily. Došlo pouze k výraznějšímu nárůstu zapsaných ústavů a v případě spolků (dřívějších občanských sdružení) se očekávalo, že dojde k jejich poklesu a vyřadí se tím tak ty, které již delší dobu nejsou aktivní. Porovnáme-li počty NNO před a po roce 2014, kdy vešel v platnost nový občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník – dále jen ObčZ), vidíme nejen nové právní formy, ale i postupný nárůst počtu nadací a nadačních fondů a naopak stálý pokles církevních právnických osob. Vzhledem k množství občanských sdružení, která musela být od 1. 1. 2014 postupně změněna na zapsané spolky, bylo toto rozhodnutí velmi obávané a řešené napříč českou společností. Čísla napovídají, že transformace

³⁵ Statistika počtu nestátních neziskových organizací 2014 - 2015. In: Neziskovky.cz [online]. 2016 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.neziskovky.cz/data/Statistika%20po%20C4%8Dtu%20nest%C3%A1tn%C3%ADch%20neziskov%C3%BDch%20organizac%C3%AD%202014-2015txt15643.pdf>

neziskovému sektoru neuškodila, naopak rozhybala oblast, která se delší dobu po právní stránce moc neřešila, a mnohé otázky jejího fungování nebyly jasně vymezené. Prouzová (4) například poukazuje na fakt, že dle platných zákonů se nemusela sdružení a jejich organizační jednotky po svém zániku odhlásit z registru Ministerstva vnitra, kde byla zapsána při svém založení. Tato úleva měla své opodstatnění a ušetřila náklady na zbytečnou administrativu, protože mnohá občanská sdružení zanikla a po nějakém čase svou činnost opět obnovila. Šlo tedy spíše o přerušení činnosti na dobu neurčitou. Nicméně tím vznikly nepřesné, nadsazené údaje o NNO, protože počet občanských sdružení a jejich organizačních jednotek je podle některých odhadů nižší o třetinu až polovinu.

Rok	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Sdružení**	Církevní právnické osoby*	Organizační jednotky sdružení**
2005	293	998	1 208	55 473	4 647	33 355
2006	302	1 042	1 369	58 915	4 503	30 749
2007	302	1 100	1 543	62 370	4 487	31 230
2008	379	1 157	1 721	66 079	4 439	31 629
2009	413	1 229	1 870	69 154	4 358	32 272
2010	477	1 280	2 031	72 620	4 362	32 696
2011	487	1 358	2 208	76 126	4 376	33 599
2012	493	1 400	2 409	79 462	4 373	34 656
2013	532	1 430	2 685	84 430	4 172	34 536

* účelová zařízení církví a náboženských skupin tvoří cca 5 % církevních organizací. Účelová zařízení církví nejsou samostatně sledována.

** obsahují i odborové organizace, neboť mají stejnou právní formu, RV NNO je za NNO nepovažuje

Tabulka 2: Vývoj počtu NNO v letech 2005 - 2013

Zdroj: Z. Prouzová, Vláda ČR, data čerpána z RES (ČSÚ, 2015).
http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/studie_prouzova_data_a_fakta_o_neziskovom_sektoru_1.pdf

1.6 Fundraising

V dnešní společnosti je tento termín slýchán čím dál tím častěji. Každá organizace hospodaří s určitými finančními prostředky z různých zdrojů. Pokud chce dobře naplňovat své poslání, pak jich musí zajistit dostatečné množství. Kromě financí jsou potřeba také různé hmotné prostředky, materiální a technické vybavení a především lidé, kteří se ztotožňují s cíli a posláním organizace. Fundraising je oblast, která se zabývá vyhledáváním a shromažďováním finančních, ale i materiálních prostředků.

Organizace zřizované státem nebo územně samosprávnými celky, případně takové, které jsou zřizovány ze zákona, mají výchozí pozici usnadněnou v tom, že jejich hlavním zdrojem příjmů bývá zřizovatel, který hradí podstatnou část nákladů spojených s jejich hlavní činností, pro kterou jsou zřizovány. NNO jsou na státu nezávislé a finanční prostředky na svou činnost si zajišťují samy mimo jiné právě prostřednictvím fundraisingu. Význam tohoto anglického pojmu nejlépe vystihuje Boukal³⁶, který jej popisuje jako systematickou činnost NNO, která směřuje k získávání finančních i nefinančních prostředků z externích zdrojů, mezi něž řadí jak veřejné, tak i soukromé. V tomto se liší od některých jiných autorů, kteří shromažďování prostředků z veřejných zdrojů nepovažují za fundraising. Šobánková³⁷ také zmiňuje, že obvykle bývá příjemcem nezisková organizace, rozpočtová nebo příspěvková organizace (např. škola, nemocnice, zařízení sociální péče), ale může jím být i obec, region, kraj a své místo má fundraising i u podnikatelských právnických osob. Šedivý³⁸ ve své knize spojuje fundraising s propagací, marketingem a lobbingem a říká, že společně s těmito složkami řízení organizace má podíl na kvalitě interních a externích vztahů, což má vliv na dobré jméno a image organizace. Zajímavý pohled na fundraising má také Hloušek³⁹, který klade důraz na lidskou stránku, když zmiňuje důležitost schopnosti oslovit a přivést k organizaci nové členy, příznivce a přátele. Nejde tedy jen o samotné finanční prostředky od anonymních dárců, ale o získání důvěry mezi lidmi, která pak vede ke stabilitě a udržitelnosti organizace.

1.6.1 Personální zajištění fundraisingu

Shromažďováním prostředků se v organizaci často zabývá téměř každý, což má své výhody, ale přináší to i nemalá rizika, především kvůli nesystematičnosti, nedostatečné znalosti problematiky a množství jiných úkolů pracovníků, které může vést až k vyhoření. Ideální rozvržení lidí zabývajících se v organizaci fundraisingem přináší opět Hloušek⁴⁰:

- **předseda správní rady nebo představenstva** – jedná s hlavními dárci, informuje radu či představenstvo;

³⁶ BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.

³⁷ ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Fundraising*. Vyd. 2. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2010. ISBN 978-80-7368-750-2.

³⁸ ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Public relations, fundraising a lobbing: pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4040-9.

³⁹ HLOUŠEK, Jan a Zuzana HLOUŠKOVÁ. *Získávání zdrojů na aktivity NNO působící v sociální oblasti*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011. ISBN 978-80-7435-121-1.

⁴⁰ Tamtéž. s. 14-23.

- **výkonný ředitel** – osoba, která zná nejlépe chod organizace, může být tzv. tváří fundraisingových činností;
- **profesionální fundraiser** – hlavní koordinátor fundraisingových činností, zapojuje ostatní členy organizace a vysvětluje jim jejich zapojení do získávání zdrojů;
- **dobrovolník-fundraiser** – varianta pro organizace s omezenými finančními možnostmi, většinou se jím stává někdo z organizace, musí mít dostatečné kompetence a motivaci, vykonává většinou jen dílčí úkoly;
- **účetní** – není hlavní osobou vykonávající fundraising, jak bývá často mylně předpokládáno, má na starosti pouze finanční stránku projektů, sestavuje rozpočty, připravuje podklady apod.

1.6.2 Formy fundraisingu

Podle Hlouška⁴¹ můžeme přehledně kategorizovat fundraisingové zdroje a formy, kterými přispívají na činnost organizací jednotlivé subjekty. Nutno dodat, že se jedná o příklady, nikoliv o úplný neměnný přehled.

Tabulka 3: Přehled zdrojů a forem fundraisingu

Zdroj	Forma
Jednotlivec, rodina	dar (peněžité nebo věcný), veřejná sbírka vč. DMS, dobrovolnictví (individuální), loterie, dobročinná aukce, odkaz v závěti, členský (klubový) poplatek
Nadace, nadační fondy, orgány veřejné správy, fondy EU	nadační příspěvek/grant, dotace (obvykle z veřejných rozpočtů)
Firma, obchodní společnost	dar, sponzoring (reklama, propagace), firemní dobrovolnictví, zapůjčení prostor či techniky, zapůjčení pracovníka, slevy při nákupu zboží a služeb, payroll giving, matching, interní dobročinná aukce mezi pracovníky, sdílený marketing
Samotná nezisková organizace	prodej výrobků, prodej služeb, výnosy z majetku

Zdroj: HLOUŠEK, Jan a Zuzana HLOUŠKOVÁ⁴²

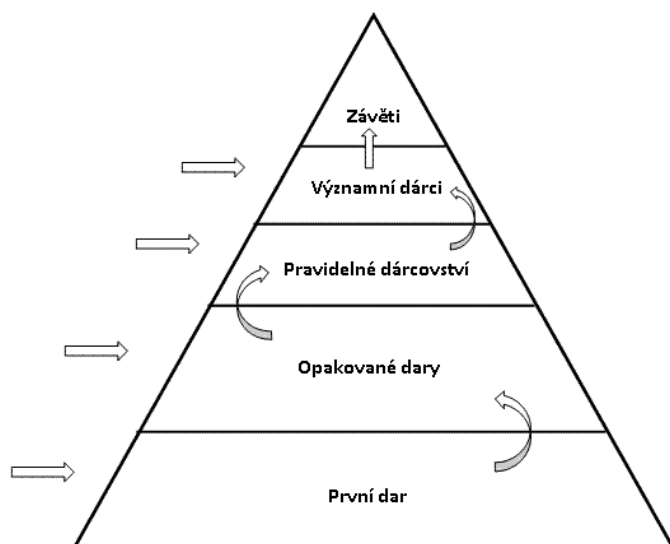
⁴¹ Tamtéž.

⁴² HLOUŠEK, Jan a Zuzana HLOUŠKOVÁ. *Získávání zdrojů na aktivitu NNO působící v sociální oblasti*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011. 158 s. ISBN 978-80-7435-121-1.

1.6.3 Pyramida dárců

Pokud se nám podaří úspěšně oslovit dáorce, je důležité, aby předáním jeho daru kontakt s ním neskončil. Dárce je potřeba neustále motivovat, prezentovat jim průběh a výsledky činnosti, kterou podporují, případně je zvát na akce, aby se osobně mohli přesvědčit o vhodném nakládání s jejich darem. V opačném případě je velmi pravděpodobné, že jeho zájem o další podporu organizace vyhasne. Machálek a Nesrstová⁴³ v Základech fundraisingu a projektového managementu prezentují tzv. pyramidu dárců, která pomocí vnějších šipek zobrazuje, kudy dárci vstupují do procesu dárcovství, vnitřními šipkami pak znázorňují jejich posun dále.

Obrázek 2: Pyramida dárců

Zdroj: MACHÁLEK, Petr a Jitka NESRSTOVÁ. *Základy fundraisingu a projektového managementu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5518-6.

2 Možnosti financování volnočasových aktivit pro děti a mládež

Vymežit možnosti financování volnočasových aktivit pro děti a mládež zaměřených pouze na hudbu a její další možná odvětví, by bylo prakticky nemožné. Organizace, které tento druh aktivit poskytují, většinou vyhledávají zdroje na svou činnost komplexně (s výjimkou specializovaných projektů). Vzhledem k zacílení empirické části práce na

⁴³ MACHÁLEK, Petr a Jitka NESRSTOVÁ. *Základy fundraisingu a projektového managementu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5518-6.

komparaci dvou příspěvkových organizací (ZUŠ Mělník a DDM Mělník) a jednoho spolku (YMCA Mělník), se v této kapitole zaměříme na možné zdroje financí volnočasových aktivit obecně, pouze se zdůrazněním vhodných zdrojů pro tyto dva typy organizací.

Každá organizace by měla mít vlastní strategii zajišťování finančních zdrojů dostačujících pro veškeré její aktivity a provoz. Stejskal, Kuvíková a Mařátková⁴⁴ (str. 94) uvádějí základní principy financování NNO, které můžeme vztáhnout i na příspěvkové organizace:

- 1) vícezdrojovost,
- 2) samofinancování a fundraising,
- 3) neziskovost,
- 4) osvobození od daní.

Jednotlivé fundraisingové možnosti si přiblížíme v následujícím textu.

2.1 Státní příspěvky a dotace

Stát má zájem na tom, aby si lidé vzdělávali a aby trávili kvalitně a smysluplně svůj volný čas. Rozhodnutí je v demokratické společnosti na každém jedinci a kromě povinné školní docházky je každé další vzdělávání, ať už formální či neformální, svobodnou volbou. Organizace zabývající se volným časem mohou ale toto rozhodování do značné míry ovlivnit a napomoci tak předcházet nežádoucímu chování, které následně musí řešit opět státní složky. Zároveň je volný čas a jeho využívání obecně považováno za jedno z měřítek vyspělé společnosti. Jelikož se pohybujeme v oblasti vzdělávání, většina dotací je zde záležitostí MŠMT.

2.1.1 Příspěvkové organizace

Tento typ organizací má v oblasti financování relativně zjednodušenou pozici. Její hlavní činnost stanovuje zřizovatel, který má zájem na tom, aby tuto činnost vykonávala. Proto také na její fungování přispívá a zároveň stanovuje pravidla, kterými se musí řídit. O těchto mantinelech píše například Parlamentní institut⁴⁵:

⁴⁴ STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŘÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9

⁴⁵ LOVĚTÍNSKÝ, Vojtěch a Petra MYLKOVÁ. *Parlamentní institut: Odpověď na dotaz: Fungování příspěvkových organizací v České republice a vybraných zemích Evropy* [online]. Praha, 2011, s. 11 [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: http://www.avpo.cz/wp-content/uploads/2014/01/prispevkove_organizace_v_CR_a_EU.pdf

„Hospodaření PO se řídí rozpočtem, který musí být sestaven jako vyrovnaný. Příspěvková organizace má k dispozici finanční prostředky získané vlastní činností, prostředky přijaté z rozpočtu zřizovatele, prostředky svých fondů, peněžité dary, prostředky poskytnuté z Národního fondu a ze zahraničí, a také dotace podle § 28 odst. 2 zákona. PO je povinna zajistit, aby nezhoršila stanovený hospodářský výsledek, proto se také nesmí zavazovat k úhradám, které nejsou kryty jejím rozpočtem.“ (Parlament, 3)

Mezi zmíněné fondy patří *Rezervní fond, Investiční fond, Fond odměn a Fond sociálních a kulturních potřeb* (dále také FKSP). Jejich nevyčerpané zůstatky se převádí do dalších let. Pro organizaci je výhodný Rezervní a Investiční fond, pomocí nichž mohou dofinancovávat veškeré výdaje, na něž jim nezbyvají peníze ze základních jmenovaných zdrojů. Zaměstnanci ocení Fond odměn a FKSP, neboť jejich prostřednictvím získávají různé benefity. V roce 2011 příděl státních financí do FKSP z důvodu snižování deficitu veřejných rozpočtů snížen na 1 %, aktuálně je však snaha o navýšení na původní 2 %. Novela vyhlášky č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb⁴⁶ přinesla opět navýšení na 1,5 % v roce 2016 a na původní 2 % od roku 2017.

2.1.2 Nestátní neziskové organizace

Neziskové organizace si také zaslouží pozornost a podporu od státu, a to nejen finanční. Stát nedokáže sám rychle a efektivně reagovat na měnící se požadavky a problémy společnosti, zatímco NNO jsou v přímém spojení s lidmi, protože jsou tvořeny a spravovány samotnými občany. Jak píše Stejskal ve svém Úvodu do problematiky neziskového sektoru, *„mohou pomáhat státu naplňovat jeho poslání tím, že jim stát svěří výkon určitých činností, které by sám nebyl schopen realizovat tak efektivně nebo v dostatečné míře.“* (Stejskal, 2011)

Financování NNO se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů. Podíváme-li se na následující Tabulku 4, která prezentuje množství financí uvolňované pro NNO z veřejných rozpočtů, zjistíme, že celková dotace pro všechny NNO se postupně navyšuje. Největší nárůst zaznamenala podpora od MŠMT, dále od krajů a podíl státních fondů se zvýšil procentuálně nejvíce (více než trojnásobně). Podpora od MŠMT a státních fondů mezi roky 2007 a 2008 výrazně poklesla, od roku 2009 již převážně stoupala. Oproti tomu dotace od ostatních ministerstev mezi roky 2007

⁴⁶ MFČR. Vyhláška č. 353/2015 Sb. [online]. 2015 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2015/vyhlaska-c-353-2015-sb-23410>

a 2014 spirálovitě poklesla o více než 15 %. Podpora od obcí má kolísavou tendenci, nicméně pohybuje se neustále okolo průměrných 3 miliard ročně.

Tabulka 4: Vývoj podpory pro NNO z veřejných rozpočtů (v mil. Kč)

Dotace pro NNO celkem	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Státní rozpočet celkem, z toho	6 600	6 311	5 701	5 767	5 740	6 680	7 011	6 925
<i>MŠMT</i>	2 046	1 469	1 307	1 855	2 120	3 025	3 379	3 107
<i>z toho ostatní ministerstva</i>	4 554	4 842	4 394	3 912	3 620	3 655	3 632	3 818
kraje vč. Prahy	1 094	1 483	1 578	1 418	1 612	1 523	1 685	1 874
obce	3 165	3 731	2 672	2 579	2 727	2 889	3 263	2 823
státní fondy	300	179	225	574	782	678	775	990
Veřejné rozpočty celkem	11 159	11 704	10 176	10 338	10 861	11 770	12 734	12 611

Zdroj: ČRDM: Česká rada dětí a mládeže. *Analýza dobrovolnické práce v ČR: (NNO dětí a mládeže) 2007 - 2014* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://crdm.cz/download/projekty/SAFE-OP-LZZ-Analyza-dobrovolnicke-prace-v-CR.pdf>

Tabulka 5 odhaluje podíl celkové podpory z veřejných rozpočtů vyhrazený pouze pro volnočasové aktivity. Zde je vidět opačný vývoj než v Tabulce č. 4. Stát se v této oblasti angažuje čím dál tím méně. Kromě obcí, které jediné v tomto osmiletém porovnání navýšily svou finanční podporu, všechny ostatní podíly veřejných rozpočtů ve výsledku poklesly. Ostatní ministerstva (kromě MŠMT) naposledy přispěly v roce 2009, zatímco kraje a obce v tomto roce dotovaly více než v následujících letech. Částka, kterou MŠMT financuje volnočasové aktivity, klesla z původního podílu 10,7 % z ročního rozpočtu MŠMT v roce 2007 na pouhých 5,5 % v roce 2014. Vzhledem k hodnotám většiny variačních koeficientů nepřesahujících 10 % se může situace financování volnočasových aktivit pro děti a mládež jevit jako stabilizovaná. Nicméně varovný a na první pohled velmi zřetelný je pokles státního financování výdajů této oblasti. Variační koeficient zde činí 12,2 %, a celkový pokles mezi rokem 2007 a 2014 je dokonce 31,6 %. Nutno dodat, že údaje v tabulkách 4 a 5 jsou v nominálních hodnotách (tedy bez ohledu na pokles kupní síly měny). Jako vysvětlení tohoto zdánlivě nepříznivého vývoje můžeme považovat

postupný nárůst čerpání dotací z fondů Evropské unie v průběhu rozpočtového období 2007 - 2013, které umožnily České republice částečně šetřit státní rozpočet.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Var. koef.
Státní rozpočet – nominálně	251 022	208 540	195 141	186 499	188 532	182 949	174 413	171 819	12,2%
<i>z toho MŠMT</i>	219 657	208 540	183 343	186 499	188 532	182 949	174 413	171 819	8,1%
<i>z toho ost. ministerstva</i>	31 365		11 798					0	-
kraje	35 477	40 498	41 766	35 419	31 582	36 310	37 942	33 954	8,6%
obce ³	84 728	87 540	95 862	82 174	96 181	95 195	109 963	106 898	9,8%
Veřejné rozpočty celkem	371 227	336 578	332 769	304 092	316 295	314 454	322 318	312 671	6,0%
% z rozpočtu MŠMT	10,7%	14,2%	14,0%	10,1%	8,9%	6,0%	5,2%	5,5%	-
% z veřejných rozpočtů	3,3%	2,9%	3,3%	2,9%	2,9%	2,7%	2,5%	2,5%	-

Tabulka 5: Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže v rámci veřejných rozpočtů (v tis. Kč)

Zdroj: ČRDM: Česká rada dětí a mládeže. *Analýza dobrovolnické práce v ČR: (NNO dětí a mládeže) 2007 - 2014* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://crdm.cz/download/projekty/SAFE-OP-LZZ-Analyza-dobrovolnicke-prace-v-CR.pdf>

Do předchozích dvou tabulek nebyla započítána míra inflace a její vliv na reálnou výši podpory aktivit pro děti a mládež v daném časovém úseku. V následující Tabulce 6 vidíme celkový pokles nejen v případě MŠMT dotací, ale i všech ostatních veřejných rozpočtů, a to v rozmezí 27 – 41 %, což lze označit za velmi nepříznivý vývoj.

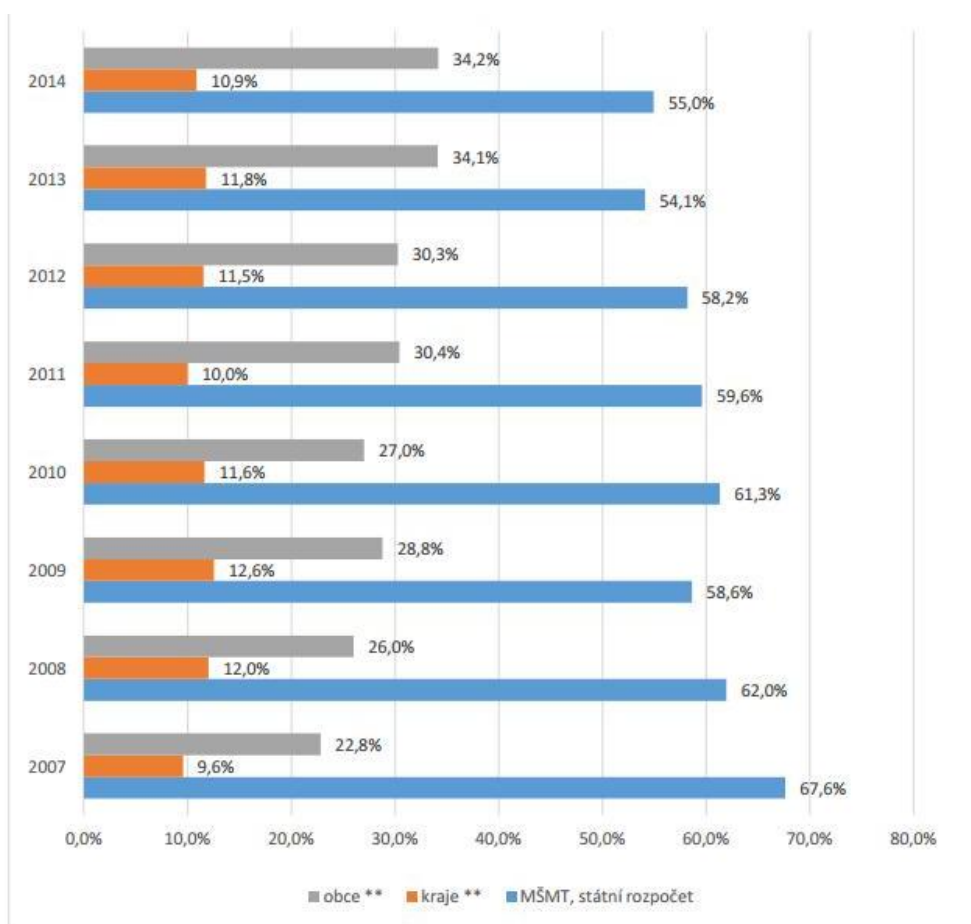
(Vyloučení vlivu inflace)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Var. koef.
Státní rozpočet	251 022	196 181	181 865	171 415	170 309	160 482	151 138	148 376	17,3%
<i>Bazické indexy (2007)</i>	1	0,782	0,724	0,683	0,678	0,639	0,602	0,591	
Veřejné rozpočty celkem	371 227	316 630	310 130	279 496	285 723	275 837	279 305	270 010	10,6%
<i>Bazické indexy (2007)</i>	1	0,853	0,835	0,753	0,770	0,743	0,752	0,727	

Tabulka 6: Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže v rámci veřejných rozpočtů (v tis. Kč, stálé ceny)

Zdroj: ČRDM: Česká rada dětí a mládeže. *Analýza dobrovolnické práce v ČR: (NNO dětí a mládeže) 2007 - 2014* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://crdm.cz/download/projekty/SAFE-OP-LZZ-Analyza-dobrovolnicke-prace-v-CR.pdf>

2.2 Grantové a dotační programy obcí a krajů

Většina měst a větších obcí má zřízené různé grantové a dotační programy, z nichž mohou NNO na základě žádosti a vypracovaného projektu čerpat finance na své aktivity pro děti a mládež ve volném čase. Tato podkapitola je v podstatě jakýmsi rozšířením průzkumu financování NNO z veřejných rozpočtů. Kraje a obce jsou územními samosprávnými celky, které část svých příjmů generují vlastní činností a část získávají ze státního rozpočtu. Dále tyto prostředky přerozdělují na různé oblasti podpory, včetně volnočasových aktivit. Jak uvádí analýza ČRDM, podpora z obecních rozpočtů je sice nestabilním, ale významným a do budoucna nezastupitelným zdrojem. Kraje vykazují vyšší míru stability, jsou však pouze okrajovým zdrojem, jehož procentuální podíl se pohybuje okolo 10 %. Tato tvrzení dokládá následující graf.

Graf č. 1: Procentní zastoupení jednotlivých veřejných rozpočtů

Zdroj: ČRDM: Česká rada dětí a mládeže. *Analýza dobrovolnické práce v ČR: (NNO dětí a mládeže) 2007 - 2014* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://crdm.cz/download/projekty/SAFE-OP-LZZ-Analyza-dobrovolnicke-prace-v-CR.pdf>

Podrobný přehled financování NNO z veřejných rozpočtů v rozmezí let 2009 – 2014 nalezneme také v dokumentu Vlády ČR⁴⁷, který uvádí také srovnání s novými právními formami a dotacemi na jejich financování od roku 2014. Součástí příloh k tomuto vládnímu dokumentu je státní rozpočet 2014, krajské a obecní rozpočty 2014, státní fondy 2014 nebo také detailně zdokumentovaná státní dotační politika ČR vůči NNO v roce 2014. Z těchto dat lze vyčíst nejen obecné informace o toku financí ze státního rozpočtu, ale i konkrétní částky směřující do určitých oblastí činnosti. Nalezneme zde dělení podle krajů, právní formy, účelu, roku založení NNO a mnoha dalších kritérií. Pro ilustraci přikládáme přehled podílů dotací v režimu státní dotační politiky ČR vůči NNO na

⁴⁷ Prouzová, Z. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2014* [online]. 2016 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=332>

celkových dotacích ze státního rozpočtu, který je členěn podle odvětví činnosti. Zmiňujeme jej z důvodu konkrétního uvedení odvětví Zájmová činnost a rekreace (Volný čas dětí a mládeže).

Odvětví	Státní rozpočet		
	Režim státní dotační politiky ČR vůči NNO		Ostatní dotace
	Součet dotací	Podíl (v %)	Součet dotací
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	56 284	95,07	2 920
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	145 313	88,95	18 056
Vzdělávání a školské služby	24 909	2,03	1 204 952
Kultura a ochrana památek	271 149	97,89	5 843
Tělovýchova	2 902 906	100,00	
Zájmová činnost a rekreace (Volný čas dětí a mládeže)	181 148	69,40	79 883
Zdravotnictví	203 208	99,44	1 137
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	13 507	50,27	13 363
Ochrana životního prostředí	12 957	21,86	46 318
Výzkum a vývoj	642	0,11	590 249
Sociální věci a politika zaměstnanosti	108 839	3,50	3 001 292
Civilní připravenost na krizové stavy, bezpečnost a veřejný pořádek	29 672	99,20	240
Právní ochrana	10 505	100,00	
Požární ochrana a IZS (Dobrovolná požární ochrana)	16 200	100,00	
Státní moc, státní správa a územní samospráva	16 779	96,28	648
Zahraniční pomoc a mezinárodní spolupráce	274 830	86,10	44 380
Finanční operace a ostatní činnosti		0,00	44 197
Celkem	4 268 850	45,79	5 053 479

Tabulka 7: Podíl dotací poskytnutých v režimu státní dotační politiky ČR vůči NNO na celkových dotacích poskytnutých původně a nově sledovaným právním formám ze státního rozpočtu podle odvětví (v tis. Kč)

Zdroj: Prouzová, Z. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2014* [online]. 2016 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/rozbor_2014_prilohy_pro_web.pdf

2.3 Fondy Evropské unie

Od vstupu České republiky do EU letos uplyne již 12 let, od podání žádosti o vstup dokonce 20 let. Za ta léta měla Česká republika možnost čerpat dotace celkově převyšující 1 bilion Kč. Zpočátku byla řazena mezi země, které jsou nejméně schopné čerpat evropské dotace. Jak uvádí zpráva z roku 2014⁴⁸, tato reputace se výrazně zlepšila v rozpočtovém období, kdy se podařilo vyčerpat 739 miliard Kč z celkových alokovaných 808 miliard Kč, tedy necelých 92 % prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU.

⁴⁸ Fondy EU: České republice se nepodaří vyčerpat všechny prostředky. *Finance.cz* [online]. 2014 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/425437-fondy-eu-ceske-republice-se-nepodari-vyčerpat-vsechny-prostředky/>

Častým problémem především menších organizací je nemožnost splnění dotačních kritérií, například z důvodu minimálního rozsahu projektu či minimální požadované finanční částky. Pro NNO fungující na principu dobrovolnictví, s malým nebo nulovým počtem zaměstnanců, je také nereálné takové projekty administrativně zajistit. V tomto ohledu jsou zvýhodněné příspěvkové organizace, které mohou žádat prostřednictvím svých zřizovatelů, jimiž jsou města či kraje, které většinou mají pro bezproblémové zpracování a řešení projektu dostatečné zázemí i zkušenosti.

Jak funguje celý dotační proces od prvotní myšlenky vytvořit projekt až po jeho kompletní dořešení a uzavření hezky znázorňuje například schéma publikované dotační a grantová poradenská společnost Eurovision.

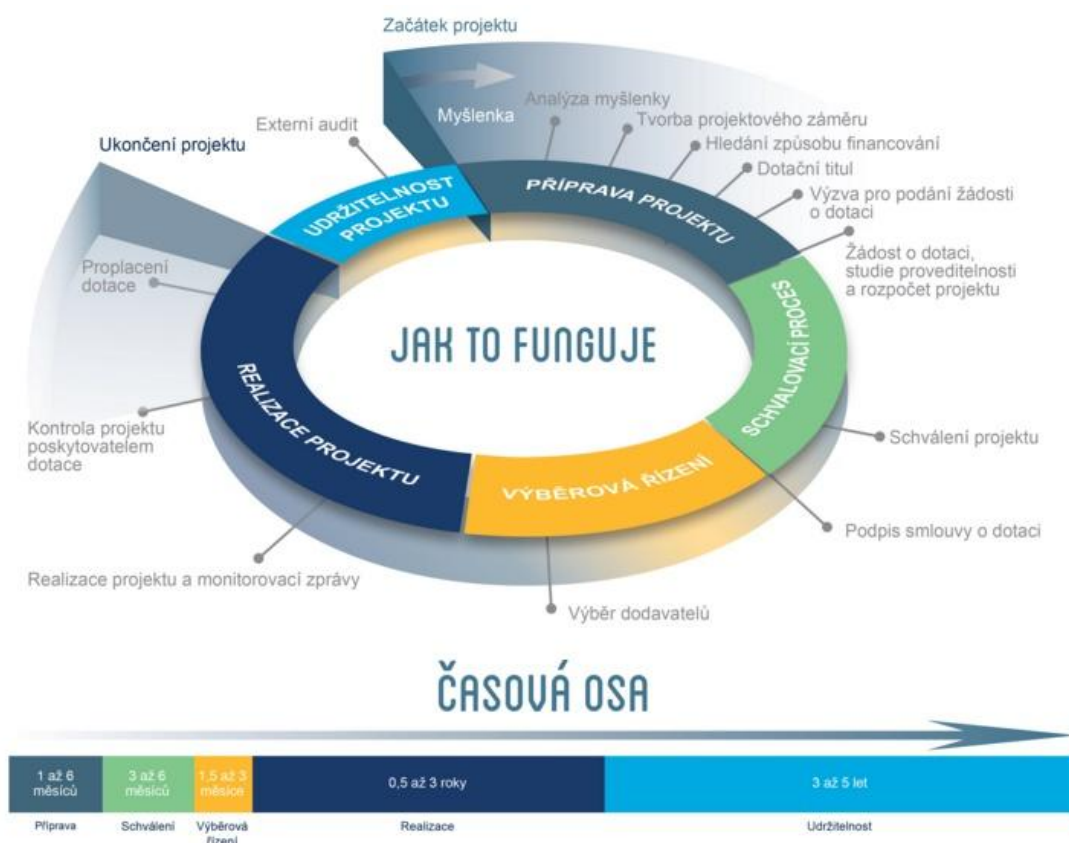

Schéma 1: Dotační proces a jeho časové rozvržení

Zdroj: Jak to funguje. *EUROVISION: 15 let s Vámi* [online]. 2016 [cit. 2016-04-04].

Dostupné z: <http://www.eurovision.cz/cs/jak-to-funguje/>

Pro financování volnočasových aktivit, ale i vzdělávání, byl v ČR v letech 2007 – 2013 nejčastěji využíván OPVK, který je součástí tematických programů Strukturálních fondů. Kompletní schéma evropských fondů⁴⁹ uvádíme v příloze této práce.

2.4 Nadace a nadační fondy

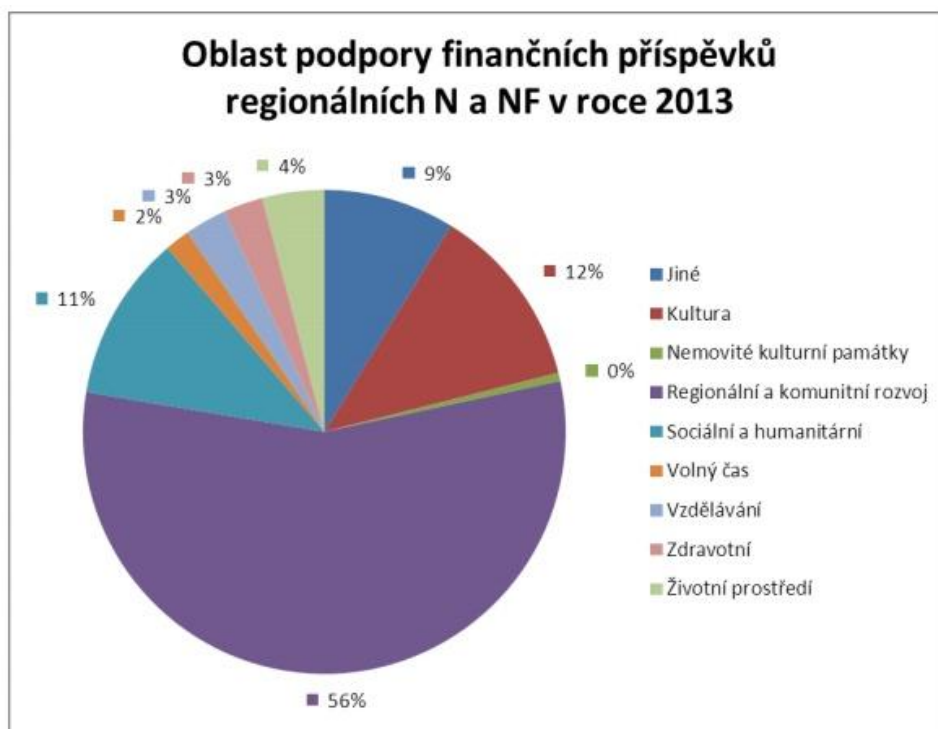
Nadace a nadační fondy také patří do neziskového sektoru. Mají účel, k němuž byly založeny a na jeho základě podporují jiné organizace, většinou NNO. Jde o posláním a podporu v dané oblasti, nikoli o dárcovství nebo sponzorství. To musí brát v potaz žadatelé, kteří se ucházejí o příspěvky nadací či nadačních fondů v jimi vyhlášených grantových programech. Boukal⁵⁰ uvádí, že soulad mezi posláním nadace a zaměřením či posláním žadatelské organizace je prvním krokem k úspěchu.

Napříč nadacemi a nadačními fondy nelze nalézt žádná jednotná kritéria či pravidla pro posuzování grantových žádostí, dokonce se od sebe svými požadavky velmi liší. Právně jsou nadace zakotveny v § 303 - § 394 ObčZ a nadační fondy dále v § 394 - § 401 ObčZ. Oba typy patří společně s ústavy mezi fundace, jimž je věnován Oddíl 3 ObčZ. Obecně se jedná o právnické osoby, které jsou tvořeny majetkovým základem k určitému účelu. Rozdíl mezi nadací a nadačním fondem je pouze takový, že nadační fondy nemusí mít trvalý charakter a výnosnou povahu.

Pro přehled o významu nadací a výši jejich příspěvků na oblast volného času a vzdělávání použijeme Fórum dárců (dále jen FD), které prostřednictvím Asociace nadací, Asociace nadačních fondů a Asociace firemních nadací a fondů FD sdružuje 65 členů. Ty patří mezi nejvýznamnější v ČR a jejich počet se neustále rozšiřuje. Ve Výroční zprávě za rok 2014 nalezneme například graf znázorňující oblasti podpory u organizací s regionální působností v roce 2013.

⁴⁹ viz Příloha č. 1

⁵⁰ BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.

Graf č. 2: Oblast podpory finančních příspěvků regionálních nadací a nadačních fondů v roce 2013

Zdroj: Fórum dárců: Czech Donors Forum. *Výroční zpráva 2014* [online]. 2015 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z:

http://www.donorsforum.cz/pages/serve.php?file=1431604203_14_vz-fd-2014.pdf

Vzdělávání (3 %) a volný čas (2 %) nejsou nadacemi příliš podporované oblasti. Přesto můžeme jmenovat některé významné, které vyhláší grantové programy přímo určené na podporu těchto oblastí. Jsou jimi například Nadace O2, Nadace ČEZ, Nadace VIA, Nadační fond Dalkia Morava, Nadace VINCI nebo Nadace pro rozvoj vzdělání.⁵¹

2.5 Sponzoring, partnerství

Pojem sponzoring je v běžné praxi často zaměňován s dárcovstvím. Sponzorem může být fyzická i právnická osoba. Sponzorství se liší především tím, že dárci (sponzor) očekává za poskytnutí finančních či nefinančních prostředků určitou protihodnotu. Většinou se jedná o reklamní či propagační službu. Dalším rozdílem jsou daňové podmínky. Dary jsou pro příjemce osvobozeny od daně z příjmu a dárci (fyzická osoba) si může hodnotu daru (převyšuje-li 1000,- Kč nebo 2 % základu daně) odečíst od základu

⁵¹ Informace získány z neveřejného elektronického zpoplatněného grantového kalendáře nadace Neziskovky.cz.

daně. Snížení může být maximálně do výše 10 % hodnoty základu daně. Pro právnickou osobu není dar daňově uznatelným nákladem. Sice si jej může za podmínek stanovených zákonem také odečíst od základu daně, maximálně však do hodnoty 10 % ze základu daně sníženého o ztrátu. Pro právnické osoby je tedy výhodnější sponzorský příspěvek (někdy nesprávně označovaný jako sponzorský dar), který je daňově uznatelných nákladem na propagaci a reklamu, může si ho tedy v plné výši zahrnout do základu daně. Tato forma příspěvku není již tak výhodná pro příjemce. Příjmy ze sponzorského vztahu jsou považovány za příjmy z reklamy, na něž žádné osvobození neplatí a vždy jsou předmětem daně.⁵²

2.6 Dárcovství

Oslovování dárců a získávání finančních darů od fyzických či právnických osob je v oblasti příspěvkových organizací i NNO velmi běžné. Většinou darují osoby, které mají obdarovaným nějaký vztah. V případě ZUŠ, DDM nebo YMCA může jít například o podnikatele - rodiče účastníka základního uměleckého, zájmového či neformálního vzdělávání, který považuje danou organizaci za důvěryhodnou a s jejími poskytovanými službami je spokojený, proto se rozhodne věnovat dar na činnost, který si následně může odečíst od základu daně. Nejběžnější formou je dar finanční, ale může mít i povahu materiální (dar věcný).

Dárcovství je právně upraveno § 2055 až § 2078 ObčZ., který uvádí následující: „*Darovací smlouvou dárce bezplatně převádí vlastnické právo k věci nebo se zavazuje obdarovanému věc bezplatně převést do vlastnictví a obdarovaný dar nebo nabídku přijímá.*“⁵³

Dar může být vázán účelově, což znamená, že dárce může stanovit požadavek, na který konkrétní účel (aktivita, projekt apod.) dar poskytuje. Má také právo správné využití kontrolovat a v případě nedodržení smluveného účelu musí obdarovaný dar dárci vrátit. Z těchto důvodů a také pro případ darování věci zapsané do veřejného seznamu (např. budova zapsaná v rejstříku nemovitostí) je vyžadována písemná smlouva. V ostatních případech není nutností.

Důležitou a často opomíjenou stránkou dárcovství je starost o dárci. Ideálními dárci jsou ti, kteří přispívají opakovaně a často. Může jít o nižší částky, ale je tím zajištěn stálý příjem. Na důležitost budování dobrých osobních vztahů mezi žadatelem a dárcem

⁵² Neziskovky.cz. *Jak darovat* [online]. Praha [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.neziskovky.cz/clanek/1455/512/darcovstvi/jak-darovat/>

⁵³ § 2057 ObčZ

upozorňuje Boukal⁵⁴, který to považuje za základ individuálních dárcovství. Významnější podporu je možné získat od právnických osob, resp. od firem a obchodních společností.

2.7 Vlastní zdroje

Za vlastní zdroje považujeme veškeré příjmy související s vlastní činností organizace. Může se jednat o členské příspěvky, poplatky za aktivity (zájmové útvary, výuku), prodej vlastních výrobků, pronájem majetku a vedlejší hospodářská činnost. Tyto prvky samofinancování podle Stejskala, Kuvíkové a Maťátkové⁵⁵ nenahrazují dotace, dary, sponzorské příspěvky aj., pouze je vhodně doplňují. Výhodou je, že o těchto zdrojích rozhoduje sama organizace. Jejich podmínky může přizpůsobovat v závislosti na potřebách organizace či požadavků veřejnosti. Podrobněji se zmíníme pouze o třech významnějších možnostech, jimiž jsou členské příspěvky, poplatky za aktivity a vedlejší hospodářská činnost.

2.7.1 Členské příspěvky

Tato kategorie příjmů se týká pouze NNO, především spolků, proto jej zmíníme pouze okrajově. V případě, že jsou příspěvky členů podmínkou jejich členství, znamená to pro NNO stálý a pravidelný příjem. Práva, výhody a povinnosti členů by měly být obsaženy ve stanovách organizace. Pokud jde o výhody, mohou souviset právě s členstvím a uhrazením členského příspěvku. Výše příspěvků může být různě kategorizována, vždy by měla být stanovena a zveřejněna s dostatečným předstihem. Boukal⁵⁶ uvádí, že výhodou je také relativně snadná administrativa, ale vzhledem k standardním výším členských příspěvků se většinou jedná o zdroj pouze doplňkový.

2.7.2 Poplatky za aktivity

V jednotlivých typech organizací bývají tyto poplatky nazývány různě. Většinou jejich výši stanovuje ředitel (resp. statutární zástupce). V případě NNO může být jejich výše libovolná, v případě ZUŠ je úplata za vzdělávání upravena § 8 předpisu č. 71/2005 Sb., vyhláška o základním uměleckém vzdělávání⁵⁷ a v případě DDM se řídí § 12 předpisu

⁵⁴ BOUKAL, op. cit., s. 77 – 78.

⁵⁵ STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 106. ISBN 978-80-7357-973-9

⁵⁶ BOUKAL, op. cit., s. 152.

⁵⁷ *Zákon pro lidi.cz. Předpis č. 71/2005 Sb.: Vyhláška o základním uměleckém vzdělávání*[online]. 2016 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-71>

č. 74/2005 Sb., vyhláška o zájmovém vzdělávání⁵⁸. Jedná se o jeden z hlavních příjmů organizace, kterým je hrazena podstatná část nákladů spojených s aktivitami, za něž jsou poplatky vybírány. Nemůžeme ji však považovat přímo za fundraisingovou činnost v pravém slova smyslu.

2.7.3 Vedlejší hospodářská činnost

Bývá také označována jako doplňková, podnikatelská či výtěžná a jedná se o veškerou činnost, která přímo nesouvisí s hlavní činností a posláním organizace. Měla by být účetně vedena odděleně od hlavní činnosti. Okruhy doplňkové činnosti bývají stanovené zřizovatelem ve zřizovací listině, v případě NNO ve stanovách. Pokud jde o podnikatelskou činnost, je vyžadován příslušný doklad o oprávnění (např. živnostenský list nebo koncesní listina). Podnikání a vedlejší hospodářská činnost spolků je umožněna § 217 ObčZ.⁵⁹

⁵⁸ *Zákony pro lidi.cz. Předpis č. 71/2005 Sb.: Vyhláška o zájmovém vzdělávání* [online]. 2016 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-74>

⁵⁹ *Zákony pro lidi.cz. Předpis č. 89/2012 Sb., občanský zákoník: Spolek* [online]. 2016 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

EMPIRICKÁ ČÁST

3 Výzkumné šetření

V teoretické části práce jsme analyzovali problematiku financování různých typů organizací, se zaměřením na příspěvkové organizace a nestátní neziskové organizace, které se věnují mimo jiné také hudebním volnočasovým aktivitám pro děti a mládež. Názory a postřehy mnohých pedagogů, které jsme uváděli v teoretickém vymezení základních pojmů, dokazují, že volný čas dětí a mládeže je velmi důležitou a perspektivní složkou, v níž je možné vzdělávat, vychovávat, ale i pozitivně ovlivňovat žádoucí osobnostní rozvoj. Fakta zjištěná o financování zájmového a neformálního vzdělávání naopak poukazují na to, že je tato oblast společností nedocenená a systematika i praktické kroky ve schopnostech vyhledávání zdrojů často nejsou dostačující. Proto jsme pro empirickou část práce zvolili výzkumné šetření, které by nám nabídlo relevantní podklady pro zhodnocení námi zjištěných informací.

Cíle empirické části:

Hlavním cílem je zjistit, jaké fundraisingové metody používají jednotlivé vybrané organizace a do jaké míry jsou jejich možnosti širší než současná praxe.

Dílčí cíle:

- 1) Zjistit faktory ovlivňující fundraising vybraných organizací, zjistit personální zajištění vyhledávání finančních zdrojů.
- 2) Doplnit získané informace o pohled druhé strany, tedy rodičů účastníků hudebních volnočasových aktivit. Zjistit, jak jsou informováni o způsobech financování neziskových organizací, jaký je jejich názor na poplatky za zájmové či neformální vzdělávání a jestli je pro ně výše poplatku za tyto volnočasové aktivity rozhodujícím faktorem.

3.1 Formulace výzkumných problémů

Vzhledem k tematickému zaměření práce na hudební volnočasové aktivity jsme výzkumné otázky orientovali na situaci ve třech vybraných organizacích, které tyto aktivity nabízejí. Dle Gavory⁶⁰ rozlišujeme tři typy výzkumných problémů: deskriptivní, relační a kauzální. V tomto šetření budeme pracovat s deskriptivními výzkumnými problémy.

Deskriptivní výzkumné problémy:

⁶⁰ GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000, s. 11. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-85931-79-6.

- Jsou rodiče účastníků hudebních aktivit spokojeni s výší poplatku v různých typech organizací?
- Je pro ně výše poplatku rozhodující při výběru aktivit ve volném čase dítěte?
- Má veřejnost povědomí o způsobech financování organizací, které se věnují náplni volného času dětí a mládeže?
- Přispěli by výdělečně činní občané na hudebně zaměřené volnočasové aktivity formou daňových asignací?
- Jsou ředitelé (resp. statutární zástupci) vybraných organizací obeznámeni se všemi fundraisingovými možnostmi a využívají je pro zlepšení financování organizace?
- Zaměstnávají ve své organizaci fundraisera?
- Jaké jsou základní příjmy vybraných organizací?
- Jsou s nimi ředitelé (resp. statutární zástupci) spokojeni? Jsou dostačující?
- Jsou hudebně zaměřené aktivity ve vybraných organizacích stěžejní nebo pouze okrajové?
- Jsou tyto aktivity oblíbené u dětí a rodičů a jsou vyhledávané?

3.2 Metody výzkumného šetření

Vzhledem k členitosti výzkumných problémů a zaměření na jedné straně na rodiče účastníků a na ředitele či statutární zástupce organizací na straně druhé, jsme pro sběr dat zvolili dotazník a rozhovor. Dotazník jako kvantitativně orientovaná metoda byl využit k zodpovězení prvních čtyř výzkumných otázek, a unifikovaný polostrukturovaný rozhovor jako explorační metoda k zodpovězení zbývajících šesti. Co je to dotazník, jak funguje a jaké jsou jeho výhody, se můžeme dočíst v odborné literatuře. Například Chráska píše, že dotazník je „*soustava předem připravených a pečlivě formulovaných otázek, které jsou promyšleně seřazeny a na které dotazovaná osoba (respondent) odpovídá písemně.*“⁶¹

Vytvořili jsme celkem dva druhy dotazníků⁶², které jsou z velké části totožné. První tištěný, který byl distribuován mezi rodiče dětí navštěvujících tři vybrané organizace a druhý elektronický, který byl rozšířen prostřednictvím sociálních sítí. Jeho respondentem mohl být tedy kdokoli, ke komu se dostal odkaz na internetový dotazník. Důvodem vytvoření dvou druhů dotazníků bylo rozšíření výzkumného souboru a možnost porovnání situace v městě Mělník s ostatními regiony ČR. Oba dotazníky obsahují 15 základních

⁶¹ CHRÁSKA, Miroslav. Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, str. 163. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-1369-4.

⁶² viz Příloha č. 2 a č. 3

položek, v elektronické verzi je přidáno dalších šest, které zjišťovaly pohlaví, věk, kraj a město, z něhož respondent pochází, počet dětí a finanční situaci, aby bylo možné získaná data případně propojit s tištěnou verzí. Kategorizaci položek jsme zvolili též podle Chrásky⁶³, který také říká, že pokud se v dotazníku objevují položky, které nemají formu otázky, pak je lepší užívat tohoto termínu, který je obecnější než pojem otázka. V dotazníku jsou použity **položky obsahové (výsledkové)**. Podle způsobu požadované odpovědi jsme zvolili:

- 1) **položky uzavřené (strukturované)**, u nichž respondenti vybírali z předem připravených odpovědí. U položek, které nabízí pouze dvě vzájemně se vylučující odpovědi, hovoříme o tzv. **dichotomické položce** (v tištěné verzi pouze položka č. 1, v elektronické verzi také položka č. 16). V dotazníku se vyskytují také **položky polytomické**, u nichž předkládáme více než dvě odpovědi. Pokud z nich respondent vybírá jednu, pak se jedná o **výběrovou položku** (položky č. 3 – 14). Položku č. 7 můžeme zařadit mezi **škálové**, neboť respondenti vybírají ze škály možností „Určitě ANO“, „Převážně ANO“, „Spíše NE“, „Vůbec NE“.
- 2) **položky otevřené (nestrukturované)**, které nenabízí žádné předem stanovené odpovědi a jsou určeny k možnosti vlastního vyjádření respondenta (položka č. 15).

Podle obsahu dotazníku můžeme položky rozčlenit také na **položky zjišťující mínění, postoje a motivy** (položky č. 7 – 14) a **položky zjišťující fakta** (položky č. 1 a 2, u elektronické verze pak také č. 16 – 21). Položky č. 3 – 6 jsou kombinací obou zmíněných způsobů. Každá z nich obsahuje otázku zjišťující fakta (např. „Pokud upřednostňuji soukromou výuku, kolik ročně platím?“) a doplňující podotázku, která zjišťuje názor na výši poplatku (např. „Roční poplatek za soukromou výuku považuji za: a) příliš nízký, b) přiměřený, c) příliš vysoký“). Dotazník je strukturovaný tak, že na položky č. 3 – 6 respondent odpovídal pouze, pokud u položky č. 1, která zjišťuje, zda jeho dítě / vnouče navštěvuje nějaký hudebně zaměřený kroužek / aktivitu, zvolil možnost „ANO“. V opačném případě pokračoval položkou č. 7. Položky č. 3 – 6 se odvíjely od odpovědi na položku č. 2, která zjišťuje, ve které organizaci či instituci dítě hudební aktivitu provozuje a je u ní možnost vícečetné odpovědi.

⁶³ CHRÁSKA, op. cit., s. 164 – 169.

Chráska⁶⁴ také uvádí pravidla, zásady a požadavky pro konstrukci dotazníku, kterých jsme se snažili držet:

- jasnost a srozumitelnost položek v dotazníku,
- jednoznačná formulace položek v dotazníku,
- položky v dotazníku zjišťují jen nezbytné údaje,
- nepoužívat sugestivní položky v dotazníku,
- v úvodu dotazníku stručně vysvětlit smysl a potřebnost prováděného šetření,
- uvést jasné pokyny k vyplňování dotazníku,
- neuvádět pro respondenty často matoucí symboly, znaky a kódy do dotazníku ve snaze usnadnit si jeho následné zpracování,
- řadit položky v dotazníku od jednoduchých, konkrétních položek.

Výhodou zvolené metody dotazníku je rychlé a ekonomické shromáždění a zpracování dat od relativně velkého počtu respondentů. Nevýhodou bývá nízká návratnost, která může ohrozit reprezentativnost výsledků šetření a také, jak zmiňuje například Giddens⁶⁵, často dotazníkem získáme obrázek o tom, co respondent říká a jaký chce být, než o tom, jak myslí a jaký opravdu je.

Druhou zvolenou metodou je polostrukturovaný rozhovor, který byl využit pro získání opačného pohledu, tedy od ředitelů, resp. statutárních zástupců zvolených organizací nabízejících hudební aktivity ve volném čase dětí a mládeže. Tuto kvalitativní metodu jsme vybrali z důvodu velmi malého výběrového souboru (pouze 3 osoby) a umožnil nám prozkoumat problém dostatečně do hloubky a získat konkrétní informace a data. Polostrukturovaná forma se nám jevila jako nejvhodnější vzhledem k tématu a zkoumané oblasti. Gavora⁶⁶ popisuje polostrukturovaný rozhovor jako určitý kompromis mezi strukturovaným a nestrukturovaným rozhovorem, který probíhá tak, že respondentovi nabídneme alternativy odpovědí a následně ho požádáme o zdůvodnění své odpovědi.

Během rozhovoru bude postupně položeno 8 otázek, jejichž znění je uvedeno v příloze č. 4. Otázky č. 2 - 4 se vztahují k posledním dvěma výzkumným otázkám empirického šetření (tzn. „Jsou hudebně zaměřené aktivity ve vybraných organizacích stěžejní nebo pouze okrajové?“ a „Jsou tyto aktivity oblíbené u dětí a rodičů a jsou

⁶⁴ Tamtéž.

⁶⁵ GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Vyd. 1. Praha: Argo, 1999. ISBN 80-7203-124-4.

⁶⁶ GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-85931-79-6.

vyhledávané?“). Otázka č. 5 se vztahuje k sedmé výzkumné otázce (tzn. „Jaké jsou základní příjmy vybraných organizací?“), otázka č. 6 k osmé výzkumné otázce (tzn. „Jsou s nimi ředitelé (resp. statutární zástupci) spokojeni? Jsou dostačující?“), otázka č. 7 k páté výzkumné otázce (tzn. „Jsou ředitelé (resp. statutární zástupci) vybraných organizací obeznámeni se všemi fundraisingovými možnostmi a využívají je pro zlepšení financování organizace?“) a poslední otázka č. 8 se vztahuje k šesté výzkumné otázce (tedy „Zaměstnávají ve své organizaci fundraisera?“).

Všem respondentům budou kladeny otázky ve stejném pořadí a odpovědi budou písemně zaznamenávány. Anonymizování identifikačních údajů jsme vzhledem k povaze práce neřešili. Respondenti souhlasili s jejich případným zveřejněním.

3.3 Výzkumný soubor a realizace sběru dat

Výzkumný soubor tištěné verze dotazníkového šetření představují rodiče či prarodiče (resp. zákonní zástupci) dětí navštěvujících ZUŠ Mělník, DDM Mělník nebo hudební aktivitu Ten Sing v organizaci YMCA Mělník. Dotazníky byly distribuovány především prostřednictvím dětí, případně osobně mnou. Sběr dotazníků byl z důvodu zajištění anonymity respondentů prováděn složkou či krabicí, do níž rodiče mohli vyplněné dotazníky vkládat. Během kontroly shromážděných dotazníků bylo zjištěno, že některé otázky nejsou zodpovězeny, v několika případech bylo zaškrtnuto více odpovědí u dichotomického typu otázek. Vzhledem k malému výskytu těchto nedostatků je považujeme za následek nepozornosti. Více nepochopení přinesla otázka č. 2, na níž byly navázány další 4 otázky. Desetina respondentů se neřídila zadání a vyplnila otázky č. 3 – č. 6 nezávisle na odpovědi na otázku č. 2. Toto pochybení nicméně dotazník nezhodnotilo, pouze nebylo zřejmé, jestli zmíněné otázky zodpověděli na základě vlastní zkušenosti nebo teoretického předpokladu.

Výzkumný soubor elektronické verze dotazníkového šetření zahrnoval širokou veřejnost, jednalo se o prostý náhodný výběr. Tento fakt zapříčinil nižší validitu a relevanci získaných dat, proto ho řadíme jen jako samostatně nekomentovanou přílohu. Část výsledků tohoto dotazníku začleníme do analýzy výsledků výzkumného šetření.

Výzkumným souborem pro metodu rozhovoru jsou ředitelé (resp. statutární zástupci) vybraných organizací na Mělníku. Tento základní soubor byl zvolen také proto, že vedoucí pracovníci jsou nejkompetentnějšími osobami, které by měly mít největší přehled o hospodaření. Empirické šetření touto metodou bude provedeno na 3 respondentech (tzn. 2

ředitelé a 1 statutární zástupce). Představení organizací respondentů prezentujeme v následující kapitole 4.

3.4 Analýza a interpretace výsledků empirického šetření

Pro získání více různých úhlů pohledu na tuto problematiku byl kromě komparace vybraných organizací a osobních rozhovorů s jejich statutárními zástupci zvolen také průzkum veřejnosti formou dvou anonymních dotazníků.

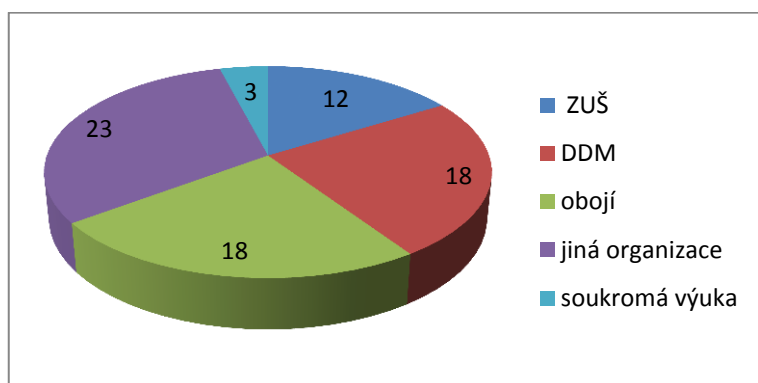
První dotazník byl v tištěné podobě rozšířen mezi rodiče účastníků nejen hudebně zaměřených aktivit na Mělníku. Jeho primárním cílem bylo zjistit, jaké je mezi lidmi obecné povědomí o financování zájmových a volnočasových aktivit, kterou formu vzdělávání upřednostňují (školní vzdělávání v ZUŠ, zájmové vzdělávání v DDM nebo neformální vzdělávání v YMCA) a jaký je jejich názor na výši poplatků za vzdělávání v jednotlivých organizacích. Vzhledem k velmi široké oblasti zkoumání jsou otázky i odpovědi obecné a nelze z nich vyvodit konkrétní výstupy, na jejichž základě by bylo možné stanovit, co přesně je potřeba změnit k zlepšení situace financování hudebních aktivit. Vyplněných dotazníků Počet respondentů není dostatečně vysoký, aby bylo možné považovat výsledky průzkumu za objektivní. Jedná se spíše o vzorek, který však i přesto poskytuje zajímavé informace a některé doplňující komentáře respondentů v položce č. 15 jsou přinejmenším inspirativní.

Tištěný dotazník obsahoval celkem 15 položek, v poslední byla ponechána možnost vlastního komentáře respondentů. Vyplněných dotazníků se vrátilo 71, což je z celkového počtu 150 kusů necelá polovina. Jeho původní znění je součástí přílohy č. 2.

Položka č. 1: Navštěvuje Vaše dítě (vnouče) nějaký hudebně zaměřený kroužek?

První položka byla rozřazovací, oddělila respondenty na část, jejichž děti navštěvují hudebně zaměřené aktivity (10 odpovědí), na něž bylo směřováno následujících 5 otázek a druhou část dotázaných, jejichž děti (resp. vnoučata) tyto aktivity nenavštěvují. Vzhledem k náhodnému výběru respondentů poměr odpovědí (86 % ANO a 14 % NE) napovídá, že o hudební aktivity je na Mělníku zájem.

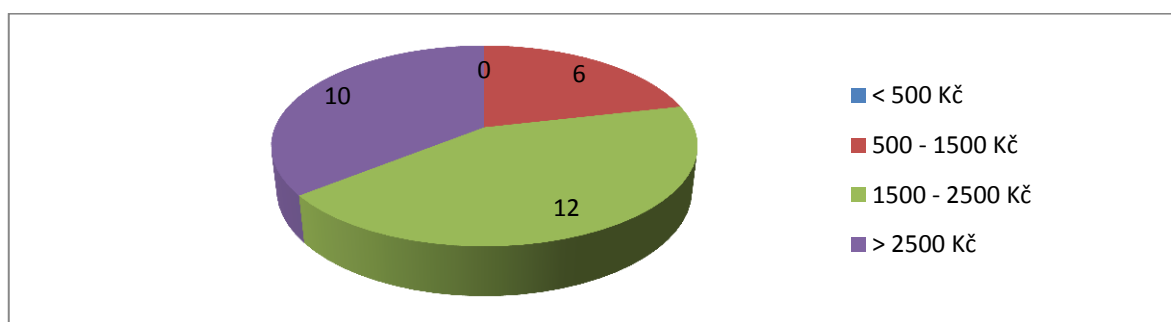
Položka č. 2: Pokud ano, ve které instituci či organizaci?

Graf č. 3: Navštěvované organizace dětmi (Zdroj: Vlastní průzkum)

Odpovědi na tuto otázku jsou pravděpodobně mírně ovlivněny distribucí dotazníků také mezi mé kolegy a známé, jejichž děti navštěvují aktivitu Ten Sing. Bylo možné zaškrtnout více odpovědí a přibližně třetina respondentů tak učinila, z čehož vyplývá, že část dětí se účastní více hudebních aktivit. Většinou se objevovala kombinace ZUŠ a DDM nebo ZUŠ a jiná organizace. Zatímco všichni respondenti, kteří preferují soukromou výuku, žádnou jinou možnost nezvolili.

Položka č. 3: Pokud v ZUŠ, jak vysoký je roční poplatek?

Graf č. 4: Výše ročních poplatků v ZUŠ (Zdroj: Vlastní průzkum)

Třetí otázka potvrdila průzkum, v němž byly zjišťovány výše úplaty za vzdělávání poskytované ZUŠ Mělník. Mohlo by se zdát, že odpověď „více než 2.500,- Kč“ je nerelevantní, ovšem musíme brát v potaz fakt, že výuka hry na určitý hudební nástroj je většinou spojena s nutností absolvovat také hudební nauku. Vzhledem k tomu, že v otázce nebylo stanoveno, zda se jedná o jednotlivý poplatek nebo součet všech navštěvovaných oborů, můžeme se domnívat, že oněch 10 respondentů chápalo odpověď jako součet.

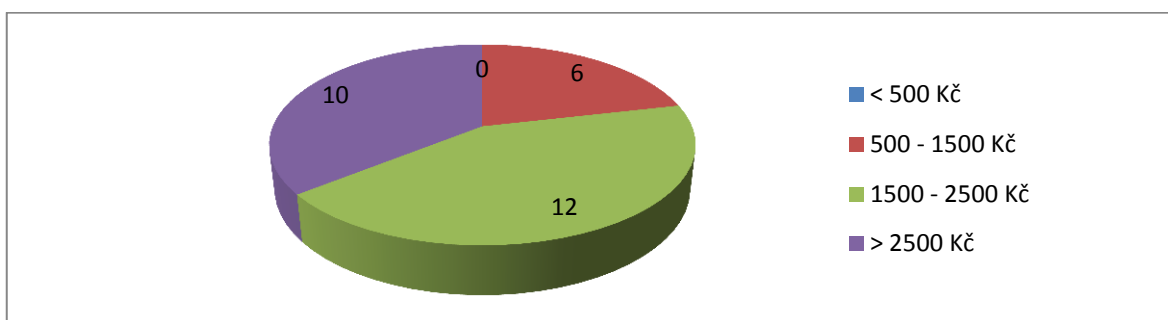
Součástí této položky, stejně jako tři následujících, byla ještě podotázka zjišťující názor respondentů na výši poplatku. Více než polovina dotázaných považuje roční poplatek za přiměřený, o jeho snížení by stála jedna třetina a pro jednu sedminu je příliš nízký. Zde se setkáváme s konfliktem mezi kvalitní výukou a dostupností základního uměleckého vzdělání všem. V současné době je ZUŠ považována za plnohodnotnou, často i prestižní školu a výše poplatku (pomineme-li, že jsou nutným příjmem do rozpočtu) je tomu i vzhledem ke konkurenčním aktivitám přizpůsobena.

Podotázka k položce č. 3:

Roční poplatek za hudební kroužek v ZUŠ považují za:

příliš nízký	přiměřený	příliš vysoký
4	15	9

Položka č. 4: Pokud v DDM, jak vysoký je roční poplatek?

Graf č. 5: Výše ročních poplatků v DDM (Zdroj: Vlastní průzkum)

Podotázka k položce č. 4:

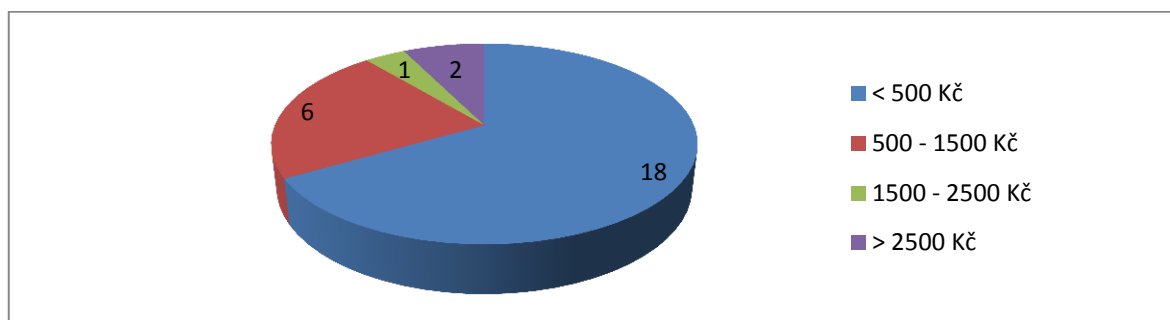
Roční poplatek za hudební kroužek v DDM považují za:

příliš nízký	přiměřený	příliš vysoký
8	21	3

Odpovědi na položku č. 4 dokazují pravdivost uvedených údajů ve třetí kapitole, v úseku 3.2.4 pojednávajícím o financování DDM Mělník. Jeden z dotázaných opět pravděpodobně sečetl poplatky za více navštěvovaných zájmových útvarů, protože cenové rozpětí ZÚ se pohybuje od 300,- do 2.000,- Kč. Po názorové stránce respondentů je překvapující, že celá jedna čtvrtina dotázaných považuje výši poplatku za příliš nízkou.

Může se jednat o více znalé, kteří znají problematiku financování DDM a vědí, že základní dotace jsou nedostačující na dosažení potřebné kvality ZÚ. Tyto odpovědi můžeme považovat za ocenění pracovníků DDM, kteří svým úsilím a získáváním dalších finančních zdrojů pomáhají udržovat výši poplatků na velmi přijatelné hladině.

Položka č. 5: Pokud v jiné organizaci / instituci, jak vysoký je roční poplatek?

Graf č. 6: Výše ročních poplatků v jiné organizaci / instituci (Zdroj: Vlastní průzkum)

Podotázka k položce č. 5:

Roční poplatek za hudební kroužek v jiné organizaci / instituci považují za:

příliš nízký	přiměřený	příliš vysoký
9	13	3

Jiná organizace nebo instituce nebyla blíže specifikována, ale vzhledem k malému počtu hudebně zaměřených na Mělníku můžeme předpokládat, že dvě třetiny dotázaných (resp. jejich potomci) navštěvují aktivitu Ten Sing v organizaci YMCA, která má výši příspěvků symbolickou. Ostatní odpovědi buď směřují k nějaké méně známé organizaci, nebo mohou být opět součtem všech výdajů člena TS za rok, do nichž lze připočítat náklady na víkendová soustředění, účast na celorepublikových akcích nebo poplatky za trička a další materiálové výdaje. Dobrým zjištěním je, že by více než jedné třetině nevadilo navýšení příspěvků.

Položka č. 6: Pokud upřednostňuji soukromou výuku, platím ročně:

< 500	500 - 1500	1500 - 2500	> 2500
0	1	0	2

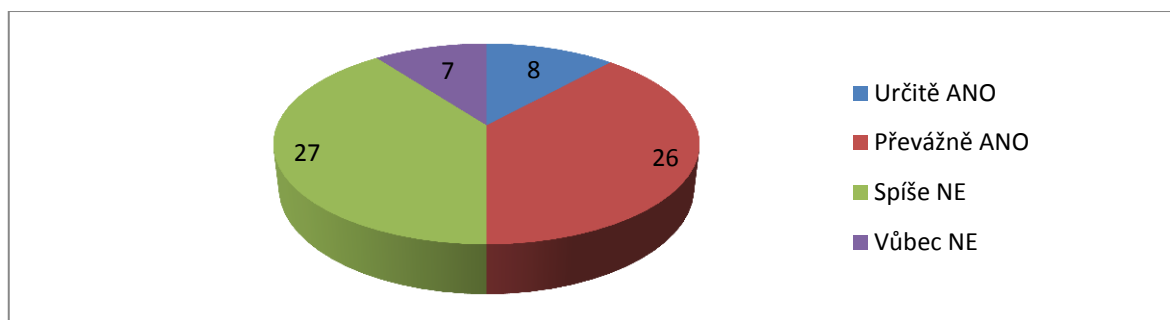
Podotázka k položce č. 6:

Roční poplatek za soukromou výuku považují za:

příliš nízký	přiměřený	příliš vysoký
0	3	0

O soukromou výuku není příliš velký zájem, což může souviset i s vyššími náklady na soukromého lektora. Na druhou stranu žádnému z respondentů preferujících tento typ výuky nevadí výše poplatků, kterou za ni vynaloží.

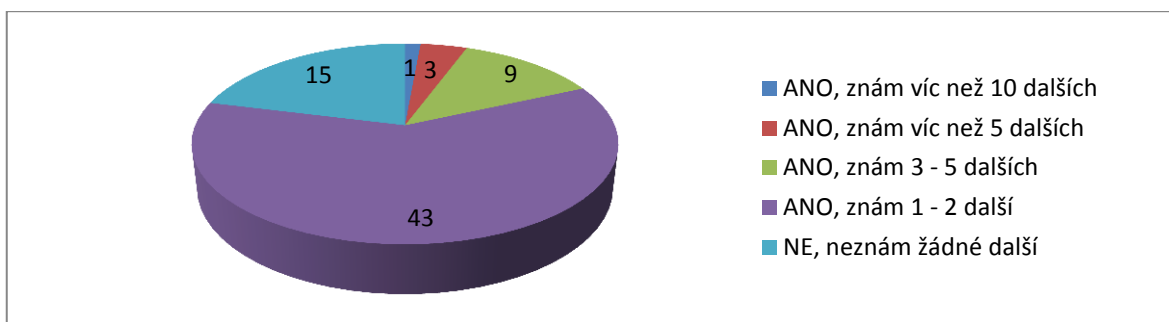
Položka č. 7: Rozhoduje u Vás výše poplatku při rozhodování, zda přihlásit dítě na kroužek / zájmovou aktivitu?

Graf č. 7: Vliv výše poplatku na rozhodování o přihlášení (Zdroj: Vlastní průzkum)

Výše poplatku za zájmovou aktivitu obecně (zde nebyla uvedena specifikace na hudební zaměření) je rozhodující pro 8 lidí z 68 (3 otázku nezodpověděli). Připočítáme ale i dalších 26, kteří také berou při přihlašování dítěte na zřetel finanční stránku. Součet odpovědí obsahujících ANO se však rovná součtu odpovědí obsahujících NE, proto nemůžeme vyvodit z této otázky žádný konkrétní závěr. Obecně lze říci, že pro polovinu respondentů může být rozhodujícím faktorem výše poplatku za volnočasovou aktivitu.

Položka č. 8: Znáte kromě ZUŠ a DDM nějaké další organizace, které na Mělníku a v blízkém okolí nabízí hudebně zaměřené aktivity?

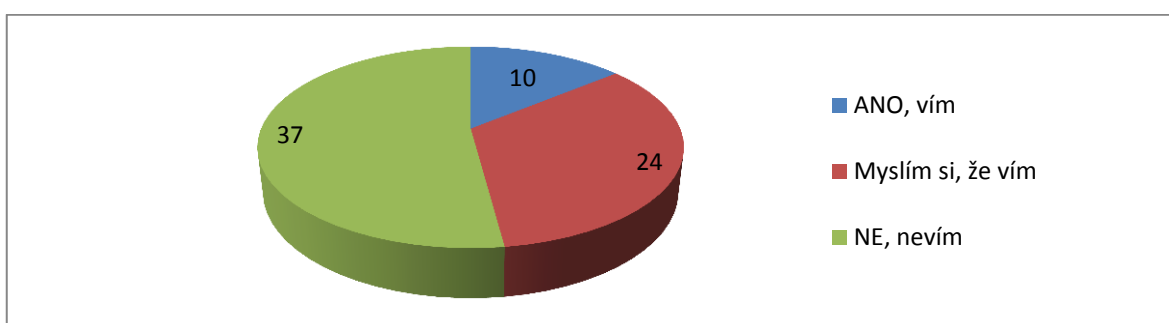

Graf č. 8: Povědomí o dalších organizacích, které na Mělnicku nabízejí hudebně zaměřené aktivity (Zdroj: Vlastní průzkum)

Tato otázka byla do dotazníku vložena za účelem zjištění povědomí o hudebně zaměřených aktivitách na Mělnicku. Ukázalo se, že ty základní nabídky je lidem známa, někteří vědí dokonce o aktivitách, které nejsou veřejně prezentované. Přesto více než 20 % respondentů zná pouze tu, kterou jejich dítě navštěvuje, což není pozitivní bilance.

Následujících 5 položek je směřováno na povědomí lidí o způsobu financování zájmového vzdělávání, potažmo všech volnočasových aktivit, a je zjišťován také názor na finanční nezávislost NNO, výši mzdy pedagogů volného času a na možnost daňových asignací.

Položka č. 9: Víte, jak je která instituce / organizace financována?

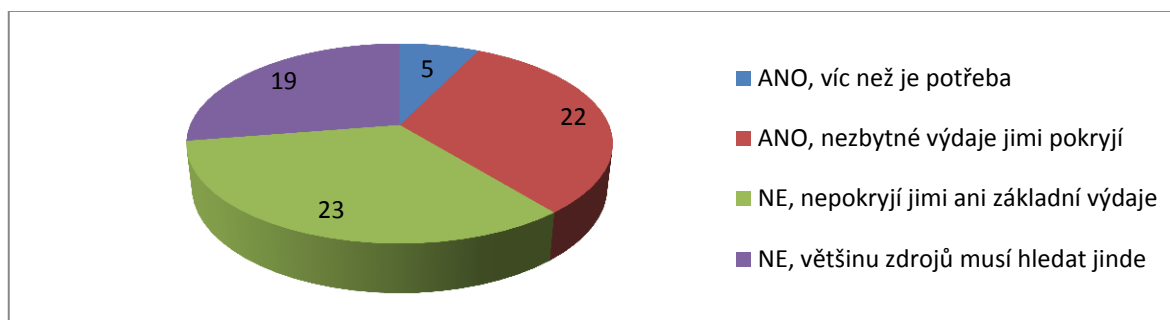

Graf č. 9: Povědomí o financování různých typů organizací (Zdroj: Vlastní průzkum)

Položka č. 9 byla položena velmi obecně, nicméně pouhá sedmina respondentů dokázala s jistotou odpovědět, že znají financování těchto organizací, z čehož můžeme usuzovat, že se o něj také aktivně zajímají. Další třetina dotázaných si pouze myslí, že o financování vědí dostatek informací. Více než polovina odpovědí byla záporných.

Potvrzuje se tím tedy částečně třetí výzkumná otázka, že informovanost společnosti o této oblasti není dostatečná. Zlepšení by mohlo napomoci pochopit, jak důležitý je zde fundraising, a že i oni sami jako fyzické osoby mohou velmi přispět svým darem nebo službou.

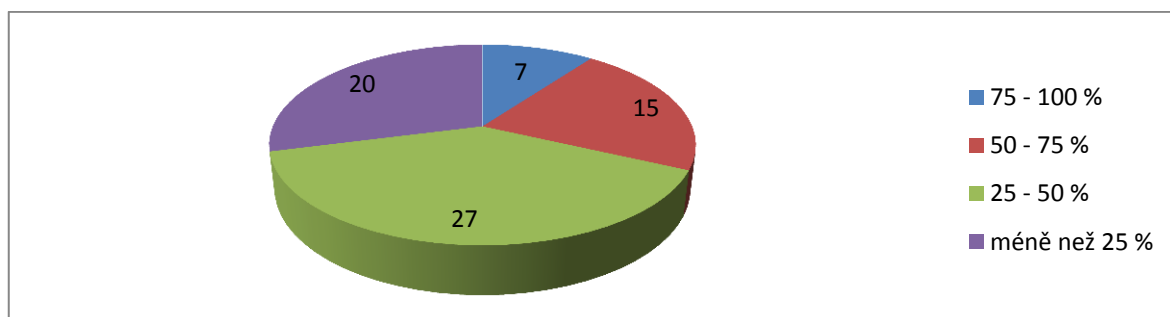
Položka č. 10: Myslíte si, že stát (příp. EU) uvolňuje na oblast zájmového vzdělávání dostatek financí, z nichž není problém pokrýt veškeré nezbytné výdaje?

Graf č. 10: Názor na dostatečnost státních a evropských financí uvolňovaných na oblast zájmového vzdělávání (Zdroj: Vlastní průzkum)

Pohled veřejnosti na otázku státní (resp. evropské) finanční podpory zájmového vzdělávání je velmi rozporuplný. Nicméně převažuje názor, že je nedostatečná a je nutné hledat zdroje jinde.

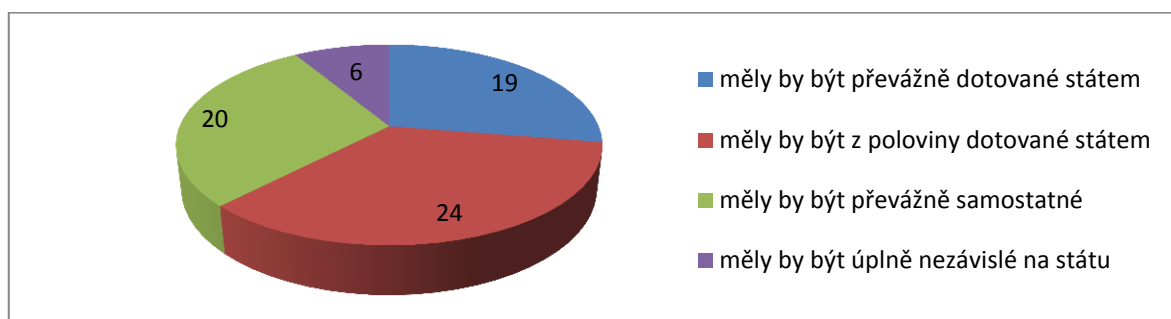
Položka č. 11: Zkuste odhadnout přibližný průměrný podíl MŠMT na celkové finanční podpoře Nestátních neziskových organizací (NNO) z veřejných rozpočtů v posledních 5 letech:

Graf č. 11: Odhad průměrného podílu MŠMT na celkové podpoře NNO z veřejných rozpočtů v posledních 5 letech (Zdroj: Vlastní průzkum)

V odpovědi na otázku podílu MŠMT na celkové podpoře NNO z veřejných rozpočtů se více než dvě třetiny respondentů shodly na tom, že podíl je nižší než 50 %. Porovnáme-li tento odhad veřejnosti s údaji uvedenými v kapitole 2 v tabulce 4, nejvíce lidí (27) správně odhadlo, že se jedná o 25 – 50 %. Pokud bychom brali v potaz podporu konkrétně volnočasových aktivit (NNO mají širokou škálu působnosti), které se týká tabulka 5, pak bychom museli dát za pravdu těm, kteří si mysleli, že se jedná o rozmezí 50 – 75 %.

Položka č. 12: Jaký je Váš názor na finanční nezávislost neziskových organizací, nabízejících volnočasové aktivity pro děti a mládež, na státních podporách?

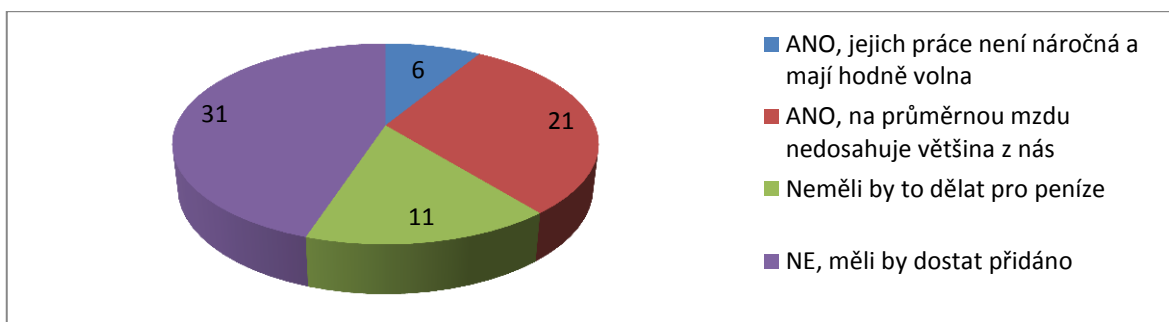

Graf č. 12: Názor na finanční nezávislost neziskových organizací (Zdroj: Vlastní průzkum)

V položce č. 12 se odpovědi také velmi rozcházejí. Větší část si však myslí, že by měly být neziskové organizace nabízející volnočasové aktivity pro děti a mládež spíše dotované státem. Jak jsme si ukázali na financování třech takto zaměřených organizací působících na Mělníku, státní podpora je v současné době nutná. Trend zvyšování samostatnosti se ale postupně naplňuje a procentuální zastoupení státních dotací se v rozpočtech některých organizací stále snižuje.

Položka č. 13: Jsou podle Vašeho názoru pedagogové volného času dostatečně odměňováni za svou práci? (průměrná hrubá měsíční mzda pedagoga volného času se pohybuje okolo 23 tisíc Kč)⁶⁷

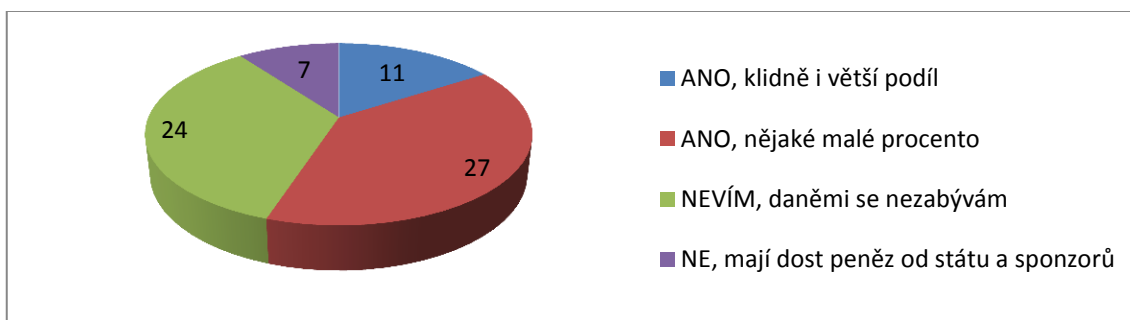
⁶⁷ Číselník: rychlý přehled v nejrůznějších oborech. *Průměrné platy podle profese zaměstnání: (NNO dětí a mládeže) 2007 - 2014* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: http://ciselnik.artega.cz/prumerne_platy_podle_profese.php

Graf č. 13: Názor na finanční ohodnocení pedagogů volného času (Zdroj: Vlastní průzkum)

V odpovědích na položku 13 panuje obecné přesvědčení, že by pedagogové volného času měli dostat přidáno. Další, mírně závistivá odpověď je, že na průměrnou mzdu nedosahuje většina obyvatel. Neutrální možnost „neměli by to dělat pro peníze“ se objevila u více než každého šestého dotázaného.

Položka č. 14: Pokud byste měli možnost, dali byste část svých daní (tzv. daňová asignace) organizacím nabízejícím mimo jiné také hudebně zaměřené volnočasové aktivity?

Graf č. 14: Názor na možnost určování části daňových asignací (Zdroj: Vlastní průzkum)

Daňové asignace zatím v ČR uzákoněny nejsou. Zajímavé je proto zjištění, že více než polovina dotázaných by ráda část svých daní na tuto oblast věnovala. Téměř třetina se daněmi vůbec nezabývá. Z protipólů odpovědí zvítězila o 4 hlasy možnost „ANO, klidně i větší podíl.“

Položka č. 15: Zde je prostor pro Vaše návrhy a připomínky k tomuto tématu:
(doslovný přepis odpovědí)

- 1) Pokud jsou pokryty alespoň základní výdaje, nezbývají peníze na propagaci zájmové aktivity.
- 2) K bodu č. 7 - jeden kroužek spíše ne, ale pokud se přitom přidají další, jejich cena se tak nasčítá. Pak určitě ano.
- 3) Platím 800 Kč za celý školní rok (DDM). Což je ve srovnání s jinými podobnými aktivitami v okolí velmi nízká cena. S kvalitou lekcí jsem spokojena a dceru to baví. Pro předškolní dítě mi dražší aktivity připadají zatím zbytečné. Učitelky by měly mít vyšší mzdu, protože často organizují akce o víkendech a kroužky jsou i dlouho do večera. Určitě to není lehká práce.
- 4) Mrzí mě, že stát je lhostejný k volnočasovým aktivitám dětí, protože z toho nemají žádné peníze, tedy alespoň podle nich.
- 5) Chtěl bych jen říci, že je mi 21 let a dotazník jsem vyplňoval na základě mých volnočasových aktivit. Moc se ale v této problematice nevyznám.
- 6) O tuto oblast se má starat stát.
- 7) Pokud chci, aby mé dítě mělo kvalitní výuku (příprava na konzervatoř), mám pocit, že to dnes v žádné instituci není možné. Proto si raději připlatím za soukromého lektora.

Druhý dotazník je z velké části totožný s prvním. Je pouze zacílený na širokou veřejnost z celé ČR, byl vytvořen na dotazníkovém portálu www.survio.com a šířen elektronicky především prostřednictvím sociálních sítí. Je doplněný o několik otázek zjišťujících faktory, které mohou do značné míry ovlivnit odpovědi, jimiž je například věk, velikost místa bydliště nebo finanční situace respondenta. Abychom se vyhnuli zbytečnému opakování podobných výsledků, budeme analyzovat a popisovat pouze některé vybrané odpovědi, které se výrazně liší od tištěné verze dotazníku nebo jsou jinak zajímavé či překvapivé.

4 Financování ZUŠ Mělník, DDM Mělník a YMCA Mělník

Financování volnočasových aktivit v různých typech organizací je velmi odlišné, nicméně obecný rámec finanční politiky mají podobný. Téměř každá organizace musí zajistit své aktivity a jejich řízení personálně (management organizace, účetní,

pedagogové, lektoři, vedoucí, provozně-technický personál), materiálně (vybavení, pomůcky) a pokud nepůsobí pouze v terénu, pak také vhodné prostorové zázemí (kancelář, učebna, klubovna, tělocvična). Ačkoliv mluvíme o neziskovém sektoru, který je typický dobrovolnictvím, sponzorstvím a dalšími chvályhodnými činy, které napomáhají snižovat nutné výdaje na minimum, není možné všechny výše jmenované potřeby zajistit bezplatně. Je dobré a bezproblémové fungování organizace je potřeba zajistit dostatek zdrojů jak hmotných, tak nehmotných (např. finančních). Při plánování aktivit, případně před samotným vznikem takové organizace nesmíme zapomínat na faktory, které ovlivňují nejen zájem o nabízené zájmové aktivity, ale například i možnosti zajišťování finančních zdrojů. Rozhoduje velikost populace v dané oblasti, ekonomická a sociální situace, věkové rozložení obyvatel, vzdělanost rodičů a v neposlední řadě podpora místní samosprávy nebo vzor v podobě funkčních zájmových aktivit dospělých. Pokud je v dané lokalitě kupříkladu úspěšný fotbalový tým nebo slavná hudební skupina, je pravděpodobné, že k těmto činnostem budou tíhnout i další generace, tedy děti a mládež. Obzvlášť na vesnicích a v menších obcích je tento vliv na preference dětských zájmových aktivit značný. Budeme-li se věnovat ekonomické otázce, situace v menších městech je také jiná než ve velkoměstech a jistou diferenciací můžeme ve všech ohledech pozorovat i v různých krajích České republiky. Například k pronájmu učebny v karlovarském kraji nám postačí mnohem nižší částky než v Praze.

Bylo by zajímavé věnovat se zkušenostem s fundraisingem napříč zařízeními po celé České republice. Takový průzkum by byl však velmi rozsáhlý, proto jsem oblast zkoumání zúžil na město Mělník, v němž se vyskytují nejčastěji. Mým cílem bylo zjistit zdroje příjmů tří vybraných organizací a porovnat je s možnostmi, které by teoreticky mohly využívat speciálně pro financování hudebně zaměřených volnočasových aktivit. Zaměřil jsem se na Základní uměleckou školu Mělník (dále také ZUŠ Mělník), Dům dětí a mládeže Mělník (dále také DDM Mělník) a YMCA Mělník. Poslední zmíněnou jsem vybral spíše pro zajímavost a doplnění. Na Mělníku nemá příliš rozšířenou působnost. Pro cílovou skupinu zde organizuje pouze jednu hudebně-sociální volnočasovou aktivitu, která je však zajímavá z hlediska netradičního kreativního propojení hudební, taneční a divadelní složky, a to vše přizpůsobené aktuální kultuře mladých lidí. Nepočítáme-li soukromou výuku hry na hudební nástroje, není na Mělníku mnoho dalších možností, kde by mohly děti trávit svůj volný čas organizovanými hudebními aktivitami. Bohužel neexistuje žádná databáze, z níž by se rodiče dětí mohli o kompletní nabídce dozvědět. Pro mou diplomovou

práci jsem cíleně zvolil právě tři výše jmenované, které svými rozdíly dobře demonstrují celou pomyslnou škálu.

K základnímu porovnání poslouží následující kritéria:

- 1) zřizovatel organizace,
- 2) personální zajištění,
- 3) způsob organizace výuky,
- 4) způsob financování.

Jako hlavní zdroje informací o ZUŠ Mělník a DDM Mělník posloužily jejich Školní vzdělávací programy (dále jen ŠVP) a Výroční zprávy o činnosti, v případě YMCA Mělník vzhledem k povaze organizace pak pouze Výroční zpráva. U všech třech zmíněných také volně dostupné informace na jejich webových stránkách a osobní setkání a rozhovor se statutárními zástupci.

4.1 ZUŠ Mělník

Základní umělecká škola má na Mělníku více než sedmdesátiletou tradici. Je považována za prestižní školské zařízení a její žáci dosahují velmi dobrých výsledků a každoročně se umisťují na nejvyšších příčkách celostátních soutěží. Má podporu městského zastupitelstva a žáci nebo celé soubory pravidelně vystupují na různých akcích města, včetně té největší a nejnavštěvovanější – Mělnického vinobraní.

4.1.1 Právní forma

ZUŠ Mělník je státní školské zařízení s právní formou příspěvkové organizace, jejímž zřizovatelem je od roku 1993 město Mělník. Jeho činnost se řídí stejnými zákony, vyhláškami, nařízeními a dalšími právními předpisy jako základní školy. Na webových stránkách MŠMT sice ZUŠ nejsou součástí Vzdělávací soustavy ČR⁶⁸, ale jsou zařazeny v sekci „Základní vzdělávání“, kde mají vlastní záložku „Základní umělecké vzdělávání.“⁶⁹

4.1.2 Personální zajištění

Provoz ZUŠ Mělník zajišťuje velmi podobné složení pracovníků jako například na základní škole. Kromě hospodářských, technických a údržbářských pozic zaměstnává

⁶⁸ MŠMT: Ministerstvo mládeže, školství a tělovýchovy. *Vzdělávací soustava: Informace o vzdělávání v ČR* [online]. Praha, 2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/vzdelavaci-soustava>

⁶⁹ MŠMT: Ministerstvo mládeže, školství a tělovýchovy. *Základní umělecké vzdělávání* [online]. Praha, 2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/zakladni-umelecke-vzdelavani>

v současné době 16 plně kvalifikovaných pedagogů s odpovídajícím vzděláním, které jim umožňuje provádět výuku v daném oboru. Požadavky na tuto kvalifikaci jsou zakotveny v zákoně č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících (dále jen zákon č. 563) a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů. Aktuálním zněním zákona je novela ze dne 9. 12. 2015, která mj. na několika místech do zákona nově vkládá upřesnění nabytí kvalifikace pro výuku předmětů uměleckého zaměření (tedy také hudebních aktivit):

„Učitel předmětů uměleckého zaměření získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti umění studijního oboru umělecko – pedagogického zaměření.“⁷⁰

Tato novela také ruší současnou praxi propouštění pedagogů na období letních měsíců a jejich zaměstnávání pouze na deset měsíců školního roku. Podle slov ministryně školství⁷¹ byly takovéto praktiky nedůstojné.

Požadavky na kvalifikaci pro vyučování na základních uměleckých školách jsou prostoupeny zákonem č.563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a jsou společné také pro učení na středních školách a konzervatořích. Dle zákona⁷² může toto povolání vykonávat osoba, která:

- a) má ukončené vysokoškolské (dále jen VŠ) studium v akreditovaném programu oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, a VŠ vzdělání v bakalářském programu v oblasti pedagogických věd nebo vzdělání v pedagogicky zaměřeném programu celoživotního vzdělávání (dále jen CŽV) na vysoké škole nebo studuje pedagogiku;
- b) má ukončené magisterské VŠ vzdělání v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů základní umělecké školy jen pro výuku v ZUŠ;
- c) má ukončené magisterské pedagogické VŠ vzdělání zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů ve studijním oboru zaměřeném na hru na hudební nástroj nebo na sólový zpěv jen pro výuku těchto předmětů v ZUŠ;

⁷⁰ ČESKO. Zákon č. 379/2015 Sb. ze dne 9. prosince 2015, kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbirka zákonů České republiky. 2015, částka 161, s. 5294. Dostupný také z: <http://www.mvcr.cz/sbirka/1999/sb039-99.pdf>

⁷¹ VOJÍKOVÁ, Martina. Novela zákona o pedagogických pracovnících. In: *Zprávy ALFA 9: denní zpravodajství o legislativě a ekonomii* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z:

<http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?a=40078>

⁷² MŠMT. AKTUÁLNÍ ZNĚNÍ ZÁKONA O PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍCÍCH K 1. LEDNU 2015: *Platné znění části první zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, s vyznačením navrhovaných změn a doplnění* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/aktualni-zneni-zakona-o-pedagogickych-pracovnicich-k-1-lednu>

- d) má ukončené magisterské pedagogické VŠ vzdělání zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů oboru zaměřeného na výtvarnou výchovu jen pro výuku výtvarného oboru na ZUŠ;
- e) má ukončené vyšší odborné vzdělání (dále jen VOŠ) z osmiletého nebo šestiletého studia na konzervatoři, které odpovídá charakteru vyučovaného předmětu;
- f) má ukončené VOŠ vzdělání programu vyšší odborné školy v oboru vzdělávání, který odpovídá charakteru vyučovaného uměleckého předmětu, a bakalářské pedagogické VŠ vzdělání nebo CŽV uskutečňované pedagogickou VŠ nebo studuje pedagogiku;
- g) má úplně střední vzdělání s maturitou získané na konzervatoři a VŠ bakalářské pedagogické vzdělání nebo CŽV uskutečňované pedagogickou VŠ nebo studuje pedagogiku;
- h) má úplně střední vzdělání s maturitou vystudované v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného uměleckého předmětu, a bakalářské pedagogické VŠ vzdělání nebo CŽV uskutečňované pedagogickou VŠ nebo studuje pedagogiku;

Existuje také možnost výjimky, kterou může ředitel ZUŠ udělit výtvarným nebo výkonným umělcům, pokud prokáží odbornou kvalifikaci předmětu.

Souhrnně můžeme říci, že základem je VŠ vzdělání uměleckého zaměření v kombinaci se studiem pedagogiky na vysoké škole. Z dalších pracovníků jsou tímto zákonem stanoveny také podmínky pro vykonávání ředitele ZUŠ. Tím se může stát pouze člověk, který:

- a) splňuje § 3 – Předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka,
- b) má praxi v přímé pedagogické činnosti nebo v řídicí činnosti nebo ve výzkumu a vývoji v minimální délce 4 roky.

4.1.3 Způsob organizace výuky

ZUŠ Mělník se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném a jiném vzdělávání v platném znění, zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících v platném znění a vyhláškou 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělání. ZUŠ jsou zahrnuty v soustavě českých škol jako samostatné školy. V minulosti tomu tak nebylo. ZUŠ Mělník vznikla v roce 1945 jako městská hudební škola, o tři roky později se z ní stal Městský hudební ústav. V roce 1963 byly ústavy hromadně

přejmenovány na Lidové školy umění. Název Základní umělecká škola získala až v roce 1990 a právní subjektivitu má až od roku 1993.

Jak vyplývá z názvu, v ZUŠ Mělník výuka probíhá v mnohých ohledech obdobně jako v základní škole. Nabízí individuální i skupinovou výuku. Základy uměleckého vzdělání poskytuje v několika uměleckých oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Kromě některých hudebních oborů (hra na nástroje), které jsou vyučovány individuálně, je základní organizační formou třída. Setkáme se zde s klasickou vyučovací hodinou, školním hodnocením, zapisováním vyučované látky, úkolů a hodnocení do žákovské knížky a vyučující jsou nazýváni učiteli, účastníci zájmového vzdělávání jsou žáci. Funguje zde systém omluvených a neomluvených hodin, zameškané či zrušené hodiny je možné nahradit. Nepřítomnost žáka omlouvají rodiče. Výstupem je hodnocení ve formě vysvědčení, které žáci dostávají v pololetí a na konci školního roku. Její celková kapacita je 480 žáků a několik posledních let je plně obsazena.

4.1.4 Způsob financování

Základní umělecká škola má ze tří vybraných organizací nejvýhodnější pozici, protože je zařazena do vzdělávacího systému ČR. V mezinárodně uznávaném klasifikačním systému ISCED⁷³ jsou ZUŠ rozděleny do dvou kategorií. Přípravné studium, základní a rozšířené studium 1. stupně spadá do ISCED 2, zatímco základní a rozšířené studium 2. stupně a studium pro dospělé se řadí do ISCED 3. Přestože v ČR výsledkem studia není uznatelný stupeň vzdělání potřebný pro další vzdělávání, je považována za jakýsi základ pro studium na středních a vyšších odborných nebo vysokých školách uměleckého zaměření. Proto mají stát či územní samosprávné celky větší zájem dotovat provoz tohoto typu škol.

Nejsignifikantnějším faktorem pro stanovení výše přidělovaných prostředků je kapacita školy a reálný počet žáků, které ji navštěvují. O základní umělecké vzdělání je v České republice obecně velký zájem a ZUŠ Mělník není výjimkou. Její kapacita 480 žáků je v posledních letech pravidelně beze zbytku naplněna. Poptávka v této oblasti převyšuje nabídku, protože mnozí další zájemci nemohou být do studia přijati právě z kapacitních důvodů. Tento trend vybízí k myšlence, zdali nejsou poplatky za výuku příliš nízké. Vzdělání, jakožto veřejně prospěšný statek, by mělo být dostupné všem; tím spíše v případě státní, tedy nesoukromé instituce. A podpora rozvíjení mladých talentů je dobrou

⁷³ NAEP. *Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání - ISCED* [online]. 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.naep.cz/image/content-management/ISCED%20klasifikace%20vzdelavani.pdf>

vizitkou a napomáhá zvyšovat úroveň kultury v ČR. Nicméně jak už bylo zmíněno, nejedná se o povinné, nýbrž dobrovolné zájmové vzdělávání, které vzhledem k vysokým celkovým nákladům téměř srovnatelným s menší základní školou, nemůže být dotováno v plné výši. Proto jsou stanoveny roční poplatky za studium. Jejich výše je zakotvena ve vyhlášce 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání takto:

(1) U žáků přípravného studia, základního studia I. a II. stupně a studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin se stanoví výše úplaty v jednotlivých uměleckých oborech tak, aby průměrná výše stanovených úplat nepřekročila 110 % skutečných průměrných neinvestičních výdajů školy na žáka v uplynulém kalendářním roce s výjimkou výdajů na platy a náhrady platů nebo mzdy a náhrady mezd, odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na příděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou žáků zdravotně postižených a rovněž výdajů na další vzdělávání pedagogických pracovníků, na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání, poskytnutých ze státního rozpočtu.

...

(4) Ředitel školy stanoví výši úplaty na období školního roku. Úplatu lze uhradit ročně, pololetně, čtvrtletně nebo měsíčně. Úplata za stanovené období je splatná do 15. dne prvního měsíce příslušného období. Ředitel školy může dohodnout se zákonným zástupcem nezletilého žáka nebo zletilým žákem jiný termín úhrady.⁷⁴

Následující tabulka znázorňuje výši příspěvků na studium v letošním školním roce 2015 / 2016. Zájemcům o studium (resp. jejich zákonným zástupcům) je předkládána s částkami za pololetí, což má nejen psychologický efekt, ale i své praktické odůvodnění. Je zde zvykem platit zvláště za každé pololetí. Je dobře, že to umožňuje i výše zmíněná vyhláška 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, protože pro sociálně slabší rodiny by mohlo být hrazení celé částky za začátku školního roku, vzhledem k dalším

⁷⁴ Portál veřejné správy. 71/2005 Sb. VYHLÁŠKA ze dne 9. února 2005 o základním uměleckém vzdělávání [online]. 2005 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=59740&nr=71~2F2005~20Sb.&rpp=15#local-content>

nutným výdajům spojeným s povinnou školní docházkou, problémem. Další výhodou je možnost ukončit studium v pololetí.

Hudební obor	Kč	Taneční obor	Kč	Výtvarný obor	Kč
Přípravná hudební nauka	1.800,-	Přípravka	1.800,-	Všechny ročníky	2.200,-
Přípravný sbor	1.800,-	Ostatní ročníky	2.200,-		
Příprava ke hře na nástroj	1.200,-				
Výuka na hudební nástroje	2.200,-				
Sólový zpěv	2.200,-				
Pěvecké sbory	2.200,-				
Pouze hra v souboru	1.200,-				
<i>Dospělí a studenti VŠ platí plné náklady na studium – cca 2.000,- Kč měsíčně.</i>					

Tabulka 8: Roční výše příspěvků na vzdělávání v ZUŠ Mělník (školní rok 2015/2016)

Zdroj: autor. Data získána z informačního listu o úhradách příspěvku na vzdělání ve školním roce 2015/2016 od ředitele ZUŠ Mělník.

Pro lepší představu o hospodaření ZUŠ Mělník nám dobře poslouží veřejně přístupný Výkaz zisku a ztráty za rok 2015. Příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky mají povinnost zveřejňovat základní informace o svém působení a hospodaření prostřednictvím portálu <http://monitor.statnipokladna.cz/>. Kromě Výkazu zisku a ztráty zde nalezneme také Rozvahu (bilanci aktiv a pasiv) a přílohy, které upřesňují a doplňují základní informace z předchozích dvou tabulek. Vzhledem k rozsahu Výkazu zisku a ztráty uvádíme kompletní tabulku v příloze.

Financování ZUŠ Mělník je vícesložkové, což vyplývá již z anglického označení příspěvkové organizace - „semi-budgetary organization“. Největší podíl rozpočtu tvoří platy zaměstnanců, na něž jsou, jakožto na státní zaměstnance, čerpány peníze ze státního rozpočtu. V tabulkách Výkazu zisku a ztrát⁷⁵ tyto položky nalezneme pod čísly B.IV. (Výnosy z transferů) a součet A.I.13-16 (Mzdové náklady, Zákonné sociální pojištění, Jiné sociální pojištění, Zákonné sociální náklady). Po odečtení nákladů od výnosů zůstává 105

⁷⁵ viz Příloha č. 6

tisíc Kč, které byly využity na uhrazení části ostatních služeb. Výši platu pedagogů určuje zařazení do platového tarifu, který se skládá z platové třídy a platového stupně. Podmínky pro toto zařazování stanovuje svým nařízením vláda České republiky, a to konkrétně v § 123 Zákoníku práce a nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů⁷⁶. Mzdy jsou tedy prakticky oddělené od financování provozu školy a jejích aktivit a zřizovatel ani vedení školy se nemusí zabývat zajišťováním prostředků na jejich vyplácení. Jiná situace je však u provozních nákladů. Jak vyplynulo z rozhovoru s panem ředitelem ZUŠ Mělník, na tyto nutné výdaje přispívá zřizovatel Město Mělník provozní dotací, která je limitována 350 tisíci Kč ročně. Vzhledem k tomu, že ZUŠ na Mělníku uskutečňuje výuku ve dvou historických budovách, jejichž náklady pouze na vytápění převyšují 150 tisíc Kč ročně, je tento přiděl dostatečný jen s velkým úsilím a úspornými opatřeními. Ta je nezbytné zavádět také proto, že výše provozní dotace je konečná a jakékoli převýšení (s výjimkou havarijních stavů či nutných oprav budov ZUŠ, které jsou majetkem města) by muselo být uhrazeno z ostatních vlastních zdrojů školy. Těmi jsou převážně poplatky za studium. Další příjmy (jako například dary fyzických či právnických osob nebo grantové prostředky) jsou zanedbatelné, protože v několika předchozích letech tvořily v průměru 0 – 1% celkového rozpočtu školy. Dle slov pana ředitele se daří získávat pouze hmotné materiální dary či sponzorskou pomoc formou služeb (například zvýhodněná cenová nabídka ladění nástrojů, servis počítačové techniky zdarma apod.). Oblast vyhledávání dalších možných zdrojů je poněkud nevyužitá, což je způsobeno pravděpodobně tím, že ZUŠ nemá ve svém středu žádného zkušeného fundraisera a Město Mělník ze své zřizovatelské pozice plní pouze základní funkci provozní finanční podpory, zprostředkovává dotace z MŠMT, provádí nutné opravy budov a poskytuje případnou součinnost a záštitu při organizování akcí pro veřejnost.

ZUŠ Mělník disponuje základním inventářem hudebních nástrojů, které si mohou žáci za úplaty na určitou dobu zapůjčit. Vybavení učeben je standardní, pro výuku hudební nauky má škola k dispozici učebnu s interaktivní tabulí. Dále se ve větším z objektů nachází hudební sál vybavený zvukovou aparaturou, taneční sál s potřebnou audio a video technikou, speciálním povrchem podlahy a zrcadlovými stěnami, a pro výtvarný obor je k dispozici keramická pec.

⁷⁶ NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. *MPSV: Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 2015 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/10034/NV_564_2006_UZ_011115.pdf

Také je důležité zmínit, že ZUŠ Mělník organizuje různé projekty a navazuje regionální i mezinárodní spolupráce:

- Veřejné koncerty žáků v Regionálním muzeu Mělník, v Masarykově kulturním domě (dále jen MKD) v Mělníku a na mělnickém a liblickém zámku.
- Výstavy prací žáků výtvarného oboru a vernisáže na Radnici Městského úřadu, v MKD v Mělníku a v galerii ZUŠ Mělník v prostorách hlavní budovy školy.
- Adventní koncerty.
- Veřejné absolventské koncerty žáků hudebního oboru spojené s veřejnou výstavou absolventských prací žáků výtvarného oboru.
- Závěrečné ročníkové a absolventské vystoupení všech žáků tanečního oboru v MKD v Mělníku.
- Účinkování žáků tanečního oboru na festivalu Mělnický Vrkoč.
- Vystupování souborů školy na Mělnickém Vinobraní.
- Mezinárodní projekt Děti Labe.
- Dlouhodobá spolupráce se ZŠ a MŠ Města Mělník, městskou policií a policií ČR.

Tyto aktivity převyšující základní hlavní činnost školy, jsou financovány z rozpočtu školy s přispěním dalších subjektů, podílejících se na jejich organizaci. Například spolupráce s mělnickým MKD je výborná a vzájemně si vychází vstříc.

Nákupy a opravy hudebního a jiného vybavení školy jsou hrazeny přímo z výnosů z hlavní činnosti (tedy příspěvků na vzdělávání), případně k těmto účelům využívá vlastní postupně doplňovaný investiční a rezervní fond⁷⁷.

Z dalších dvou druhů fondů, které mohou PO vytvářet, má ZUŠ také Fond kulturních a sociálních potřeb (dále také FKSP), jehož výše k 31. 12. 2015 činila 167.335,97 Kč⁷⁸. Každoročně z něj na příspěvky na stravování svých zaměstnanců čerpá částku přibližně odpovídající aktuální výši ročního přídělku. Nedochází tedy k výraznému navyšování. Fond odměn není zřízen.

Hospodaření ZUŠ v obou porovnávaných letech skončilo ziskem, který v roce 2015 dosahoval více než čtvrt milionu Kč. Odůvodněním zisku je právě doplňování výše

⁷⁷ viz Příloha 7 – Investiční a rezervní fond ZUŠ Mělník

⁷⁸ Příloha účetní závěrky: Základní umělecká škola Mělník, příspěvková organizace, IČ: 47011301. *MONITOR* [online]. 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/prispevkove-organizace/detail/47011301>

zmíněných fondů, které by měly v příštích letech posloužit k financování rozsáhlejších inovací technického vybavení školy, hudebního inventáře a částečně i stavebních úprav.

4.2 DDM Mělník

Dům dětí a mládeže v Mělníku v roce 2015 oslavil 40. výročí od založení. Hlavní náplní jeho činnosti jsou „*volnočasové aktivity dětí a mládeže zaměřené na osobnostní rozvoj mladých lidí a jejich uplatnění ve společnosti a na trhu práce, ochranu před sociálně patologickými jevy a jejich následky a na podporu zdravého životního stylu.*“⁷⁹ Sídlí v budově umístěné v lesoparku v blízkosti soutoku Labe a Vltavy, jejímž vlastníkem je Městský úřad Mělník. Umístění budovy je vhodné nejen kvůli přírodnímu prostředí v okolí DDM, ale zároveň leží poblíž hlavní silnice směrem na Prahu. Je tedy zajištěna dobrá dopravní dostupnost pro obyvatele okolních obcí a vesnic a současně se nabízí široká škála aktivit mimo budovu v prostoru parku, okolí řeky nebo velké terasy, která je součástí objektu. V budově je kromě místností pro zájmové útvary a prostorného víceúčelového sálu také byt správce. Starost a provoz budovy, interiér i exteriér však mají na starosti kromě rodiny správce i všichni zaměstnanci DDM.

4.2.1 Právní forma

Dům dětí a mládeže Mělník je státní školské zařízení také se statutem příspěvkové organizace. Zřizovatelem je od 1. 4. 2001 Středočeský kraj se sídlem v Praze. S městem Mělník úzce spolupracuje a je jím podporován. Kromě starostí o technický stav budovy má Město Mělník ve správě i přilehlý park, který DDM propůjčuje pro jeho akce a aktivity. Jeho činnost se řídí zákony, vyhláškami, nařízeními a dalšími právními předpisy pro zájmové vzdělávání, jejichž přehled poskytuje MŠMT na svých webových stránkách.⁸⁰ Na rozdíl od ZUŠ je zájmové vzdělávání spolu s neformálním vzděláváním řazeno do kategorie „Mládež“⁸¹, do níž spadají souhrnně všechna střediska volného času (dále také SVČ), školní kluby a školní družiny. Z povahy činnosti a označení „zájmové vzdělávání“ se nejedná o vzdělávání ve smyslu školního vyučování, nicméně základní právní mají DDM shodná se ZUŠ, potažmo všemi školami. Z těch nejdůležitějších je to zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném

⁷⁹ Dům dětí a mládeže Mělník. *O nás* [online]. Mělník, © 2012-2016 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: http://ddm-melnik.cz/?page_id=11

⁸⁰ MŠMT. *PŘEHLED NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ: Zájmové vzdělávání* [online]. Praha, 2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/prehled-nejdulezitejsich-pravnich-predpisu>

⁸¹ MŠMT. *Mládež* [online]. Praha, 2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez>

vzdělávání (školský zákon). Pro oblast zájmového vzdělávání obsahuje prováděcí právní předpisy, například vyhlášku č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. DDM Mělník je střediskem volného času, které zde má zažité označení „Domeček“. Pamětníci o něm stále mluví jako o Domě pionýrů (tzv. Pionýráku), což je v dnešní době spíše úsměvné a zavádějící pojmenování.

4.2.2 Personální zajištění

V DDM Mělník pracuje aktuálně 13 zaměstnanců, z nichž tři spadají do provozně-technického úseku, a zbylých deset je na pozici pedagogů volného času. Takto nízký počet by ale zdaleka nezajistil provoz celého DDM a nepokryl by vedení více než 70 zájmových aktivit, klubovou činnost a další jednorázové akce, soutěže, tábory a zájezdy, které středisko nabízí. Proto je potřeba 40 externích pracovníků, kteří kromě vedení zájmových útvarů vypomáhají i s organizací všech ostatních zmíněných akcí. Většina externistů vypomáhá pravidelně, přibližně jedna pětina pak pouze příležitostně.

Pro práci pedagoga volného času je také potřeba kvalifikace, kterou stanoví zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících (vychovatelé, učitelé, pedagogové volného času). Platné znění tohoto zákona je zakotveno ve znění zákona č. 197/2014 Sb. Přesná definice pedagogického pracovníka je obsažena v § 2:

„(1) Pedagogickým pracovníkem je ten, kdo koná přímou vyučovací, přímou výchovnou, přímou speciálně-pedagogickou nebo přímou pedagogicko-psychologickou činnost přímým působením na vzdělávaného, kterým uskutečňuje výchovu a vzdělávání na základě zvláštního právního předpisu (dále jen "přímá pedagogická činnost"); je zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školy, nebo zaměstnancem státu, nebo ředitelem školy, není-li k právnické osobě vykonávající činnost školy v pracovněprávním vztahu nebo není-li zaměstnancem státu. Pedagogickým pracovníkem je též zaměstnanec, který vykonává přímou pedagogickou činnost v zařízeních sociálních služeb.

(2) Přímou pedagogickou činnost vykonává:

- a) učitel,*
- b) pedagog v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků,*
- c) vychovatel,*
- d) speciální pedagog,*
- e) psycholog,*
- f) pedagog volného času,*

- g) asistent pedagoga,*
- h) trenér,*
- i) metodik prevence v pedagogicko-psychologické poradně,*
- j) vedoucí pedagogický pracovník.⁸²*

Studium pedagogického oboru na vysoké škole není nutně vyžadováno. Existují akreditované vzdělávací programy, díky kterým lze ve zkrácené době vystudovat základy pedagogiky a obdobných předmětů zahrnutých ve studijních programech pedagogiky volného času na vysokých školách. Jejich výstupem není dosažení akademického titulu, přesto jsou dostačující pro vykonávání funkce pedagoga volného času v Domě dětí a mládeže. Možnosti, jak získat potřebnou odbornou kvalifikaci jsou obsaženy v § 17 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů:

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd,*
- b) vysokoškolským vzděláním získaným ukončením jiného akreditovaného studijního programu než podle písmene a) a*
 - 1. vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku, nebo*
 - 2. studiem pedagogiky,*
- c) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání s pedagogickým zaměřením,*
- d) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením jiného akreditovaného vzdělávacího programu než podle písmene c) a*
 - 1. vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku, nebo*
 - 2. studiem pedagogiky,*
- e) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání s pedagogickým zaměřením, nebo*
- f) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením jiného vzdělávacího programu středního vzdělávání než podle písmene e) a*

⁸² MŠMT. *Platné znění zákona č. 563 2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 197 2014[online].* Praha, 2014 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/34521_1_1/

1. vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku, nebo
2. studiem pedagogiky.⁸³

Dále je výčet rozšířen o podmínky pro pedagogy volného času, kteří vykonávají pouze dílčí přímou pedagogickou činnost. Z těchto kritérií je zřejmé, že jsou tendence podporovat rozvoj zájmového vzdělávání větší benevolencí, ale zároveň zachováním kvality a odbornosti, která je i zde (a možná někdy i více než jinde) velmi potřebná.

4.2.3 Způsob organizace výuky

Činnost DDM Mělník se řídí dvěma stejnými zákony jako ZUŠ Mělník (č. 564/2004 Sb. a č.563/2004 Sb.), navíc také vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání a dalšími souvisejícími zákony, vyhláškami a metodickými pokyny. Svou činnost má specifikovanou ve Školním vzdělávacím programu⁸⁴ a reálné výsledky jeho naplňování jsou součástí Výroční zprávy o činnosti⁸⁵. Dům dětí a mládeže je primárně střediskem volnočasových zájmových aktivit pro děti a mládež v době mimo školní vyučování. V průběhu 40 let provozu DDM Mělník se ale jeho činnost mnohonásobně rozšířila. V roce 2015 čítala nabídka⁸⁶ pravidelných celoročních aktivit více než 70 zájmových útvarů, klubovou činnost zahrnující cvičení rodičů s dětmi, zdravotní cvičení pro dospělé i seniory a různé kreativní dílny. V dopoledních hodinách je DDM využíván mateřskými a základními školami nebo seniory. Dále je součástí činnosti také velké množství jednorázových akcí. Jedná se o karnevaly, výukové programy, zájezdy, přehlídky zájmové činnosti, soutěže a tábory. Z hudebně zaměřených aktivit zde můžeme nalézt výuku na hudební nástroje (klavír, kytara, flétna, africké bubínky), pěvecký kroužek a muzikál. Výuku jednotlivých zájmových útvarů si vytváří sami vedoucí (resp. lektori nebo pedagogové volného času). Cíle výuky a celoroční plán písemně odevzdávají na začátku školního roku. Časové dotace na zájmové útvary se liší s ohledem na typ aktivity. V průběhu roku nejsou účastníci hodnoceni známkami a výstupem není vysvědčení o

⁸³ Tamtéž.

⁸⁴ DDM Mělník. *ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ: Domu dětí a mládeže, Mělník* [online]. Mělník, 2015 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://ddm-melnik.cz/wp-content/uploads/2013/06/SVP_2015_2016_aktualizace.pdf

⁸⁵ DDM Mělník. *VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI STŘEDISKA VOLNÉHO ČASU ZA ŠKOLNÍ ROK 2014/2015* [online]. Mělník, 2015 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://ddm-melnik.cz/wp-content/uploads/2013/06/Vyrocní_zpráva_o_cinnosti_2014-2015-FINAL.pdf

⁸⁶ DDM Mělník. *Dům dětí a mládeže Mělník* [online]. Praha, © 2012-2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.ddm-melnik.cz>

prospěchu. Účastníci zájmového vzdělávání jsou pouze slovně motivováni a minimálně jednou ve školním roce má každý vedoucí možnost prezentovat výsledky svého zájmového útvaru na akcích pro veřejnost (např. Akademie děti dětem).

4.2.4 Způsob financování

Dům dětí a mládeže na Mělníku je jedním z deseti, které zřizuje Středočeský kraj. V mnoha ohledech je jeho vedení i hospodaření podobné Základní umělecké škole. V rámci komparace je však stále možné nalézt zajímavé rozdíly, které mohou vést ke vzájemné inspiraci v oblasti vyhledávání finančních zdrojů.

Jako příspěvková organizace je zčásti dotován svým zřizovatelem, tedy Středočeským krajem, zčásti čerpá z příspěvků účastníků na zájmové vzdělávání, příležitostní akce, táborovou činnost a další aktivity, které organizuje, a v neposlední řadě získává finance prostřednictvím darů, grantů a svou vedlejší hospodářskou činností. Nezanedbatelnou položkou je také výnos z pronájmů, především víceúčelového sálu.

Výši úplaty za zájmové útvary, tábory a větší akce schvaluje vedení DDM, tedy ředitelka, většinou po projednání se svým zástupcem i ostatními zaměstnanci. Částky příspěvků účastníků na pravidelnou celoroční činnost v zájmových útvarech (dále jen ZÚ) se pohybují v rozmezí 300 – 2.000,- Kč ročně. Liší se v závislosti na materiálových potřebách, počtu účastníků, případně dalších nutných nákladech, které souvisí například s pronájmem externí tělocvičny pro sportovní aktivity nebo osobními náklady externího pedagogického pracovníka. Klubová činnost má hodinové sazby v řádech desítek korun a vstupné na jednotlivé akce pro veřejnost se pohybuje také v tomto rozmezí. Roční poplatek za individuální výuku na hudební nástroj je stanoven pro školní rok 2015 / 2016 na 1.400,- Kč, skupinové hudební kroužky pak na 800,- Kč. Kompletní nabídka zájmových útvarů, včetně informací o výši poplatku, je uveřejněna na webových stránkách DDM Mělník.

Největší položkou rozpočtu jsou stejně jako v případě ZUŠ Mělník platy zaměstnanců, kteří jsou jako pedagogové volného času státními zaměstnanci. Také na ně se tedy vztahují platové tarify a stejné nařízení vlády jako v případě ZUŠ. O výši přidělované dotace na provozní náklady i pracovní úvazky zaměstnanců zde však více rozhoduje množství vykázaných aktivit a počty účastníků zájmového vzdělávání. Je vytvářen určitý tlak na zaměstnance, aby neustále rozšiřovali a pokud možno také pravidelně inovovali co nejpestřejší nabídku zájmových útvarů, jednorázových akcí, klubové činnosti, výukových programů a dalších aktivit především pro děti a mládež. Poptávka po zájmovém vzdělávání je i zde velmi vysoká. Ve školním roce 2014 / 2015 se v 66 zájmových útvarech

vzdělávalo celkem 774 dětí. Budova DDM, jejímž vlastníkem je Město Mělník, má z hygienického hlediska kapacitu cca 120 osob / hodinu. Bereme-li v úvahu, že zájmové vzdělávání pro školou povinné děti se může uskutečňovat pouze v odpoledních hodinách (v rozmezí cca 13:00 – 19:00 hodin), pak by teoreticky mohl DDM Mělník pojmout až 720 dětí denně, tedy 3600 za týden. Tohoto počtu samozřejmě není možné docílit, protože mnohé děti se účastní více zájmových útvarů (dále jen ZÚ), některé ZÚ mají vyšší časovou dotaci a v brzkých odpoledních hodinách mohou probíhat pouze aktivity pro mladší žáky, kteří končí vyučování po čtvrté či páté vyučovací hodině. Připočteme-li příležitostnou zájmovou činnost (7032 účastníků ročně), prázdninovou činnost (456 účastníků), osvětovou a informační činnost (1658 účastníků), práci s talenty – soutěže a přehlídky (6268 účastníků), odbornou a metodickou činnost (3777 účastníků), klubovou a spontánní činnost (5029 účastníků) a další akce pro veřejnost (1226 účastníků), dostáváme se k číslu vyššímu, než je počet obyvatel města Mělníka. Malé kapacitní rezervy by zde přesto byly, avšak v počtu 13 interních zaměstnanců (z toho 10 pedagogických pracovníků, v přepočtu na plné pracovní úvazky necelých 7) již není možné dále nabídku rozšiřovat. V porovnání s 16 zaměstnanci ZUŠ Mělník (z toho 15 pedagogů a 1 ekonom) je to vzhledem k mnohem většímu počtu účastníků aktivit DDM citelný rozdíl. Nabídka DDM sice zahrnuje více skupinových zájmových útvarů, ale bez pomoci dalších přibližně 35 externích pedagogů by nebylo možné vytvořit tak širokou nabídku a současně získat od zřizovatele dostatečnou dotaci pro udržení všech pracovních úvazků interních zaměstnanců. Externí pedagogové pracují na Dohodu o provedení práce (dále jen DPP) a jejich mzda spadá do kategorie Ostatních plateb za provedenou práci (dále jen OPPP), na níž částečně přispívá zřizovatel, a částečně jsou hrazeny z vlastních zdrojů organizace. Tím je DDM Mělník nucen provozovat kromě hlavní činnosti (která zahrnuje nejen ZÚ, ale mnoho dalších aktivit a akcí, které uvádím níže v textu) také vedlejší hospodářskou činnost, kterou získává část potřebných zdrojů na dofinancování nutných výdajů. Hospodářskou činnost zajišťují také interní zaměstnanci (pedagogové volného času), a to částečně v rámci své pracovní náplně a částečně na DPP ve svém volném čase. Spočívá převážně v provozování cestovní agentury (výlety za kulturou, sportem, zábavou či poznáním) a v prodeji občerstvení ve vestibulu DDM, které zahrnuje sladké a slané balené potraviny, mražené balené potraviny, balené nápoje a základní nabídku teplých nápojů (čaj, presso, latté, capuccino, turecká káva, karo, horká čokoláda). Objednávání, doplňování a inventarizaci tohoto sortimentu má na starosti jeden pracovník na zkrácený úvazek, prodej následně zajišťují všichni pověřeni a zaškolení zaměstnanci, kteří se také střídají ve službách na recepci DDM.

Doplňková činnost SVČ k 31. 8. 2014

Název doplňkové činnosti	Počet uživatelů doplňkové činnosti	Počet zaměstnanců zajišťujících doplňkovou činnost	Stručné vyhodnocení doplňkové činnosti	Poznámka
Velkoobchod a maloobchod	10.000	9	Činnost je využívána při provozu účastníky zájmového vzdělávání a zvyšuje kvalitu služeb v organizaci.	průměrný počet účastníků za den 40 osob
Provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu	233	9	Výlety za kulturou, sportem, prožitkem a poznáním jsou v organizaci plně kapacitně využívány	Zájezdy jsou plánovány dle požadavků veřejnosti.

Tabulka 9: Doplňková hospodářská činnost DDM Mělník (výkaz k 31. 8. 2014)

Zdroj: DDM Mělník. *VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI STŘEDISKA VOLNÉHO ČASU ZA ŠKOLNÍ ROK 2014/2015* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://ddm-melnik.cz/wp-content/uploads/2013/06/Vyrocní_zpráva_o_činnosti_2014-2015-FINAL.pdf

Fundraisingová činnost je s ohledem na nízký počet zaměstnanců a absenci zkušeného fundraisera poměrně bohatá. Daří se oslovovat dárcce (fyzické i právnické osoby), kteří přispívají finančně, materiálně i službami, na větší veřejné akce přispívá Město Mělník a každoročně je vypracováno několik projektů a podány grantové žádosti na různé dotační programy ministerstev, která většinou čerpají z fondů Evropské Unie. Seznam sponzorů (lépe řečeno partnerů, podporovatelů či dárců, protože jim nejsou prokazovány žádné protislužby kromě zveřejnění jejich podpory) je přístupný na webu DDM Mělník a v současné době čítá na 47 položek.⁸⁷ Na město s necelými dvaceti tisíci obyvateli je to obdivuhodný počet, z něhož lze usuzovat, že má DDM v Mělníku i okolí dobré jméno a dobré vztahy.

Opět jsem využil webovou aplikaci „Monitor státní pokladny“, v níž lze nalézt volně přístupné záznamy o hospodaření příspěvkových organizací zřizovaných nejen obcemi, ale i kraji. Z Výkazu zisku a ztráty DDM Mělník⁸⁸ můžeme vyčíst, že hlavním příjmem jsou stejně jako v případě ZUŠ Mělník tzv. *Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů*, které zahrnují nejen peníze z MŠMT na platy pedagogů, ale i provozní dotaci od Středočeského kraje, dotaci od Města Mělník na akce DDM, grant na schválený projekt podaný prostřednictvím Krajského úřadu Středočeského kraje a dotaci určenou přímo pro jednu konkrétní zájmovou činnost.

⁸⁷ DDM Mělník. *Sponzoři* [online]. Mělník, © 2012-2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://ddm-melnik.cz/?page_id=21

⁸⁸ viz Příloha č. 8 – Výkaz zisku a ztráty DDM Mělník

Vysvětlení těchto účetních položek můžeme nalézt také v příloze k účetní závěrce zveřejněné na portálu statnipokladna.cz:

„A.6. Informace podle § 19 odst. 5 písm. a) zákona

Vyhlášením rozvojového programu MŠMT na rok 2015 obdržela ÚJ (účetní jednotka – pozn. autora) navíc finanční prostředky na zvýšení platů pracovníků regionálního školství. ÚJ obdržela finanční prostředky na sportovní soutěže vyhlašované KÚ a na soutěže vyhlašované MŠMT. Dotace od zřizovatele určená na provozní výdaje nepokrývá zcela potřeby provozu. ÚJ má povolenou vlastní činnost, z které plynou vlastní příjmy. Tyto příjmy navyšují její finanční možnosti a zajišťují bezproblémový chod organizace. Vlastními příjmy rozumíme zejména úhrady na zájmové vzdělávání, klubovou činnost pro děti, mládež a dospělé, akce pro děti a širokou veřejnost, tábory, krátkodobé pronájmy. Zřizovatel navýšil v roce 2015 prostředky na provoz na úhradu výpůjček a pronájem tělocvičen pro sportovní zájmové vzdělávání a na akci ke 40. výročí vzniku organizace. Všechny fondy ÚJ jsou finančně kryty.

A.7. Informace podle § 19 odst. 5 písm. b) zákona

ÚJ provozuje hospodářskou činnost - cestovní agenturu a specializovaný maloobchod. ÚJ získala finanční dary na akce DDM, pro zájmový útvar Zajímavá matematika a pro JK DDM. Od Středočeského krajského svazu juda získal JK DDM dotaci na nákup pomůcek, dále od města Mělník dotaci na činnost a na podporu sportovní činnosti dětí a mládeže do 18 let. ÚJ obdržela příspěvek města Mělník na akci k 40. výročí vzniku organizace. ÚJ obdržela v 12/2014 účelovou dotaci z rozpočtové kapitoly 10 na projekt naplňující koncepci EVVO Středočeského kraje, tuto dotaci vyúčtovala v 1. čtvrtletí 2015.“⁸⁹

Vyrovnaný výsledek hospodaření s nepatrným ziskem naznačuje, že bez hospodářské činnosti a aktivního fundraisingu by samotné dotace od zřizovatele byly nedostačující a muselo by se přikročit k navýšení poplatků za zájmové vzdělávání. Tato skutečnost by mohla způsobit úbytek účastníků a nutnost snížení počtu nabízených aktivit, což by ve výsledku vedlo k dalšímu snížení dotací na provoz i platy zaměstnanců od zřizovatele a spirálovitému úpadku činnosti DDM Mělník. Vedení i zaměstnanci jsou vidinou možného zrušení jejich pracovní pozice motivováni ke zvýšené aktivitě. Kladným efektem je široká

⁸⁹ MONITOR. Účetní závěrka: Dům dětí a mládeže Mělník, příspěvková organizace, IČ: 49519941 [online]. 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/prispevkove-organizace/detail/49518941>

škála nabízených možností trávení volného času, ať už pravidelně nebo příležitostně. Nevýhoda tohoto systému spočívá ve vyšší hrozbě profesního vyhoření zaměstnanců, kteří nevydrží neustálé zvýšené pracovní nasazení nebo nejsou schopni zvládat kromě přímé pedagogické činnosti také administrativu, fundraising, propagaci a ve zbývajícím volném čase ještě hospodářskou činnost. Vzhledem k pedagogické sféře není možné toto úsilí výrazně finančně ohodnotit. Jedinou odměnou je 8 týdnů volna, z nichž minimálně 6 by mělo být čerpáno v letních měsících.

Téměř nulový zisk má také vliv na tvorbu investičního a rezervního fondu⁹⁰. V porovnání se ZUŠ Mělník jsou jejich stavy téměř desetinásobně nižší a není možné je meziročně výrazně navyšovat. O to víc je DDM Mělník odkázán na zachování výše stálých dotací, neboť by v případě jejich snížení neměl vzniklý rozdíl čím nahradit

DDM má také zřízen Fond kulturních a sociálních potřeb, z něhož přispívá zaměstnancům na stravování a na benefity formou poukázek do lékárny. V případě potřeby také čerpá z Fondu odměn⁹¹, který spravuje zřizovatel a DDM jej využívá, pokud jsou rozpočtované mzdové prostředky nedostačující. Po úspěšně schválené žádosti tak například v roce 2015 získal 24.777,- Kč na částečné pracovní úvazky, které byly nutné k udržení plného provozu DDM. Tyto prostředky jsou zahrnuty v Tabulce 11, v části Výnosů, položka Čerpání fondů, která je součtem čerpání Rezervního fondu, Investičního fondu a Fondu odměn. FKSP zde není zahrnut.

Vzhledem k množství různě zaměřených zájmových činností DDM Mělník nikde nenalezneme oddělené informace o hudebních volnočasových aktivitách. Z mé osobní praxe a z rozhovoru s paní ředitelkou lze pouze konstatovat, že hudební „kroužky“ jsou finančně velmi nevýhodné, ale o to více oblíbené a vyhledávané jak účastníky zájmového vzdělávání (resp. jejich rodiči), tak i pedagogy volného času, kteří rádi zařazují hudební vystoupení ZÚ do programu akcí pro veřejnost. Je to příjemná a praktická forma prezentace činnosti DDM. Vzhledem k nutnosti vykazovat velké počty účastníků je individuální výuka hry na hudební nástroje spíše potlačována. Více jsou podporovány snahy vytvářet nové hudebně zaměřené zájmové útvary, které mohou probíhat skupinově. Příkladem může být například Muzikál, Pěvecký kroužek, skupinová výuka hry na kytaru a na flétnu nebo Rytmičtý kroužek, jehož náplní je výuka skupinového bubnování na djembe, bonga, cajon a další perkusní nástroje.

⁹⁰ viz Příloha č. 9: Investiční a rezervní fond DDM Mělník

⁹¹ MONITOR. *Účetní závěrka: Dům dětí a mládeže Mělník, příspěvková organizace, IČ: 49519941* [online]. 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/prispevkove-organizace/detail/49518941>

Pole působnosti a spektrum aktivit DDM Mělník je opravdu velmi obsáhlé, jak dokazuje zobecněný výčet uvedený v ŠVP:⁹²

Dům dětí a mládeže v Mělníku:

- Nabízí aktivní využití volného času pro všechny věkové kategorie od předškolního věku až po dospělé.
- Poskytuje všechny formy zájmového vzdělávání ve smyslu školského zákona a vyhlášky o zájmovém vzdělávání.
- Školám a školským zařízením poskytuje metodickou a odbornou pomoc.
- Přípravuje výukové programy pro školy.
- Organizuje ve spolupráci s Krajským úřadem Středočeského kraje soutěže, olympiády a přehlídky.
- Zapojuje se do prevence patologických jevů.
- Zapojuje se do projektů.
- Zaměřuje se na stále se měnící potřeby a zájmy všech účastníků zájmového vzdělávání.
- Motivuje a učí účastníky smysluplnému trávení volného času.
- Spolupracuje s rodiči.
- Spolupracuje s dalšími organizacemi.

Konkrétně pak tyto body realizuje prostřednictvím:

- pravidelné zájmové činnosti,
- příležitostné zájmové činnosti,
- prázdninové činnosti,
- dalších činností zájmového vzdělávání,
- osvětovou a informační činností,
- organizací soutěží a přehlídek,
- prací s talenty,
- metodickou a odbornou činností,
- spontánní činností.

⁹² DDM Mělník. *ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ: Domu dětí a mládeže, Mělník* [online]. Mělník, 2015 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://ddm-melnik.cz/wp-content/uploads/2013/06/SVP_2015_2016_aktualizace.pdf

4.3 YMCA Mělník

YMCA je zkratka anglického názvu *Young Men's Christian Association*, v překladu Křesťanské sdružení mladých lidí. Byla založena teprve třiatřicetiletým Georgem Williamsem v roce 1844 v Anglii a jejím prvotním smyslem byla pomoc mladým lidem v době rychlé industrializace, kdy do měst přicházelo velké množství lidí, kteří nebyli zvyklí na takový způsob života a zvyšující se množství volného času, což mělo za následek nárůst alkoholismu, drogových závislostí, gamblerství a dalších společensky patologických jevů, které ničily životy mnoha lidí. YMCA nabízela společenství, bezpečný prostor pro trávení volného času smysluplnými aktivitami. Během prvních padesáti let se rozšířila do celého světa, v roce 1894 měla již více než půl milionu členů ve 34 zemích. Do českých zemí se tato myšlenka dostala již ve druhé polovině 19. století, kdy nesla název „Křesťanský spolek mladíků“, nebo také „Křesťanské sdružení mládeže“. Po roce 1921 se YMCA v Československu rozšířila díky silné pomoci z USA a podpoře prezidenta T. G. Masaryka či Ing. Václava Havla. Komunistický režim Ymku zakázal v roce 1951, znovu se obnovila až v roce 1990 a o dva roky později těsně před rozdělením Československa byla ustavena samostatná Česká YMCA. Dnes je YMCA se svými cca 58 miliony členy ve 119 zemích považována za nejstarší a nejrozšířenější mládežnickou organizaci na světě.⁹³

Na Mělníku byla YMCA oficiálně založena v roce 2001, kdy došlo k rozdělení YMCA v ČR na jednotlivé tzv. kolektivní členy a každý z nich získal vlastní právní subjektivitu. Kolektivních členů české Ymky je celkem 26 a působí v 11 krajích České republiky. Praktický přínos kolektivního členství je například v tom, že o základní dotace na práci s dětmi a mládeží od MŠMT žádá společně s ostatními kolektivními členy prostřednictvím Ústředí YMCA v ČR, čímž se výrazně zvyšuje šance získat potřebné prostředky na činnost a zároveň se zjednodušuje vyúčtování a administrativa.

4.3.1 Právní forma

Své aktivity YMCA Mělník provozuje již od roku 1998. V prvních třech letech činnosti byla jen místním sdružením bez vlastní právní subjektivity. Všechny YMCA měly společné identifikační číslo a byly registrovány souhrnně jako YMCA v ČR. Od roku 2001 nabyla YMCA Mělník právní subjektivity, když byla zapsána na Ministerstvu vnitra České republiky jako občanské sdružení. Nový ObčZ zrušil tuto právní formu a všechna občanská

⁹³ YMCA v České republice. *Info o YMCA: Historie* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.ymca.cz/info-o-ymca/historie/>

sružení byla přeměněna na zapsané spolky (dále jen spolky), které se nově registrují na místě příslušném krajském soudu. Jedná se tedy o NNO, jejíž náplň činnosti a poslání je zakotveno ve stanovách, v nichž je také například zachycena organizační struktura spolku, řídicí orgány nebo typy členství. Za YMCA Mělník navenek jednájí statutární zástupci, jimiž jsou předseda, místopředseda a hospodář a jsou součástí tzv. Výboru. Nejvyšším orgánem spolku je Valná hromada, kterou tvoří všichni členové, avšak pouze tzv. činní členové mají hlasovací právo.

4.3.2 Personální zajištění

YMCA Mělník nemá žádné zaměstnance na hlavní pracovní poměr. Veškeré funkce jsou vykonávány dobrovolníky v jejich volném čase. Jedinou výjimkou je účetní, která zpracovává účetnictví externě na DPP. V případě YMCA se nemluví o výuce, ale o vedení volnočasových aktivit, proto v souvislosti s pracovníkem organizace hovoříme o vedoucím nebo koordinátorovi, nikoli o pedagogovi, učiteli nebo vychovateli. Hlavní činností spolku YMCA Mělník je podpora hudebně sociální aktivity pro starší děti a mládež ve věku 12-19 let s názvem Ten Sing. Ta je vedena mladými studenty, jejichž kvalifikace je zajišťována účastí na specializovaných školeních. Mezi ně patří tzv. Know-how seminář, kde mají možnost naučit se základní tensingové dovednosti, dále PVVT (Program vzdělávání vedoucích tensingu) a KSV (Kurz samostatného vedoucího). Poslední jmenovaný kurz vznikl v rámci programu Klíče pro život, který byl dotován Evropskými fondy a měl za cíl pracovat na zkvalitnění a uznatelnosti neformálního vzdělávání. Tento kurz byl přizpůsoben pro potřeby aktivit podobných tensingu. Konkretizovanou náplň vystihuje původní pilotní název „Kurz samostatného vedoucího volnočasových aktivit pro děti a mládež se zaměřením na hudbu, tanec a divadlo“. Ten byl spolufinancován Evropským sociálním fondem, realizován MŠMT a Národním institutem dětí a mládeže (dále také NIDM) a byl zacílen na pracovníky (resp. pedagogy volného času, vychovatele a dobrovolníky) ze SVČ, školních družin, školních klubů a NNO v celé ČR, které pracují s dětmi a mládeží do 30 let v jejich volném čase.

V porovnání se ZUŠ Mělník a DDM Mělník tedy pro vykonávání funkce vedoucího aktivity není vyžadována odborná pedagogická kvalifikace. V praxi se ale tito dobrovolní vedoucí ve vlastním zájmu vzdělávají a proškolují a mnozí z nich se následně rozhodnou pro studium pedagogického oboru na vysoké škole. Například v mělnické Ymce vedou její hlavní aktivitu Ten Sing v současné době převážně studenti vyšších ročníků tamního Gymnázia Jana Palacha. Mají plnou podporu a záštitu statutárních zástupců YMCA Mělník

a školení pro tyto mladé vedoucí zajišťuje většinou jiný kolektivní člen YMCA DAP nebo Ústředí YMCA v ČR.

4.3.3 Způsob organizace výuky

YMCA Mělník je i v tomto směru velmi odlišná od předchozích dvou organizací. Její hlavní činností je hudebně zaměřená volnočasová aktivita Ten Sing (dále také TS), která je primárně určená pro starší děti a mládež ve věku 12 – 20 let. Programovou náplní je sborový zpěv moderních písní různých žánrů za doprovodu kapely. Písně si vybírají sami účastníci, vedoucí pouze vyřazují nevhodné či příliš náročné, a do kapely jsou také začleňováni ti, kteří umí hrát na různé nástroje nebo mají chuť se na ně naučit hrát. Klasické složení nástrojů v doprovodné kapele jsou bicí, basová kytara, elektrické kytary, klávesy. Často bývá obohacována například o různé smyčcové či dechové nástroje. Možnost naučit se základy hry na jednotlivé nástroje mají účastníci v tzv. workshopech. Jedním z nich je právě kapela, dalšími většinou tanec, divadelní a kreativní dílna. Tyto pak bývají doplňovány o další méně obvyklé, jakými jsou například mediální workshop, workshop zvučení a osvětlování, muzikál a mnoho dalších. Aktivita je vedena dobrovolníky - mladými vedoucími, kteří většinou sami tensingem prošli jako účastníci. Jedná se většinou o středoškolské či vysokoškolské studenty, kteří rádi předávají své dovednosti, nezářka v rámci své praxe při studiu. O vedoucích TS Mělník již bylo pojednáno v přechozí kapitole. V tensingu se uplatňuje tzv. princip „mladí pro mladé“, což znamená, že účastníci jsou od počátku vedeni k tomu, aby se podíleli na organizaci, spolupracovali v týmu a postupně přebírali odpovědnost za svěřené úkoly. Kromě velkého prostoru pro seberealizaci je kladen důraz na výchovu k odpovědnému občanství, předávání morálních hodnot a prevenci sociálně patologických jevů.

4.3.4 Způsob financování

YMCA Mělník se od předchozích dvou organizací odlišuje téměř ve všem. Právní formou, způsobem činnosti, ale i způsobem hospodaření. Teoreticky není závislá na žádné stálé dotaci. Měla by být schopná zajistit své aktivity samostatně, pouze vlastní fundraisingovou činností. V praxi ale spoléhá na podporu od YMCA v ČR, kterou si vysvětlíme v následujících řádcích společně s objasněním položek příložené tabulky znázorňující výsledek hospodaření YMCA Mělník v roce 2015. Tyto informace byly zprostředkovány přímo hospodářkou YMCA Mělník a budou zveřejněny ve Výroční zprávě 2015, která zatím nebyla publikována.

YMCA Mělník - Výsledek hospodaření 2015			
<i>Účet</i>	<i>Název</i>	<i>Náklady</i>	<i>Výnosy</i>
501/200	Spotřeba materiálu - nezdaňované	292,00 Kč	
513/200	Náklady na reprezentaci - nezdaňované	1 988,00 Kč	
518/210	Poštovné - nezdaňované	102,00 Kč	
518/211	Nájmy a pronájmy - nezdaňované	15 000,00 Kč	
518/400	Ekonomické služby - nezdaňované	5 000,00 Kč	
549/300	Jiné ostatní náklady - nezdaňované	1 602,00 Kč	
582/200	Poskytnuté příspěvky - nezdaňované	1 710,00 Kč	
644/200	Přijaté úroky - nezdaňované		13,13 Kč
681/200	Příspěvek YMCA v ČR - VG - nezdaňovaný		18 809,87 Kč
682/300	Účastnické příspěvky - nezdaňované		5 311,00 Kč
684/200	Přijaté členské příspěvky - nezdaňované		1 560,00 Kč
	Náklady celkem:	25 694,00 Kč	
	Výnosy celkem:		25 694,00 Kč
	Zisk:	0,00 Kč	
	Obrat:	25 694,00 Kč	

Tabulka 10: Výsledek hospodaření YMCA Mělník za rok 2015

Zdroj: autor. Data získána od hospodářky YMCA Mělník.

YMCA Mělník velmi úzce spolupracuje s Farním sborem Českobratrské církve evangelické v Mělníku (dále jen FS ČCE), v jehož sborovém domě má také své sídlo a farní prostory za smluvní příspěvek na energie využívá pro své aktivity. Veškeré funkce jsou v YMCA vykonávány dobrovolně, bez nároku na mzdu, s výjimkou účetní, která zpracovává účetnictví externě. Při malém objemu účetních dokladů, bez nutnosti podvojného účetnictví a za pomoci hospodáře organizace je možné, aby účetnictví zpracovala jednorázově jednou ročně. Dalšími výdaji jsou pouze běžné náklady na hlavní činnost, v případě YMCA Mělník tedy na aktivitu Ten Sing, Kavárničku a koncerty pro veřejnost. Položka „*Poskytnuté příspěvky*“ znamená odvod příspěvků za členy YMCA Mělník do rozpočtu Ústředí YMCA v ČR. Je to jakási drobná satisfakce za služby mělnické Ymce, jimiž je například zajištění hromadného pojištění všech účastníků akcí YMCA Mělník přes Českou radu dětí a mládeže (dále jen ČRD), propagace aktivit,

poskytování slev na akcích YMCA apod. V některých letech bývá tato položka ještě navýšena o příspěvky vedoucím na vzdělávání. YMCA podporuje své dobrovolníky a dbá na to, aby získali co nejlepší kvalifikaci pro jejich práci. Zároveň se zapojuje do rozvoje neformálního a celoživotního vzdělávání, například prostřednictvím již zmíněného programu Klíče pro život nebo velkého tříletého projektu Činy mluví aneb Cesta k odpovědnosti podaného v rámci OPVK, dotovaného Evropským sociálním fondem v ČR, který byl v letech 2012 – 2014 uskutečněn společně se třemi partnerskými organizacemi – Asociací turistických oddílů mládeže ČR, Duhou a Ligou lesní moudrosti. YMCA Mělník v posledních letech žádné výraznější fundraisingové aktivity nevykonává. Provozní náklady TS pokryje takzvaný „Vnitřní grant“ (dále jen VG), který je přerozdělením části výnosů z dlouhodobého majetku YMCA v ČR. Tím je například YMCA Palác v Praze a Hradci Králové nebo několik táborových základen. Výše VG se odvíjí od počtu bodů za vykázané aktivity v předchozím kalendářním roce. Systém přerozdělování a kritéria pro přidělování bodů jsou zakotveny ve vnitřních účetních směrnicích YMCA v ČR, které jsou každoročně aktualizované:

- C11c_Systém VG YMCA,
- C11b_Rozdělování a čerpání VG YMCA v ČR⁹⁴.

Dalšími zdroji financí jsou účastnické příspěvky na akcích YMCA Mělník a členské příspěvky, jejichž uhrazením získá kromě silnějšího pocitu sounáležitosti s myšlenkami a posláním organizace také různé výhody, slevy na akcích YMCA. Běžný člen může po třech měsících složením slibu stát tzv. činným členem, což je podmínka pro možnost vykonávání vedoucího YMCA aktivit. Zároveň tím získává právo volit a být volen do různých funkcí, výborů, komisí a pracovních skupin nejen v YMCA Mělník, ale i do ústředních orgánů YMCA v ČR. Výše členského poplatku je spíše symbolická (100,- Kč / půl roku), aby byla tato aktivita dostupná úplně všem bez rozdílu, včetně dětí ze sociálně slabších rodin.

YMCA Mělník hospodaří pouze s drobným majetkem, mezi který patří především hudební vybavení. Pro základní činnost TS skupiny je potřeba bicí souprava (případně cajon), jakýkoli klávesový nástroj (většinou klávesy, stage piano nebo klavír), různé druhy kytar (elektrická, basová, akustická, elektroakustická) a základní ozvučovací aparatura (zesilovač, mixpult, reproduktory, mikrofony a potřebná kabeláž). Z materiálních potřeb

⁹⁴ Jedná se o interní dokumenty YMCA v ČR, které jsou přístupné online pouze s heslem.

jsou to většinou kancelářské a výtvarné potřeby a často je využíván také dataprojektor, který usnadňuje práci s velkou skupinou při společném učení písni.

Hospodaření YMCA Mělník je vyrovnané. Jako nezisková organizace může vytvořit zisk, který však nesmí být rozdělen mezi členy či statutární orgány. Musí být reinvestován do činností naplňujících poslání neziskové organizace. Proto případné nevyčerpané prostředky z VG nebo jiných příjmů ukládá na rezervní provozní fond, z něhož v dalších letech opět dotuje své aktivity.

911.100 - Provozní fond				
Doklad	datum	text	Kč	r. 2015
VD 1	2013	Nevyčerpané VG 2013	4 805,66	
VD 1	2014	Nevyčerpané VG 2014	14 236,98	
VD 1	31.12.	Nevyčerpané VG 2015	16 890,13	
Celkem			35 932,77	

Tabulka 11: Rezervní fond YMCA Mělník (vývoj v letech 2013 – 2015)

Zdroj: autor. Data získána od hospodářky YMCA Mělník.

Závěr

Tato diplomová práce se věnovala možnostem financování organizací, které nabízejí hudební aktivity pro děti a mládež ve volném čase. Teoretická i empirická část práce měla převážně deskriptivní charakter. Cílem teoretické části bylo na základě prostudované tematické literatury definovat základní pojmy, popsat rozdíly mezi formálním vzděláváním, neformálním vzděláváním a informálním učením, vymežit význam a působnost neziskového sektoru a prezentovat základní fundraisingové metody, které jsou využitelné pro tři vybrané organizace, do jejichž činnosti patří také hudebně zaměřené volnočasové aktivity. Veškeré zdroje jsem se snažil vyhledávat a používat co nejaktuálnější, protože změny v této oblasti jsou velmi časté.

Hlavním cílem diplomové práce bylo porovnat teoretické možnosti s praktickým využíváním různých finančních zdrojů ve třech vybraných zařízeních, které se v této oblasti angažují.

Hlavní cíl dále tvořilo několik dílčích cílů:

- zjistit faktory ovlivňující fundraising vybraných organizací,
- zjistit personální zajištění vyhledávání finančních zdrojů,
- doplnit získané informace o pohled druhé strany, tedy rodičů účastníků hudebních volnočasových aktivit,
- zjistit, jak jsou rodiče informováni o způsobech financování neziskových organizací, jaký je jejich názor na poplatky za formální, zájmové či neformální vzdělávání a jestli je pro ně výše poplatku za tyto volnočasové aktivity rozhodujícím faktorem při přihlašování dítěte.

Teoretická část práce byla členěna do základních dvou kapitol, z nichž první obsahovala vymezení pojmů děti a mládež, pojednávala z různých pohledů o volném čase, rozlišila oblast formálního a neformálního vzdělávání a zahrnovala také definice a teoretický rámec neziskového sektoru a fundraisingu. Zvláště poslední dvě zmíněná témata jsou velmi obsáhlá a existuje o nich mnoho publikací a dostupných materiálů, proto byly vybrány pouze takové, které se již nějakým způsobem pojily s nepsaným bližším zaměřením práce na příspěvkové organizace a NNO. Druhá kapitola prohlubuje oblast fundraisingu a přináší výčet teoreticky využitelných metod získávání finančních prostředků pro činnost vybraných organizací. V této části bylo dosaženo první poloviny hlavního cíle práce, tedy vymezení teoretických možností financování vybraných organizací.

Empirická část je také rozdělena do dvou kapitol. V té první je představena metodologie empirického šetření, výzkumné otázky a výběrový výzkumný soubor a následuje analýza a interpretace výsledků. Výzkumné šetření bylo provedeno pomocí kvantitativní výzkumné metody - strukturovaného dotazníku a kvalitativní metody – polostrukturovaného rozhovoru. Dále byl vytvořen také elektronický dotazník, který je však obsahově téměř totožný s tištěnou verzí a využili jsme jej pouze pro doplnění, protože se ukázalo, že volně šířitelný dotazník po sociálních sítích ztratil na validitě a některé odpovědi v podání mladších respondentů byly irelevantní. Pomocí tohoto empirického šetření byly zodpovězeny stanovené výzkumné otázky a bylo dosaženo stanovených dílčích cílů. Druhá kapitola empirické části vznikla na základě rozhovorů s řediteli a statutárními zástupci. Zkoumání a porovnávání fungování a financování jejich organizací přineslo zajímavé poznatky a posloužilo k naplnění druhé poloviny hlavního cíle práce, tedy porovnání teoretických možností s reálnou situací ve vybraných organizacích.

Zmíněnými výzkumnými prostředky bylo zjištěno, že základním faktorem ovlivňujícím fundraisingovou činnost ve všech organizacích je personální zajištění této funkce. Na pracovní pozici fundraisera nejsou dostatečné finanční prostředky a zřizovatelé nepovažují tuto pozici za nezbytnou. Výsledkem toho jsou fundraisingové snahy samotných ředitelů, případně jejich kolegů, u nichž se tím zvyšuje riziko přepracování. Pro tuto práci většinou nemají dostatečnou kvalifikaci a především se při množství dalších pracovních povinností věnují fundraisingu v časovém presu nebo mu obětují svůj volný čas. Je znám i případ syndromu vyhoření z důvodu příliš náročné administrativy a množství úkolů, které nejsou původní náplní práce pedagoga volného času. Prostřednictvím dotazníků bylo dále zjištěno, že rodiče účastníků aktivit mají základní informace o způsobech financování volnočasových aktivit, někdy jsou tyto informace mírně zkreslené. Výši poplatků považují většinou za přiměřenou nebo dokonce příliš nízkou, ale přesto je pro polovinu z nich rozhodujícím faktorem při přihlašování dítěte na zájmový útvar (resp. hudební aktivitu nebo hudební vzdělávání).

Naplnění hlavního cíle práce spočívá v prezentaci fundraisingových možností v teoretické části práce a v poměření s reálným vyhledáváním finančních zdrojů v případě ZUŠ Mělník, DDM Mělník a YMCA Mělník. Pomocí rozhovorů bylo zjištěno, že s fundraisingovými možnostmi jsou obeznámeni, avšak využívají pouze některé z nich. Nejširší fundraisingovou činnost z vybraných organizací vykazuje DDM Mělník, pro jehož činnost je získávání dalších zdrojů velmi důležitou součástí rozpočtu. ZUŠ Mělník používá úsporná opatření, díky kterým je dostačujícím hlavním zdrojem provozní dotace od

zřizovatele a příjem z poplatků za studium. Činnost YMCA Mělník je v poslední době v útlumu, proto je v rámci této komparace nerovnoměrným konkurentem. Fundraisingové metody téměř nevyužívá, ale má dostatečné informace a v případě rozmachu jejích aktivit je připravena jich využít.

Cíle uvedené v úvodu této práce, byly vzhledem k přehodnocení použití výzkumných metod v průběhu zpracování mírně pozměněny. Nicméně ve finální podobě byly všechny tyto cíle naplněny. Diplomová práce bude následně využita v pedagogické teorii i praxi. Obsahuje přehled teoretických poznatků z oblasti fundraisingu, které jsou využitelné především pro NNO a příspěvkové organizace. Výsledky empirického výzkumu poslouží jako zpětná vazba organizacím, které mají podobné problémy jako tři zde popisované a může být také inspirací pro zlepšování situace financování volnočasových aktivit a motivací pro další boje o důležitost fundraisera v každé organizaci, pro kterou jsou další zdroje důležitou součástí rozpočtu.

Seznam použitých zkratk

CEDEFOP	Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy
CŽV	celoživotní vzdělávání
ČRDM	Česká rada dětí a mládeže
DDM	dům dětí a mládeže
DPP	dohoda o provedení práce
ESF	Evropský sociální fond
ETF	European Training Foundation (Evropská nadace pro odborné vzdělávání)
EU	Evropská unie
EURYDICE	Evropská informační síť
FS ČCE	Farní sbor Českobratrské církve evangelické
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MKD	Masarykův kulturní dům
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NATO	North Atlantic Treaty Organization (Severoatlantická aliance)
NIDM	Národní institut dětí a mládeže
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NNO	nestátní nezisková organizace
ObčZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
OPPP	ostatní platby za provedenou práci
OPVK	Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost

OSN	Organizace spojených národů
PO	příspěvková organizace
RV NNO	Rada vlády pro neziskové nestátní organizace
RVP	rámcový vzdělávací program
spolky	zapsané spolky
SVČ	středisko volného času
ŠVP	školní vzdělávací program
TS	Ten Sing
ÚJ	účetní jednotka
VG	vnitřní granty
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
YMCA	Young Men's Christian Association
WLRA	World Leisure and Recreation Association (Světové sdružení pro rekreaci a volný čas)
zákon č. 563	zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících
ZUŠ	základní umělecká škola
ZÚ	zájmový útvar

Seznam použité literatury a zdrojů

1. BAKALÁŘ, Eduard. *Umění odpočívat*. 1. vyd. Praha: Práce, 1978. Erb (Práce).
2. BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.
3. GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-85931-79-6.
4. GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Vyd. 1. Praha: Argo, 1999. ISBN 80-7203-124-4.
5. HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-473-1.
6. HLOUŠEK, Jan a Zuzana HLOUŠKOVÁ. *Získávání zdrojů na aktivity NNO působící v sociální oblasti*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011. ISBN 978-80-7435-121-1.
7. HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-717-8927-5.
8. CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-1369-4.
9. MACEK, Petr. *Adolescence*. Vyd. 2., upr. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-717-8747-7.
10. MACHÁLEK, Petr a Jitka NESRSTOVÁ. *Základy fundraisingu a projektového managementu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5518-6.
11. OPASCHOWSKI, H. *Paedagogik und Didaktik der Freizeit*. Opladen: Leske und Budrich, 1987.
12. PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-295-5.
13. PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času*. V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2014. ISBN 978-80-7290-666-6.
14. REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2001. ISBN 80-86119-41-6.
15. SALAMON, Lester M a Helmut K ANHEIER. *Defining the nonprofit sector: a cross-national analysis*. 1. ed. Manchester: Manchester University Press, 1997. Johns Hopkins nonprofit sector series, 4. ISBN 0-7190-4902-4.
16. STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŽÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové*

- organizace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9
17. ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Public relations, fundraising a lobbying: pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4040-9.
 18. ŠIMKOVÁ, E. *Management a marketing v praxi neziskových organizací*. 3. vyd., upr. Hradec Králové: Gaudeamus, Univerzita Hradec Králové, 2008. ISBN 978-80-7041-083-7.
 19. ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Fundraising*. Vyd. 2. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2010. ISBN 978-80-7368-750-2.

Periodika:

1. DUMAZEDIER, J. *Volný čas*. Sociologický časopis, č. 3/1966.

Zákony:

1. ČESKO. *Zákon č. 379/2015 Sb. ze dne 9. prosince 2015, kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. In: Sbírka zákonů České republiky. 2015, částka 161, s. 5294. Dostupný také z: <http://www.mvcr.cz/sbirka/1999/sb039-99.pdf>
2. MPSV. *Nariadení vlády č. 564/2006 Sb.,: o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě*. [online]. 2015 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/10034/NV_564_2006_UZ_011115.pdf
3. MŠMT. *Aktuální znění zákona o pedagogických pracovnících k 1. lednu 2015: Platné znění části první zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, s vyznačením navrhovaných změn a doplnění* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/aktualni-zneni-zakona-o-pedagogickych-pracovnicich-k-1-lednu>
4. MŠMT. *Platné znění zákona č. 563_2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 197_2014* [online]. Praha, 2014 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/34521_1_1
5. Portál veřejné správy: *Informace pro občany ČR. 71/2005 Sb. VYHLÁŠKA ze dne 9. února 2005 o základním uměleckém vzdělávání*. [online]. 2005 [cit. 2016-03-24].

Dostupné z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=59740&nr=71~2F2005~20Sb.&rpp=15#local-content>

6. Zákony pro lidi.cz. *Předpis č. 71/2005 Sb.: Vyhláška o základním uměleckém vzdělávání* [online]. 2016 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-71>
7. Zákony pro lidi.cz. *Předpis č. 74/2005 Sb.: Vyhláška o zájmovém vzdělávání* [online]. 2016 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-74>
8. Zákony pro lidi.cz. *Předpis č. 89/2012 Sb., občanský zákoník: Spolek* [online]. 2016 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Internetové zdroje:

1. Český statistický úřad. *Informální učení* [online]. [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20561193/331313a05.pdf/195efc96-f9f2-49e3-8849-1429e83cd826?version=1.0>
2. Číselník: rychlý přehled v nejrůznějších oborech. *Průměrné platy podle profese zaměstnání: (NNO dětí a mládeže) 2007 - 2014* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: http://ciselnik.artega.cz/prumerne_platy_podle_profese.php
3. DDM MĚLNÍK. *O nás* [online]. Mělník, © 2012-2016 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: http://ddm-melnik.cz/?page_id=11
4. DDM MĚLNÍK. *Sponzoři* [online]. Mělník, © 2012-2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://ddm-melnik.cz/?page_id=21
5. DDM MĚLNÍK. *ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ: Domu dětí a mládeže, Mělník* [online]. Mělník, 2015 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://ddm-melnik.cz/wp-content/uploads/2013/06/SVP_2015_2016_aktualizace.pdf
6. DDM MĚLNÍK. *VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI STŘEDISKA VOLNÉHO ČASU ZA ŠKOLNÍ ROK 2014/2015* [online]. Mělník, 2015 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://ddm-melnik.cz/wp-content/uploads/2013/06/Vyrocnizprava_ochinnosti_2014-2015-FINAL.pdf
7. ETF. *Working together, Learning for life* [online]. [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.etf.europa.eu/web.nsf/pages/home>
8. Finance.cz. *Fondy EU: České republice se nepodaří vyčerpat všechny prostředky* [online]. 2014 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z:

- <http://www.finance.cz/zpravy/finance/425437-fondy-eu-ceske-republice-se-nepodari-vycerpat-vsechny-prostredky/>
9. LOVĚTÍNSKÝ, Vojtěch a Petra MYLKOVÁ. *Parlamentní institut: Odpověď na dotaz: Fungování příspěvkových organizací v České republice a vybraných zemích Evropy* [online]. Praha, 2011 [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: http://www.avpo.cz/wp-content/uploads/2014/01/prispevkove_organizace_v_CR_a_EU.pdf
 10. MFČR. Vyhláška č. 353/2015 Sb. [online]. 2015 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2015/vyhlaska-c-353-2015-sb-23410>
 11. MONITOR. *Příloha účetní závěrky: Základní umělecká škola Mělník, příspěvková organizace, IČ: 47011301.* [online]. 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/prispevkove-organizace/detail/47011301>
 12. MONITOR. *Účetní závěrka: Dům dětí a mládeže Mělník, příspěvková organizace, IČ: 49519941.* [online]. 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/prispevkove-organizace/detail/49518941>
 13. MŠMT. *CEDEFOP - EVROPSKÉ STŘEDISKO PRO ROZVOJ ODBORNÉ PŘÍPRAVY* [online]. [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/cedefop-evropske-stredisko-pro-rozvoj-odborne-pripravy>
 14. MŠMT. *Finanční podpora* [online]. [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/financni-podpora>
 15. MŠMT. *Mládež* [online]. Praha, 2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez>
 16. MŠMT. *Projekt Klíče pro život* [online]. [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/narodni-projekt-klice-pro-zivot-3>
 17. MŠMT. *Přehled nejdůležitějších právních předpisů: Zájmové vzdělávání* [online]. Praha, 2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/prehled-nejdulezitejsich-pravnich-predpisu>
 18. MŠMT. *Struktury systémů vzdělávání a odborné přípravy v Evropě* [online]., 2009.[cit. 2016-03-19]. Dostupné z: www.msmt.cz/file/10185_1_1/download/
 19. MŠMT ČR. *Systém vzdělávání v ČR* [online]. Praha, 2013 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/system-vzdelavani-v-cr>
 20. MŠMT. *Vzdělávací soustava: Informace o vzdělávání v ČR* [online]. Praha, 2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/vzdelavaci-soustava>

21. MŠMT. *Základní umělecké vzdělávání* [online]. Praha, 2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/zakladni-umelecke-vzdelavani>
22. NAEP. *Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání - ISCED*. [online]. 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.naep.cz/image/content-management/ISCED%20klasifikace%20vzdelavani.pdf>
23. NAEP. *EURYDICE* [online]. [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.naep.cz/eurydice>
24. Naše práva. *Úmluva o právech dítěte* [online]. Praha [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.naseprava.cz/umluva-o-pravech-ditete/>
25. Neformalnivzdelavani.cz. *Neformální vzdělávání. Koncept NFV* [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: http://www.neformalnivzdelavani.cz/?page_id=30
26. Neziskovky.cz. *Jak darovat* [online]. Praha [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.neziskovky.cz/clanek/1455/512/darcovstvi/jak-darovat/>
27. Neziskovky.cz *Statistika počtu nestátních neziskových organizací 2014 – 2015* [online]. 2016 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.neziskovky.cz/data/Statistika%20po%20C4%8Dtu%20nest%20C3%A1tn%C3%ADch%20neziskov%C3%BDch%20organizac%C3%AD%202014-2015txt15643.pdf>
28. NIDV. *K2: Kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://znv.nidv.cz/k2>
29. NIDV. *K2 - příležitost pro odvážné.. (TZ)* [online]. Praha, 2012 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://znv.nidv.cz/k2/pro-media/k2-prilezitost-pro-odvazne-tz>
30. OUTLÁ, Anna a Veronika OUTLÁ. *Neziskový sektor* [online], 22 str. [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/studie-outle-pdf.aspx>
31. PROUZOVÁ, Z. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2014* [online]. 2016 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=332>
32. VAJDOVÁ, Veronika. *Zpráva o neziskovém sektoru v České republice* [online], 2003, 38 stran [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/res/data/002/000331.pdf>
33. Vláda ČR. *Úplné znění Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy: Schváleno usnesením vlády České republiky ze dne 1. února 2010 č. 92, ve znění*

- usnesení vlády ze dne 19. června 2013 č. 479 a usnesení vlády ze dne 6. srpna 2014 č. 657* [online]. Praha. Vláda ČR © 2009-2016, 26 stran [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/uplne_zneni_zasad_pro_web.pdf
34. VOJÍKOVÁ, Martina. *Novela zákona o pedagogických pracovnících*. In: Zprávy ALFA 9: denní zpravodajství o legislativě a ekonomii [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?a=40078>
35. YMCA v České republice. *Info o YMCA: Historie* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.ymca.cz/info-o-ymca/historie/>

Seznam grafů, obrázků a tabulek

Seznam grafů

Graf č. 1: Procentní zastoupení jednotlivých veřejných rozpočtů

Graf č. 2: Oblast podpory finančních příspěvků regionálních nadací a nadačních fondů v roce 2013

Graf č. 3: Navštěvované organizace dětmi

Graf č. 4: Výše ročních poplatků v ZUŠ

Graf č. 5: Výše ročních poplatků v DDM

Graf č. 6: Výše ročních poplatků v jiné organizaci / instituci

Graf č. 7: Vliv výše poplatku na rozhodování o přihlášení

Graf č. 8: Povědomí o dalších organizacích, které na Mělnicku nabízejí hudebně zaměřené aktivity

Graf č. 9: Povědomí o financování různých typů organizací

Graf č. 10: Názor na dostatečnost státních a evropských financí uvolňovaných na oblast zájmového vzdělávání

Graf č. 11: Odhad průměrného podílu MŠMT na celkové podpoře NNO z veřejných rozpočtů v posledních 5 letech

Graf č. 12: Názor na finanční nezávislost neziskových organizací

Graf č. 13: Názor na finanční ohodnocení pedagogů volného času

Graf č. 14: Názor na možnost určování části daňových asignací

Seznam obrázků

Obrázek 1 Postavení nestátních neziskových organizací v ekonomice

Obrázek 2 Pyramida dárců

Seznam tabulek

Tabulka 1: Statistika počtu NNO v ČR v letech 2014 až 2015

Tabulka 2: Vývoj počtu NNO v letech 2005 - 2013

Tabulka 3: Přehled zdrojů a forem fundraisingu

Tabulka 4: Vývoj podpory pro NNO z veřejných rozpočtů (v mil. Kč)

Tabulka 5: Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže v rámci veřejných rozpočtů (v

tis. Kč)

Tabulka 6: Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže v rámci veřejných rozpočtů (v tis. Kč, stálé ceny)

Tabulka 7: Podíl dotací poskytnutých v režimu státní dotační politiky ČR vůči NNO na celkových dotacích poskytnutých původně a nově sledovaným právním formám ze státního rozpočtu podle odvětví (v tis. Kč)

Tabulka 8: Roční výše příspěvků na vzdělávání v ZUŠ Mělník (školní rok 2015/2016)

Tabulka 9: Doplnková hospodářská činnost DDM Mělník (výkaz k 31. 8. 2014)

Tabulka 10: Výsledek hospodaření YMCA Mělník za rok 2015

Tabulka 11: Rezervní fond YMCA Mělník (vývoj v letech 2013 – 2015)

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Kompletní schéma evropských fondů

Příloha č. 2 – Tištěná verze dotazníku

Příloha č. 3 – Výsledky elektronické verze dotazníku

Příloha č. 4 – Seznam otázek rozhovoru

Příloha č. 5 - Přepisy rozhovorů

Příloha č. 6 - Výkaz zisku a ztráty ZUŠ Mělník v letech 2014 a 2015

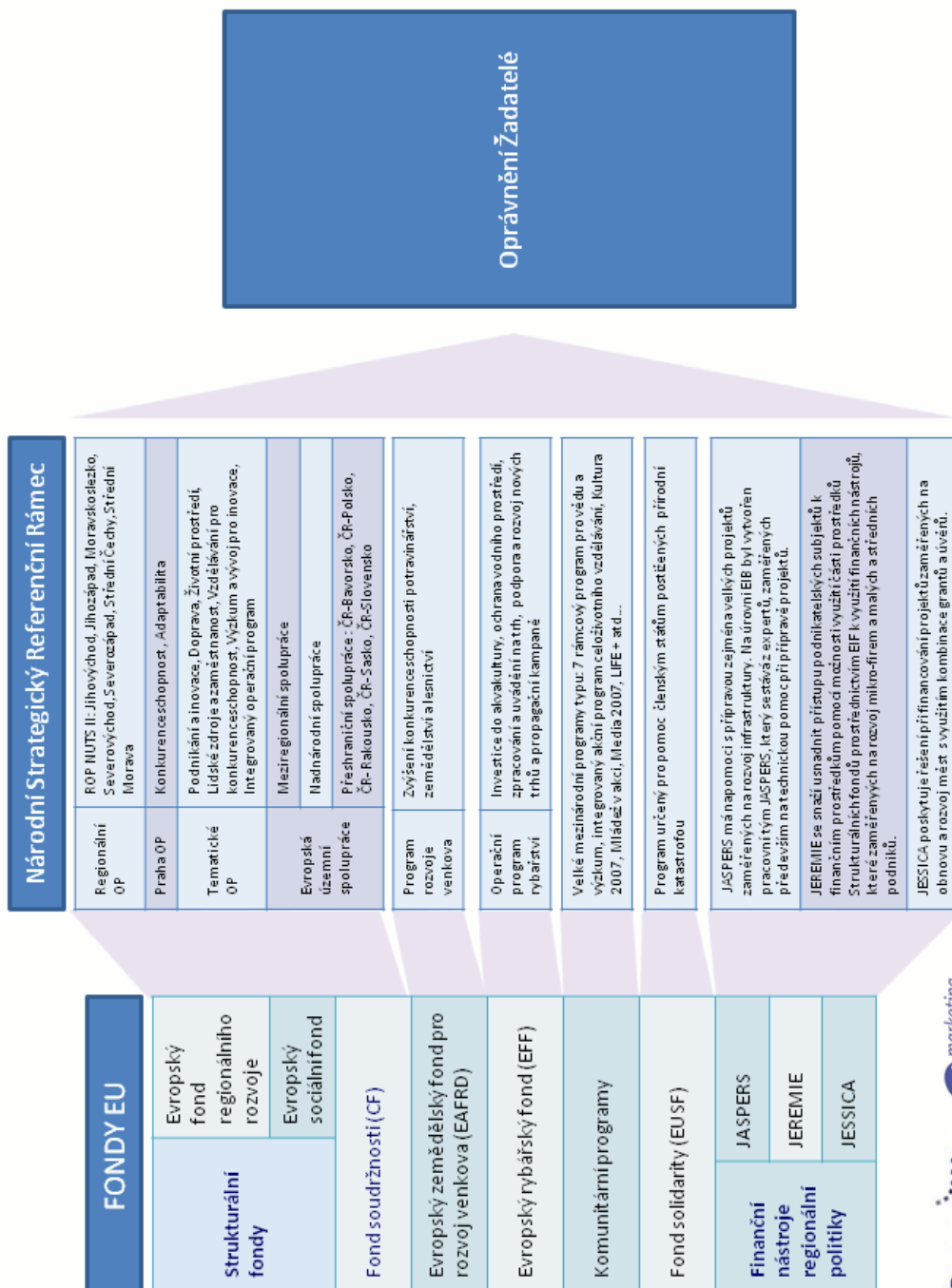
Příloha č. 7 - Investiční a rezervní fond ZUŠ Mělník (stav v roce 2015)

Příloha č. 8 - Výkaz zisku a ztráty DDM Mělník v letech 2014 a 2015

Příloha č. 9 - Investiční a rezervní fond DDM Mělník (stav v roce 2015)

Přílohy:

Příloha č. 1 – Kompletní schéma evropských fondů

Oprávnění Žadatelé

Příloha č. 2 – Tištěná verze dotazníku

Dotazník – financování hudebně zaměřených zájmových / volnočasových aktivit

Věnujte, prosím, několik minut svého drahocenného času na vyplnění anonymního dotazníku k mé diplomové práci na téma „*Možnosti financování hudebně zaměřených volnočasových aktivit pro děti a mládež*“. Můžete tím pomoci změnit ne příliš příznivou situaci v této oblasti, protože má práce nemá za cíl pouze zkoumat daný problém, ale na základě výsledků průzkumu také navrhnout změny, které budou odrážet přání a názory právě vás dotazovaných.

Předem děkuji za Vaši ochotu a Váš čas.

Bc. Ondřej Strádal – student Řízení volnočasových aktivit na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci

** křížkem označte políčko (případně víc), které je nejbližší Vaší odpovědi*

1. Navštěvuje Vaše dítě (vnouče) nějaký hudebně zaměřený kroužek?

- ANO NE (pokračujte otázkou č.7 na druhé straně papíru)

2. Pokud ano, ve které instituci či organizaci?

- ZUŠ (Základní umělecká škola) jiná instituce nebo organizace
 DDM (Dům dětí a mládeže) dáváme přednost soukromé výuce
 obojí (ZUŠ i DDM)

3. Pokud v ZUŠ, jak vysoký je roční poplatek?

- méně než 500,- Kč 1500 – 2500,- Kč
 500 – 1500,- Kč více než 2500,- Kč

Roční poplatek za hudební kroužek v ZUŠ považuji za: příliš nízký
 přiměřený
 příliš vysoký

4. Pokud v DDM, jak vysoký je roční poplatek?

- méně než 500,- Kč 1500 – 2500,- Kč
 500 – 1500,- Kč více než 2500,- Kč

Roční poplatek za hudební kroužek v DDM považuji za: příliš nízký
 přiměřený
 příliš vysoký

5. Pokud v jiné organizaci / instituci, jak vysoký je roční poplatek?

- méně než 500,- Kč 1500 – 2500,- Kč
 500 – 1500,- Kč více než 2500,- Kč

Roční poplatek za hudební kroužek v jiné organizaci / instituci považuji za: příliš nízký
 přiměřený
 příliš vysoký

6. Pokud upřednostňuji soukromou výuku, platím ročně:

- méně než 500,- Kč 1500 – 2500,- Kč
 500 – 1500,- Kč více než 2500,- Kč

Roční poplatek za soukromou výuku považuji za: příliš nízký
 přiměřený
 příliš vysoký

7. Rozhoduje u Vás výše poplatku při rozhodování, zda přihlásit dítě na kroužek / zájmovou aktivitu?
 Určitě ANO Převážně ANO Spíše NE Vůbec NE

8. Znáte kromě ZUŠ a DDM nějaké další organizace, které na Mělníku a v blízkém okolí nabízejí hudebně zaměřené aktivity?

- ANO, znám víc než 10 dalších ANO, znám 1-2 další
 ANO, znám víc než 5 dalších NE, neznám žádné další
 ANO, znám 3-5 dalších

9. Víte, jak je která instituce / organizace financována?

- ANO, vím Myslím si, že vím NE, nevím

10. Myslíte si, že stát (příp. EU) uvolňuje na oblast zájmového vzdělávání dostatek financí, z nichž není problém pokrýt veškeré nezbytné výdaje?

- ANO, více než je potřeba NE, nepokryjí jimi ani základní výdaje
 ANO, nezbytné výdaje jimi pokryjí NE, většinu zdrojů musí hledat jinde

11. Zkuste odhadnout přibližný průměrný podíl MŠMT na celkové finanční podpoře Nestátních neziskových organizací (NNO) z veřejných rozpočtů v posledních 5 letech:

- 75 – 100% 25 – 50%
 50 – 75% méně než 25%

12. Jaký je Váš názor na finanční nezávislost neziskových organizací, nabízejících volnočasové aktivity pro děti a mládež, na státních podporách?

- měly by být převážně dotované státem měly by být převážně samostatné
 měly by být z poloviny dotované státem měly by být úplně nezávislé na státu

13. Jsou podle Vašeho názoru pedagogové volného času dostatečně odměňováni za svou práci? *(průměrná hrubá měsíční mzda pedagoga volného času se pohybuje okolo 23 tisíc Kč)*

- ANO, jejich práce není náročná a mají hodně volna Neměli by to dělat pro peníze
 ANO, na průměrnou mzdu nedosahuje většina z nás NE, měli by dostat přidáno

14. Pokud byste měli možnost, dali byste část svých daní (tzv. daňová asignace) organizacím nabízejícím mimo jiné také hudebně zaměřené volnočasové aktivity?

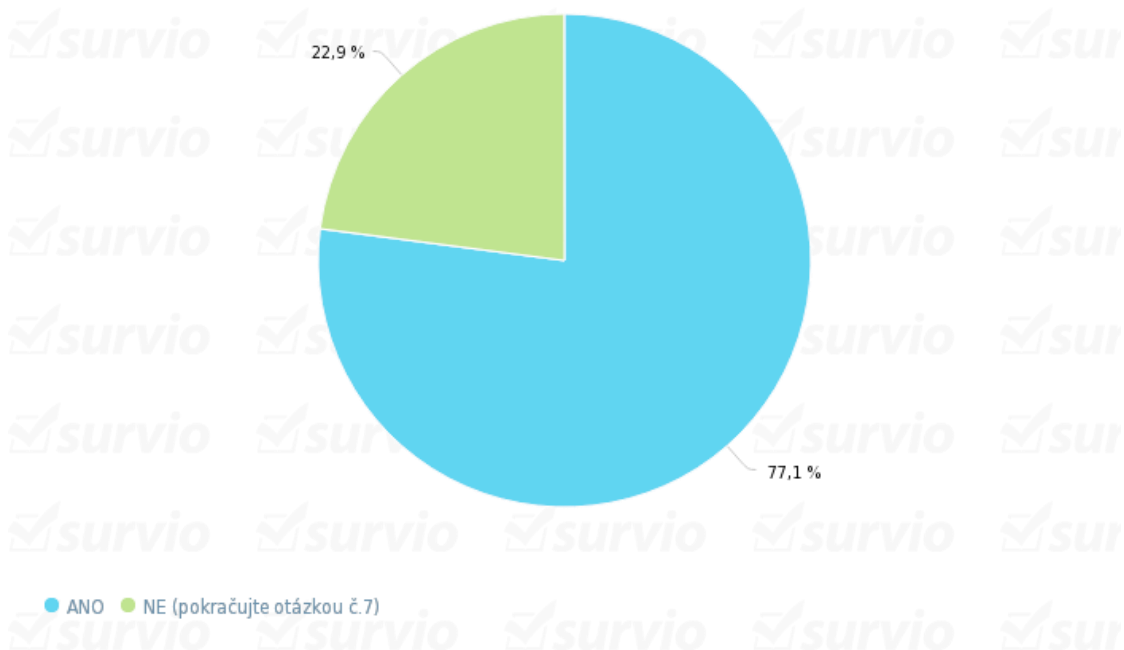
- ANO, klidně i větší podíl NEVÍM, daněmi se nezabývám
 ANO, nějaké malé procento NE, mají dost peněz od státu a sponzorů

15. Zde je prostor pro Vaše návrhy a připomínky k tomuto tématu:

Příloha č. 3 – Výsledky elektronické verze dotazníku

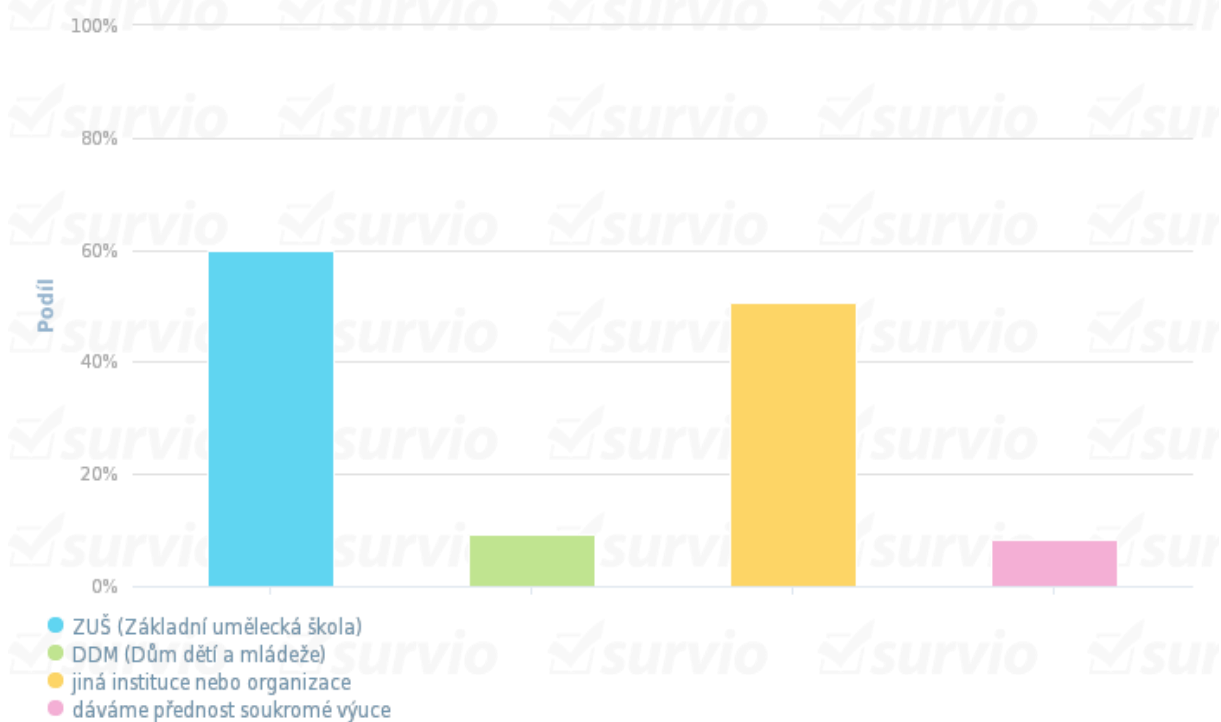
Položka č.1:

Navštěvuješ (nebo Vaše dítě / vnouče) nějaký hudebně zaměřený kroužek / aktivitu?

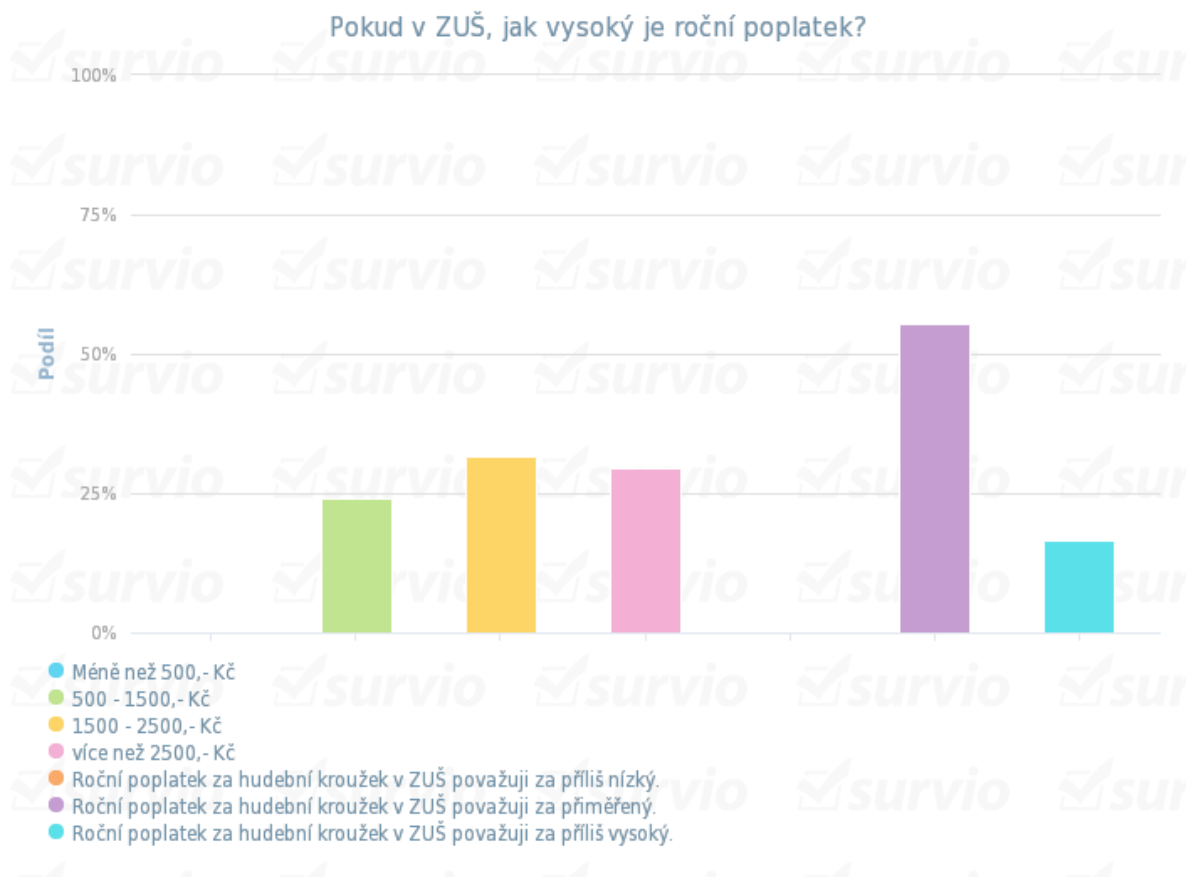

Položka č. 2:

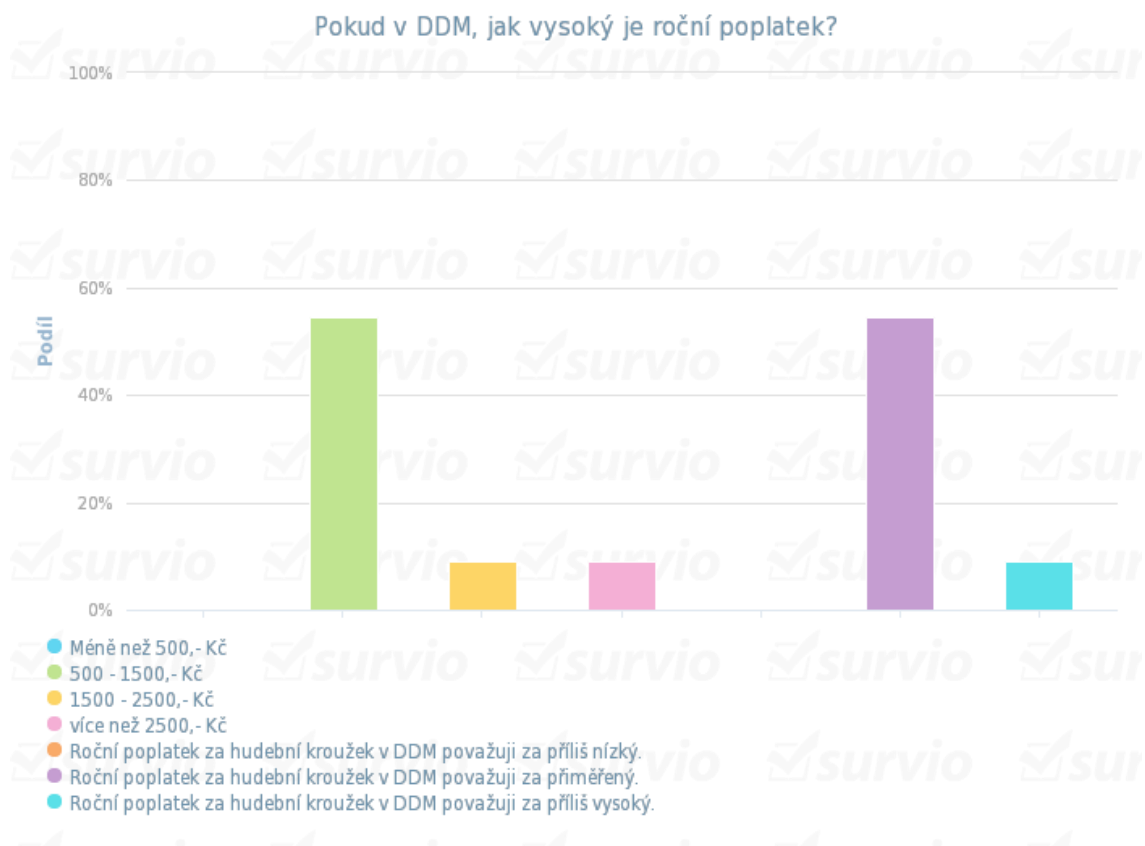
Pokud ANO, ve které instituci či organizaci?

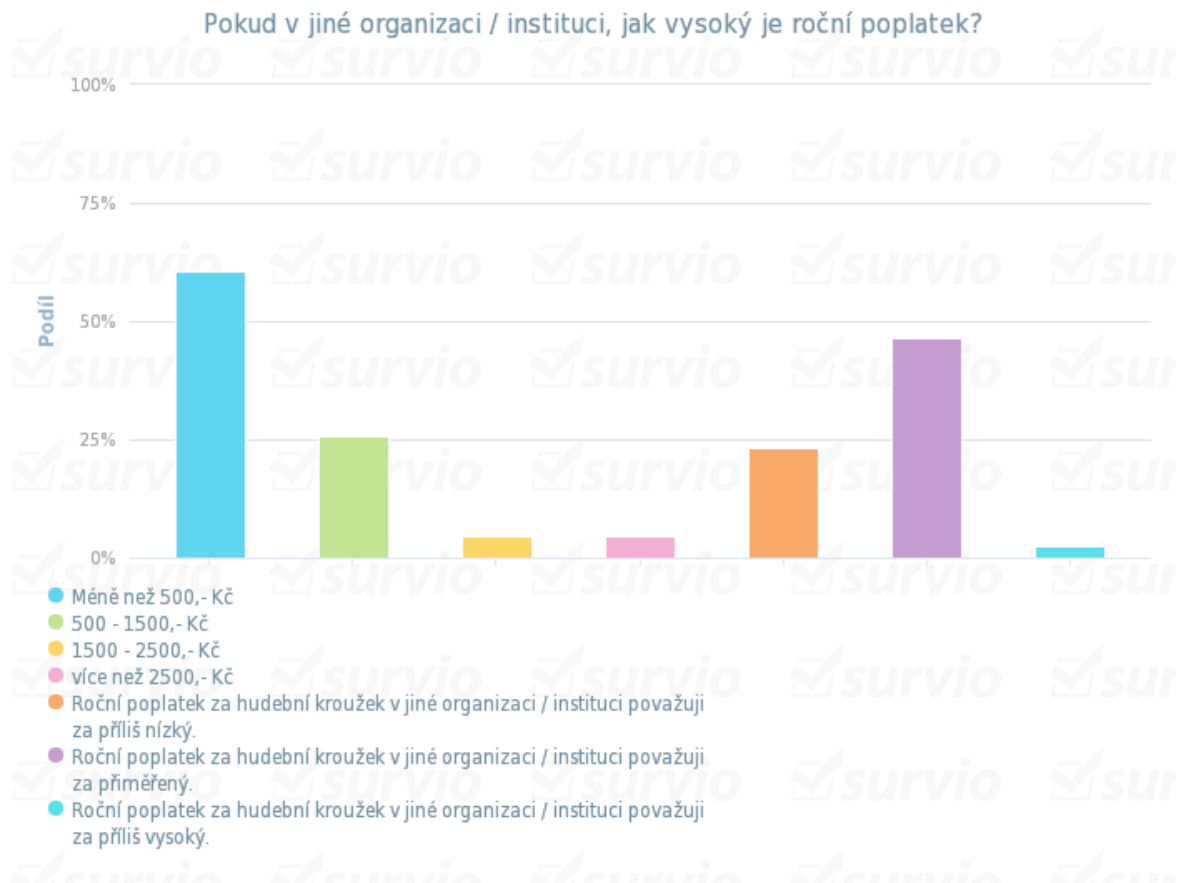
Položka č. 3:

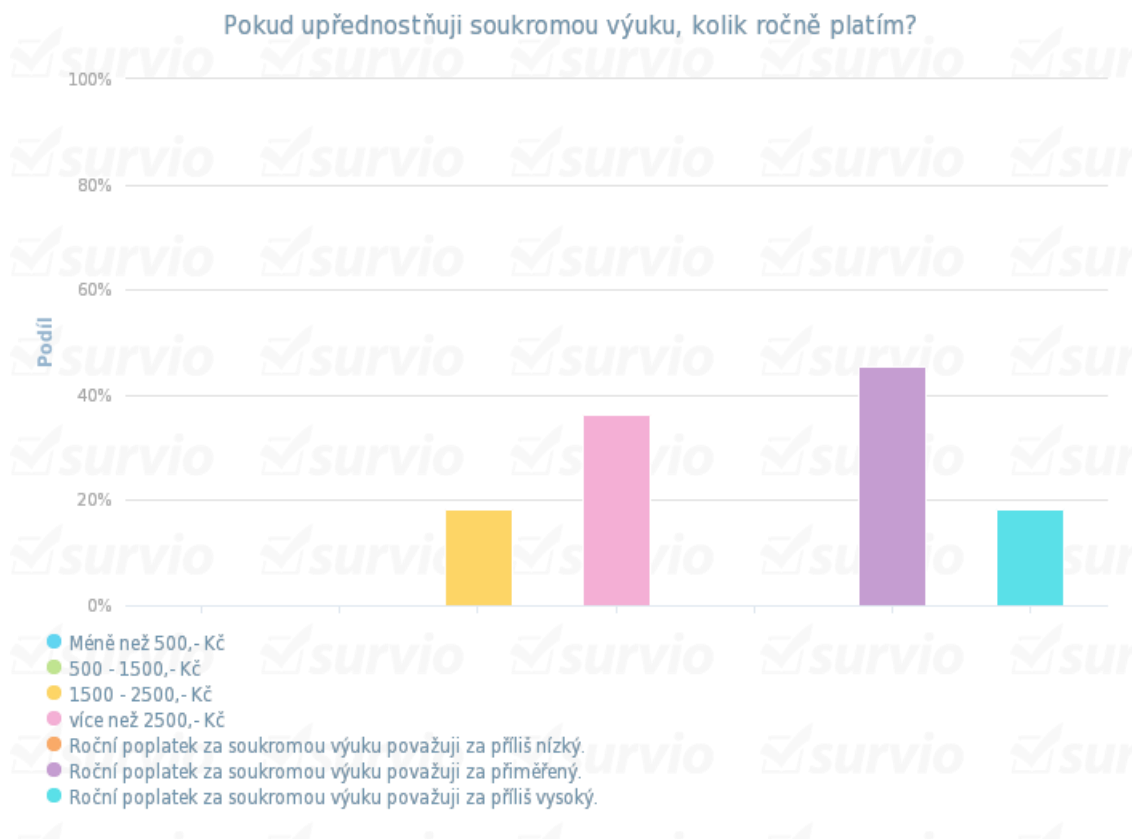
Položka č. 4:

Položka č. 5:

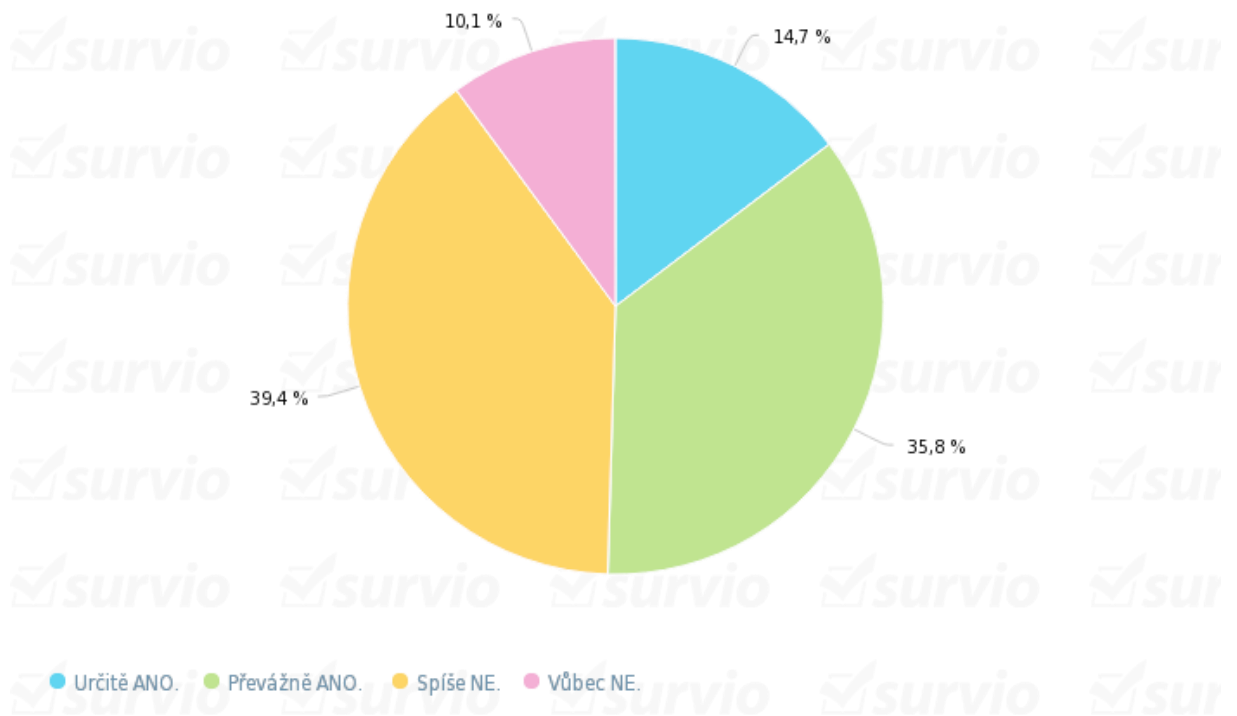

Položka č. 6:

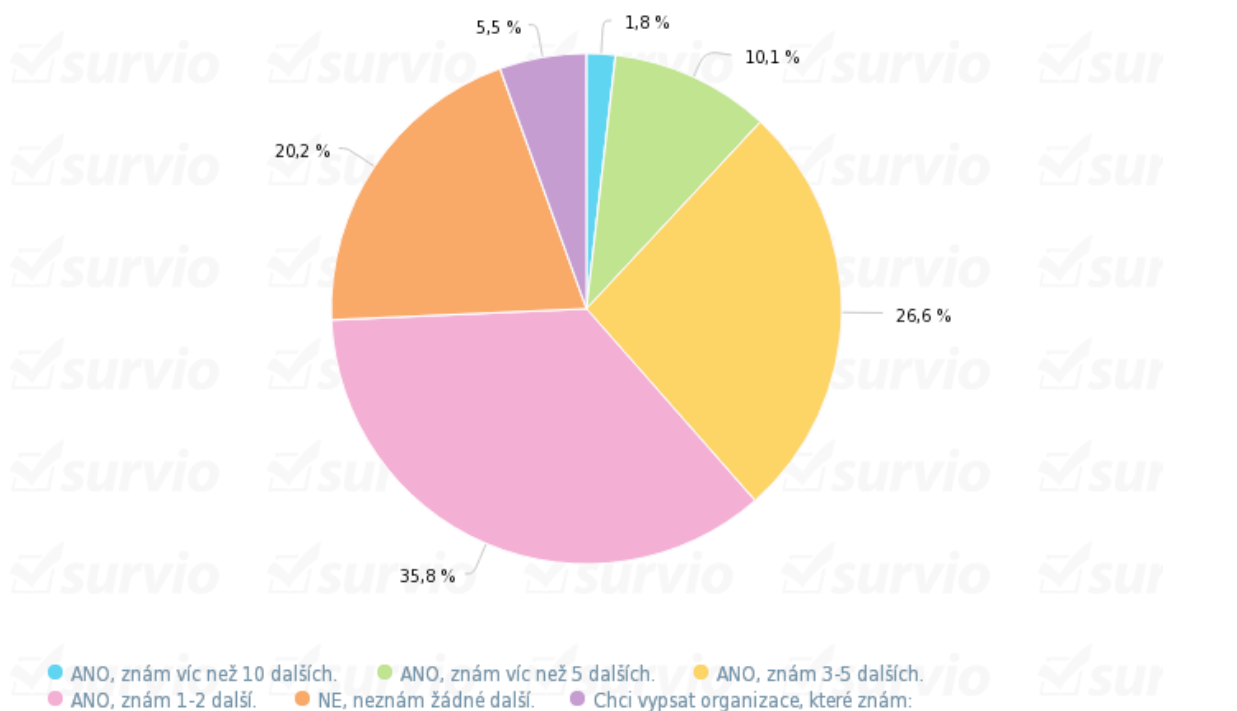
Položka č. 7:

Rozhoduje u Vás výše poplatku při zvažování, zda se (své dítě / vnouče) přihlásíte na kroužek / zájmovou aktivitu?

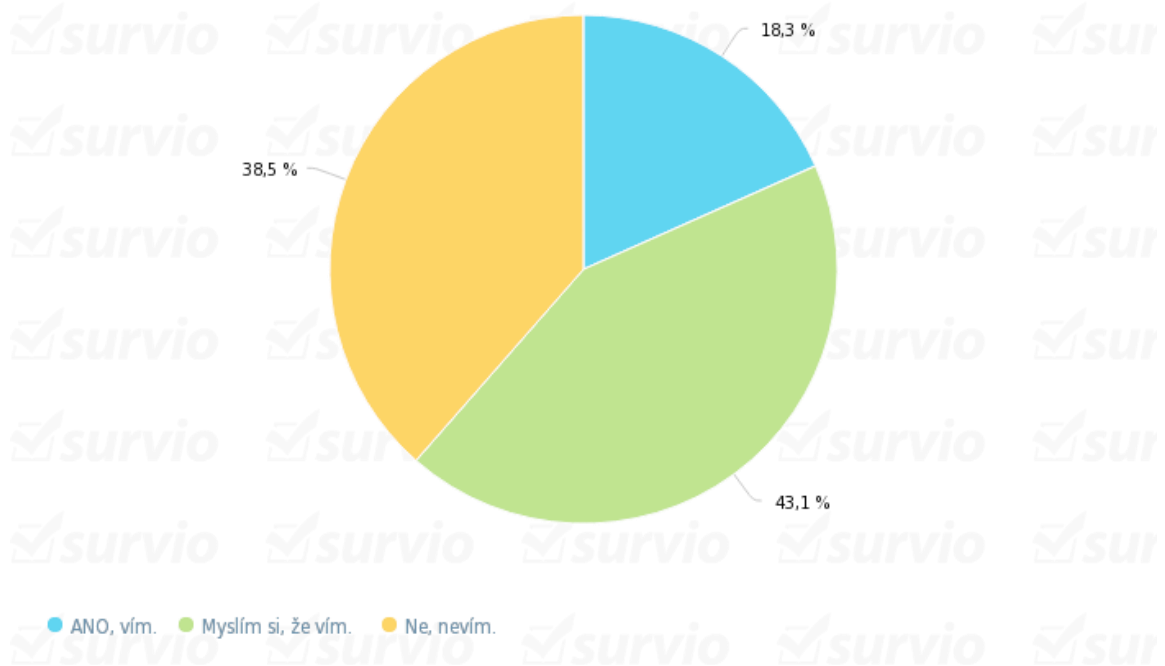
Položka č. 8:

Znáte kromě ZUŠ a DDM nějaké další organizace, které nabízejí hudebně zaměřené aktivity pro děti a mládež?

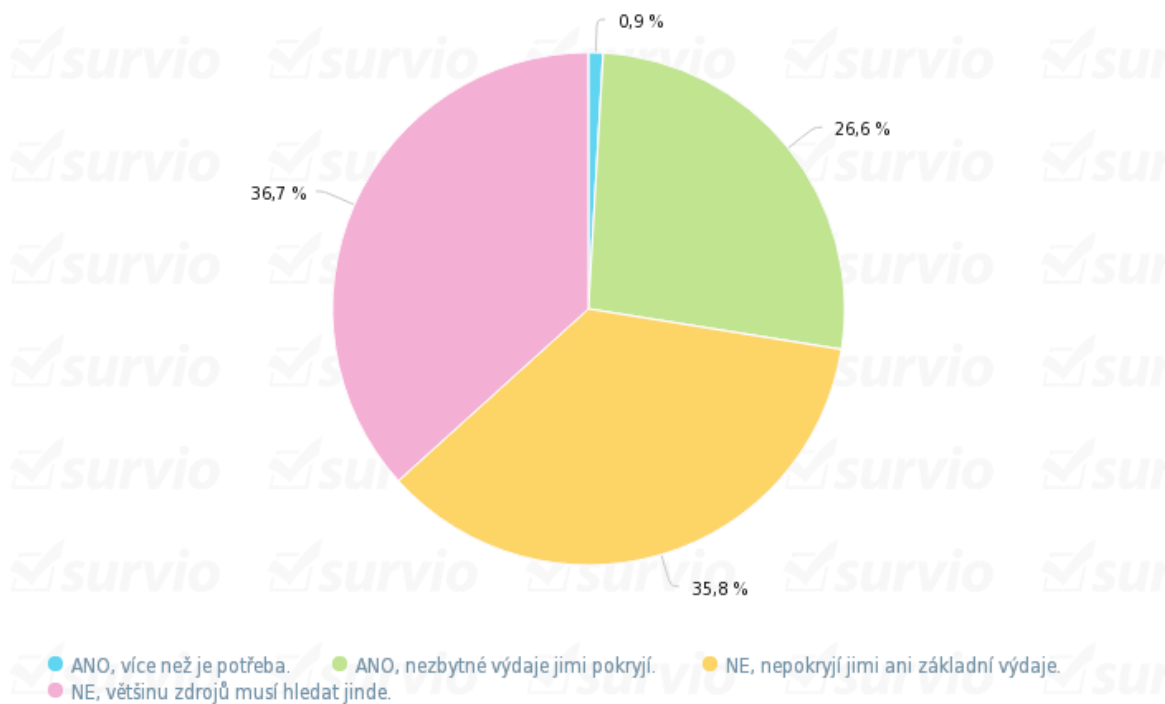
Položka č. 9:

Víte, jak je která instituce / organizace nabízející tyto aktivity / zájmové útvary financovaná?

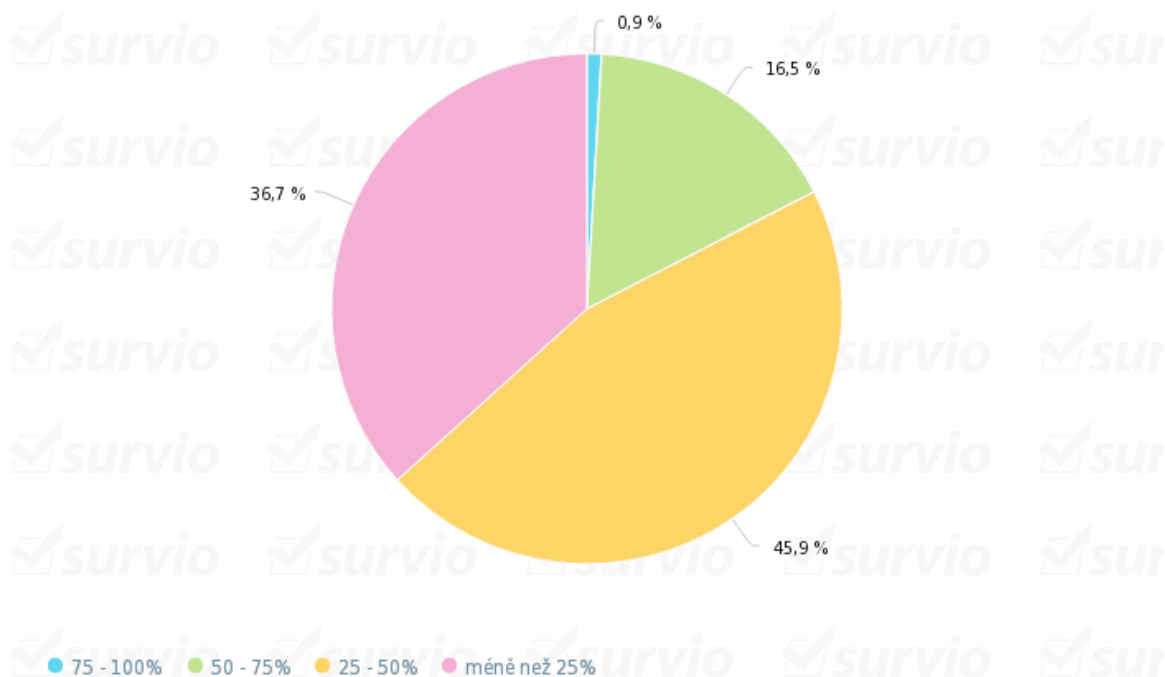
Položka č. 10:

Myslíte si, že stát (příp. EU) uvolňuje na oblast zájmového vzdělávání dostatek financí, z nichž není problém pokrýt veškeré výdaje?

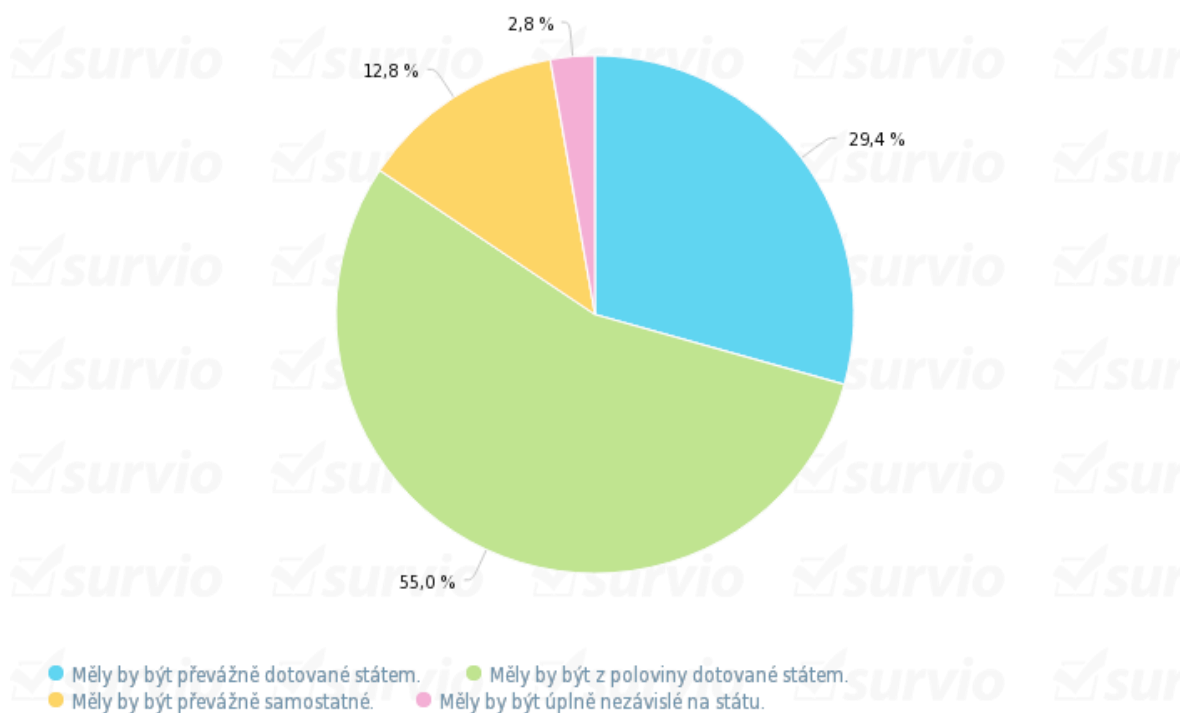
Položka č. 11:

Zkuste odhadnout přibližný průměrný podíl MŠMT na celkové finanční podpoře Nestátních neziskových organizací (NNO) z veřejných rozpočtů v posledních 5 letech:

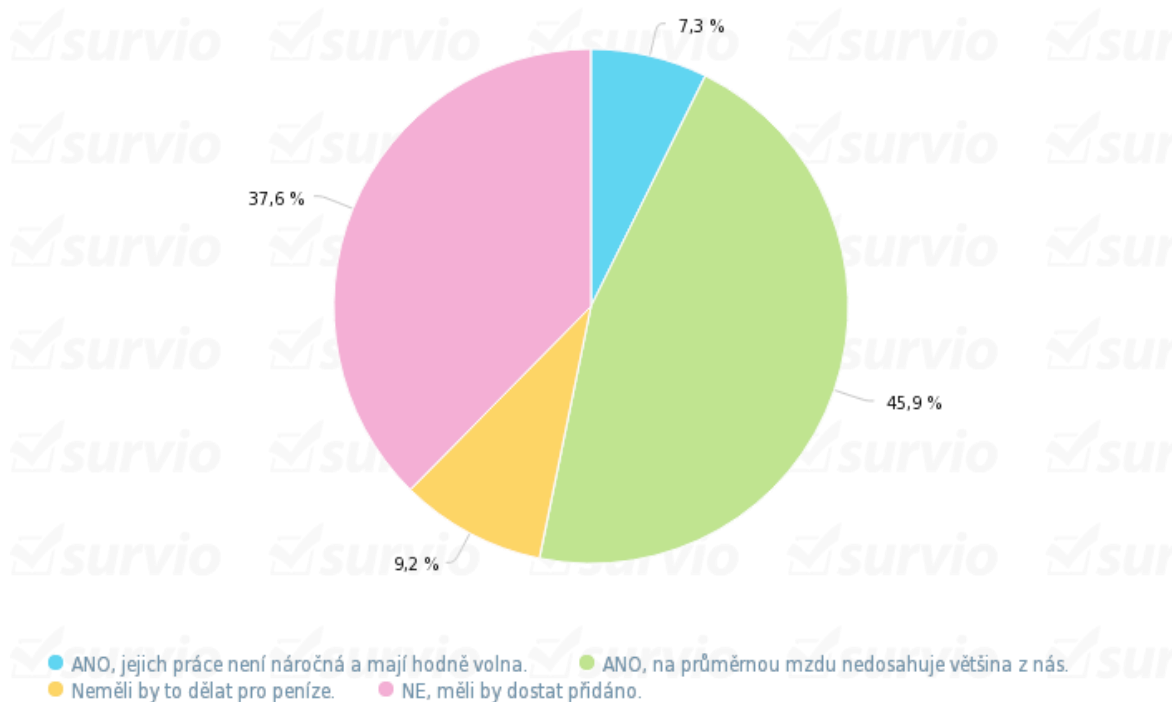
Položka č. 12:

Jaký je Váš názor na finanční nezávislost neziskových organizací, nabízejících volnočasové aktivity pro děti a mládež, na státních podporách?

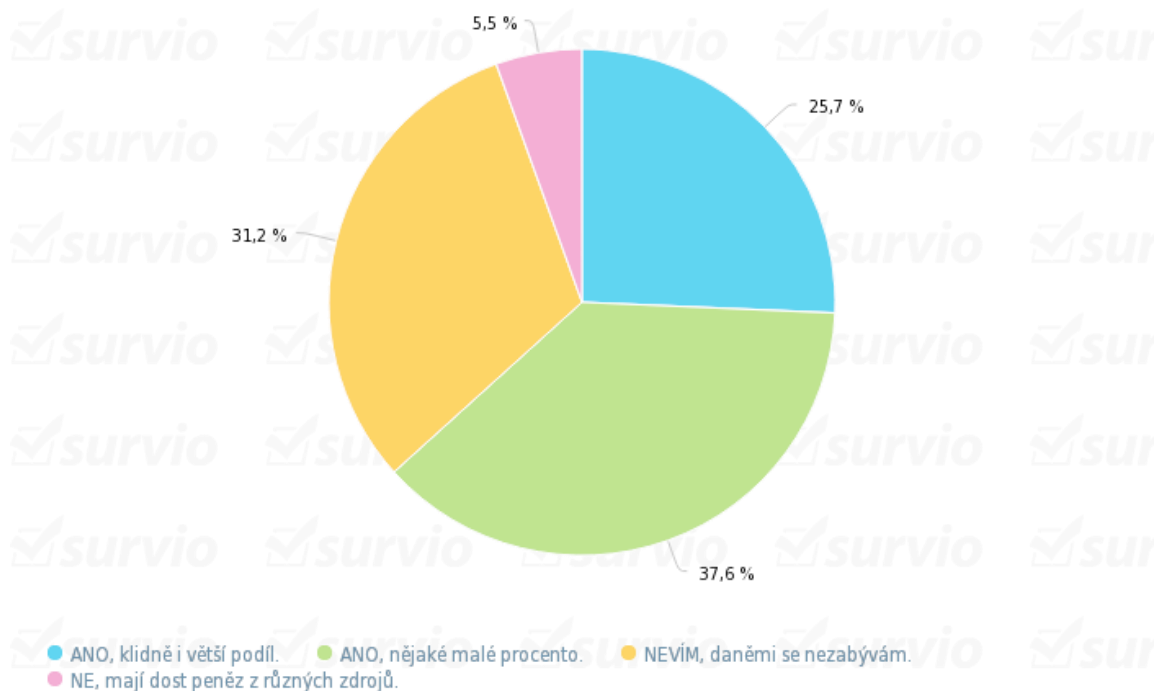
Položka č. 13:

Jsou podle Vašeho názoru pedagogové volného času dostatečně odměňováni za svou práci? (průměrná hrubá měsíční mzda pedagoga volného času se pohybuje okolo 23 tisíc Kč)

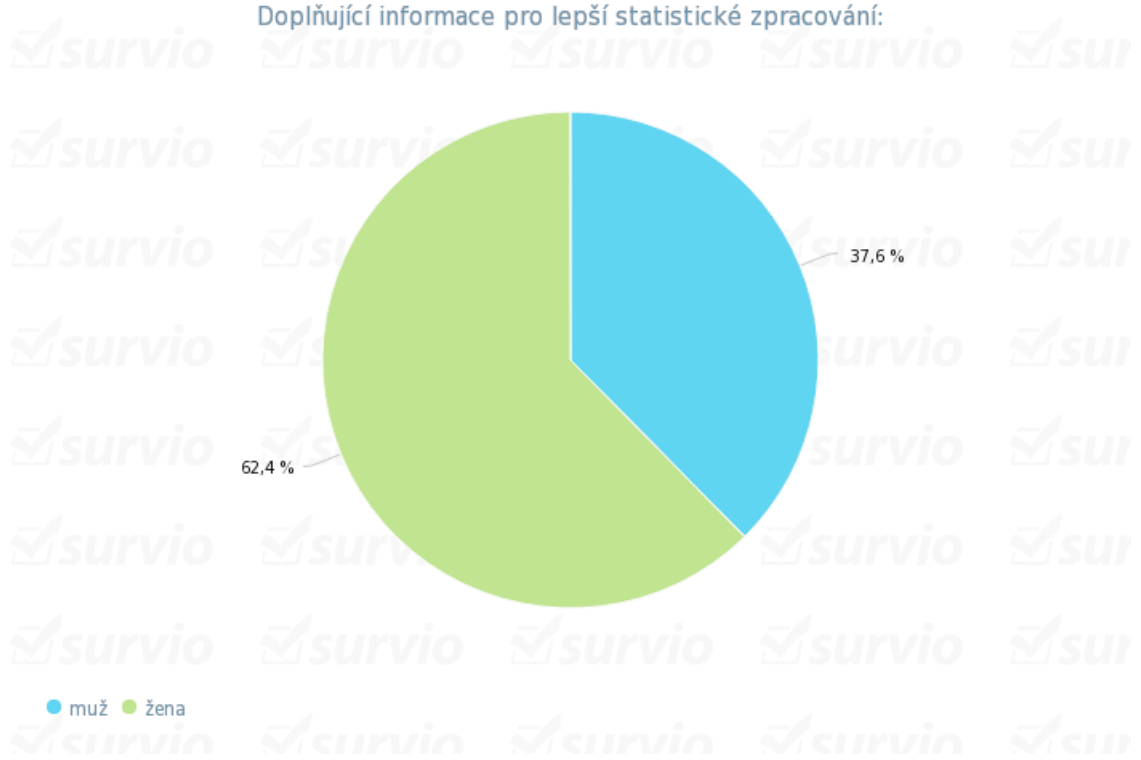
Položka č. 14

Pokud byste měli možnost, dali byste část svých daní (tzv. daňová asignace) organizacím / institucím nabízejícím mimo jiné také hudebně zaměřené volnočasové aktivity?

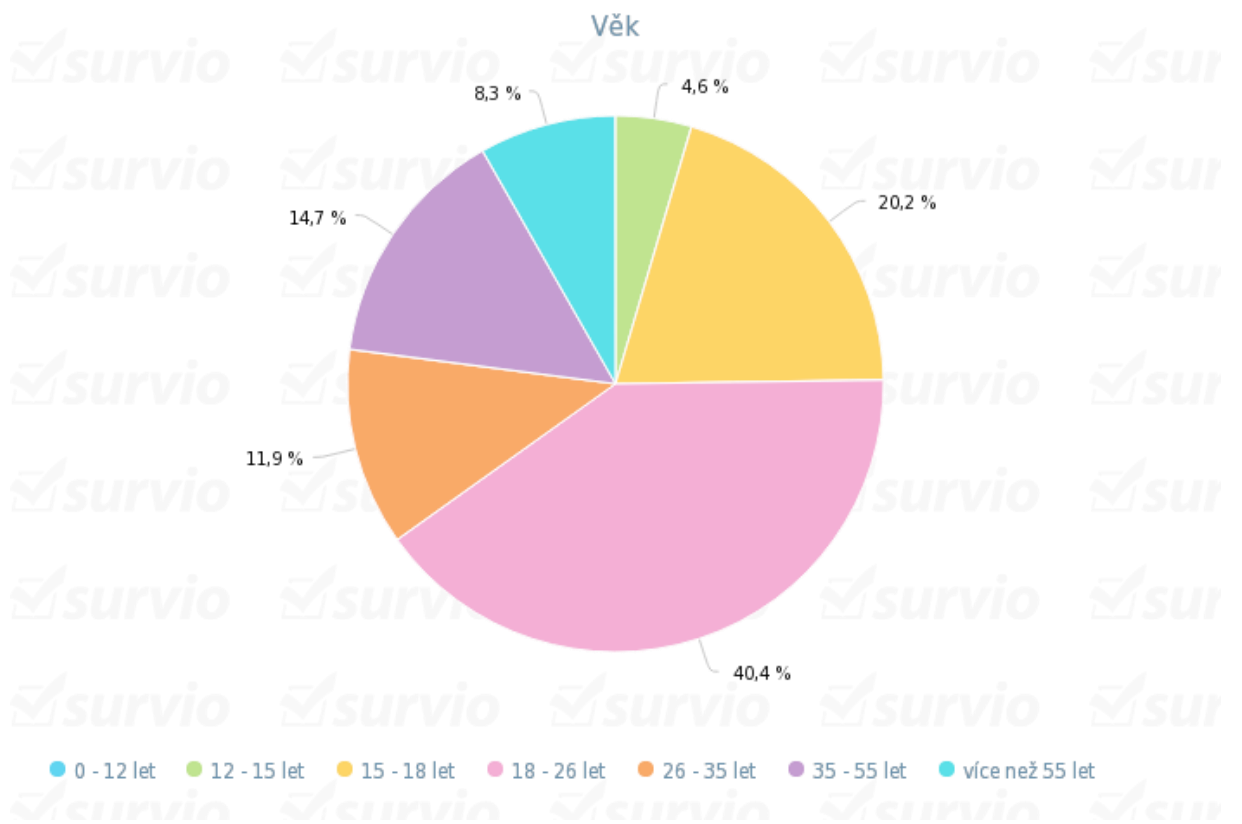

Položka č. 15:

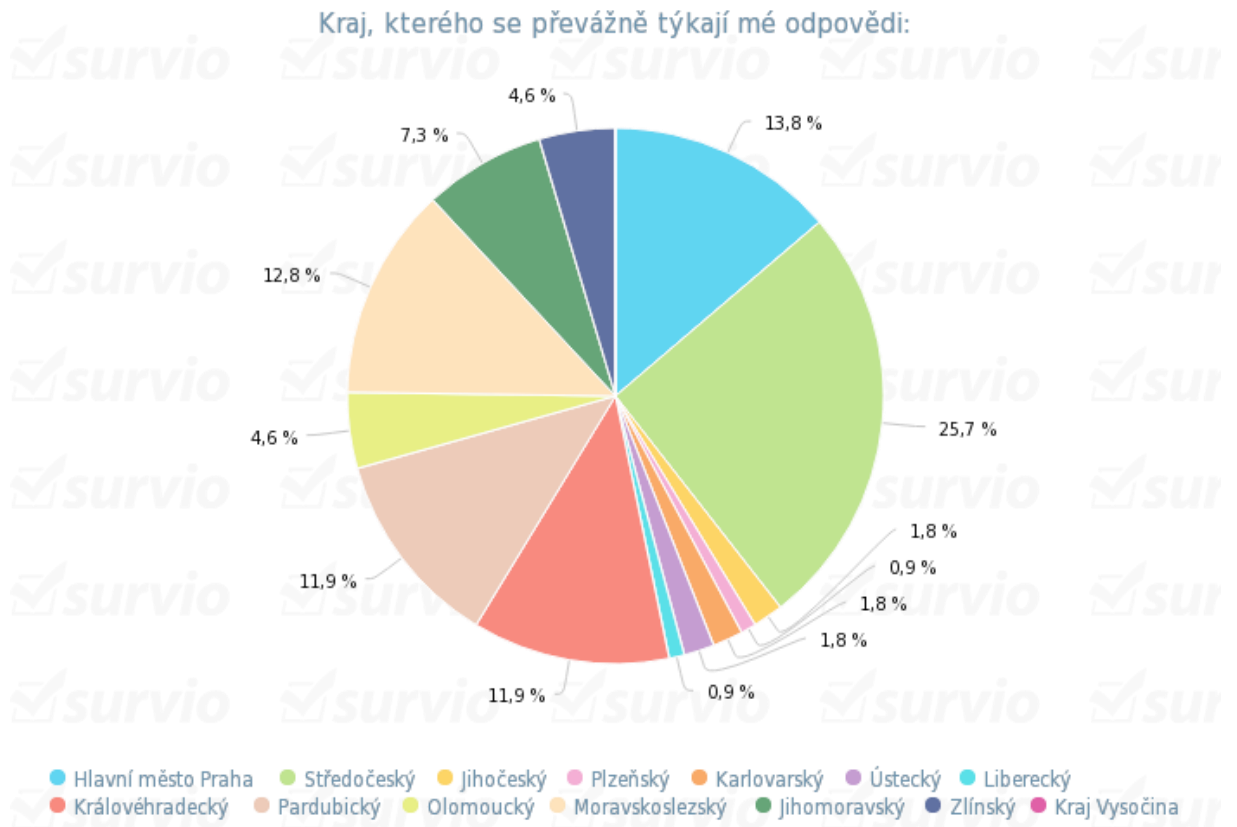
Doplňující informace pro lepší statistické zpracování:

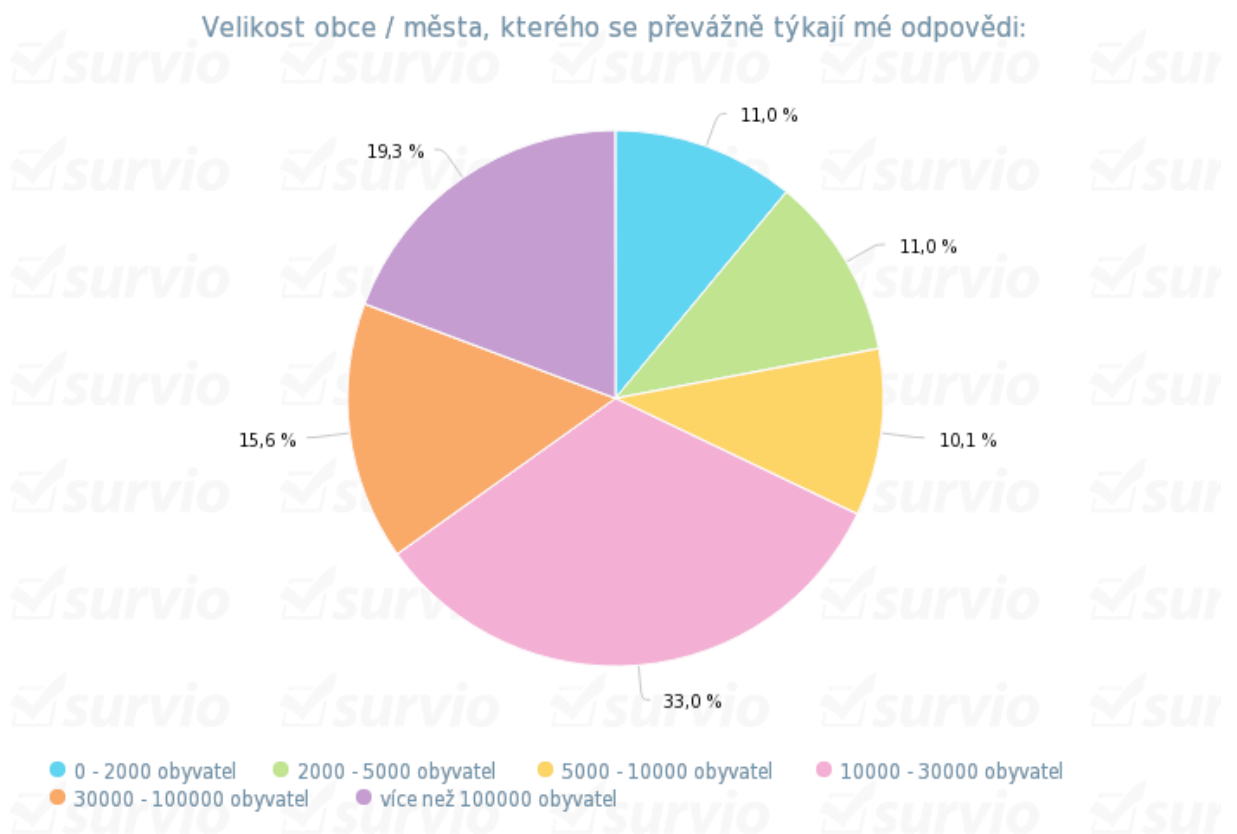
Položka č. 16:

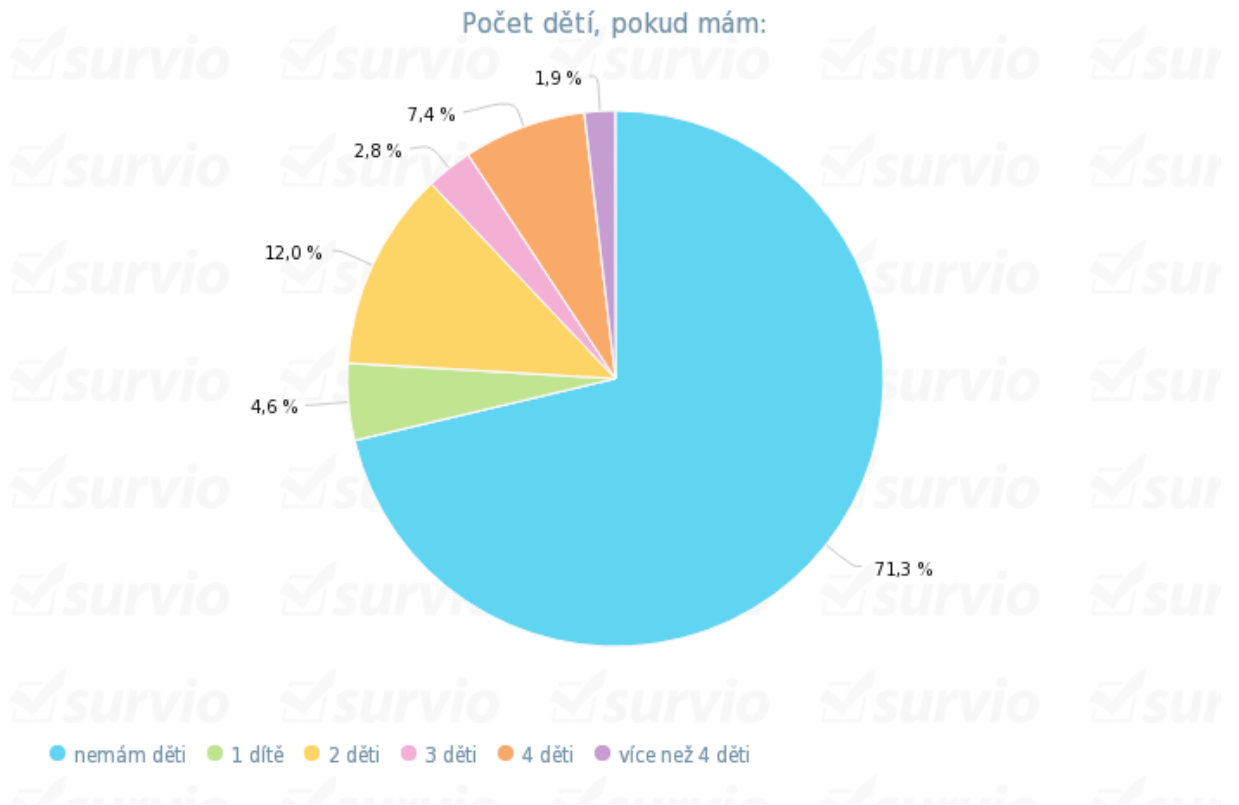
Položka č. 17:

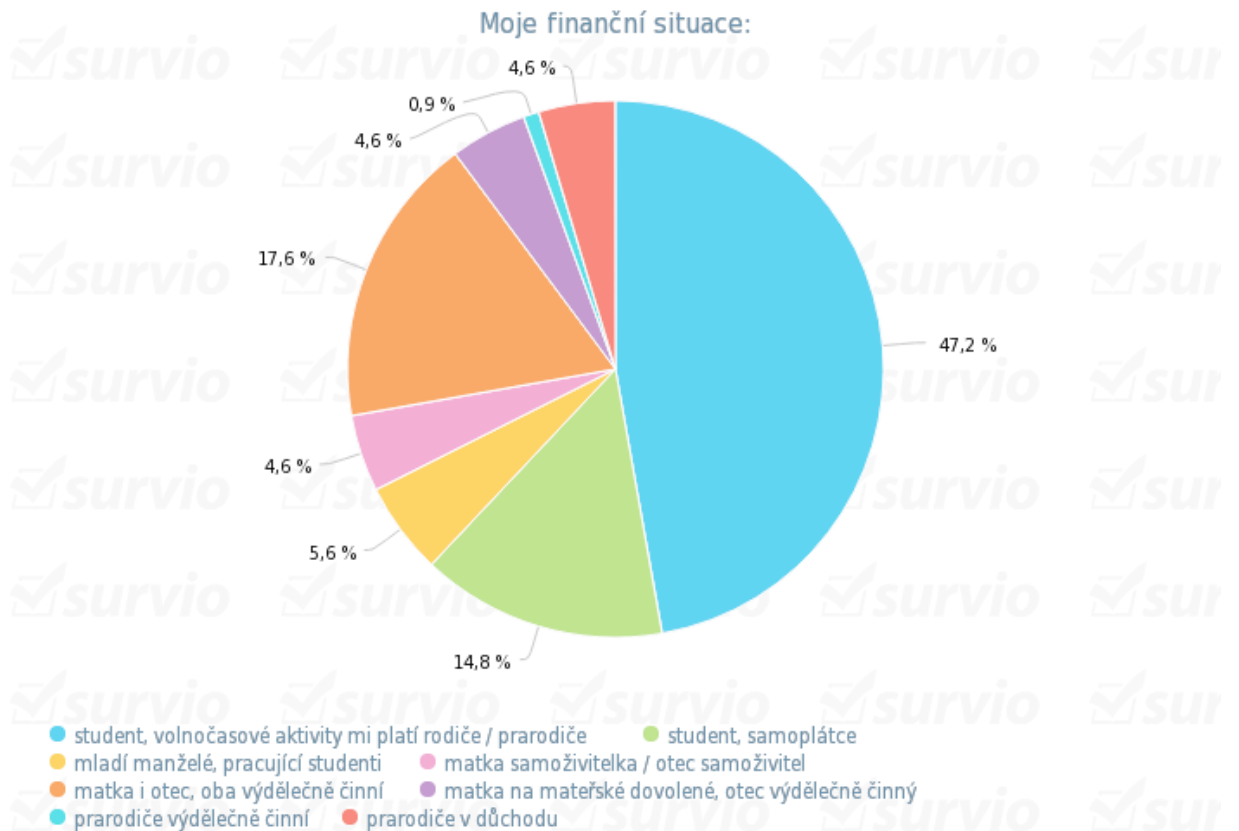
Položka č. 18:

Položka č. 19:

Položka č. 20:

Položka č. 21: Volné komentáře respondentů:
(doslovný přepis, včetně chyb a překlepů)

1. Nemám
2. Vesnické děti téměř nemají přístup k hudebním volnočasovým aktivitám! Pokud se na vesnici nenajde nějaký dobrovolník - nadšenec, pak dítě musí dojíždět do města. To je sice dobré u nadaných dětí ale ta příslovečná hudebnost českého národa je už pryč... a je to škoda! Tady hodně zanedbává i škola. Hudební výchova je doslova popelkou ve většině škol, děti se naučí minimum.
3. Prosím o oddělování nul v tisících mezerami např. 10 000 místo 10000.
4. student konservatoře
5. Původně jsem myslel, že jde o situaci amatérských kapel, která je finančně těžce prodělečná (znám z vlastní zkušenosti) a dětí (vnoučat) se to bude taky týkat, až se na svůj nástroj naučí a budou jej chtít uplatnit v nějakém souboru. I profesionálové, pokud jsem slyšel, mají značné problémy se uživit a musejí alternovat v několika ansámblech. Na amatéry pak číhají jen samí podnikatelé, jak z nich vyrazit peníze (placené zkušebny, nástroje a aparatury, rádoby hudební kluby nezajímá ani místo k zaparkování při dovozu aparátu - speciálně modré zóny v centru Prahy, některé se vyhýbají poplatkům OSA tím, že přesouvají pořadatelství na vystupující atd.). Stát by měl volnočasové hudební (ale i sportovní) aktivity už ve školách mnohem víc podporovat a směřovat podporu přímo na kapely, nikoli na "podnikatelské" mezičlánky. Je to dobrá prevence před negativními společenskými jevy těch, co zůstanou jen u konzumu. Jak říkal policejní ředitel Liverpoolu v době Beatlemánie: "kdybych na to měl, koupil bych každému klukovi ve městě kytaru a kriminalita by klesla na polovinu".
6. Češi by se měli více zaměřit na vzdělávání v oblasti fundraisingu, aby byli schopni čerpat více peněz z rozpočtů Evropských fondů a dalších zdrojů.

7. Asi je těžké si vybrat odpovědi ale v poslední otázce my chyběla odpověď ve stylu sem sám výdělečně činný. Odpověď otázky 20 je z donucení nemám tam pro sebe vhodné pole. Tedy alespoň dle mého názoru.
8. nechapu polovinu věcí ale fajn Bubenická Asociace válí!
9. K? 20 manžel v inv.duchodu,ja zamestnanec
10. Podle mého názoru stát nevydava dost peněz na umění.
11. Dobry den, nepropracovany dotaznik. Vubec nepromysleny. Zameren na skoly a skolstvi. Ale nezajimajici se vubec o soukrome skoly, a navic nejdulezitejsi a nejvetsi chyba je se ptat na vysci platu. Pokud zkusenosti ucitele jsou na urovni a jeho prace ho bavi, a je v ni vyborny. Myslim ze penize nehraji roli, kdyz jsou vysledky. Jinak dbal bych na kvalitu ucitelu a pristupu k zakovi. Dekuji nashledanou
12. Další možnosti financování se nabízejí u sociálně slabých rodin pobírající dávky. U nich se dá individuálně domluvit s řediteli ZUŠ na snížení ceny, či sponzoringu ze strany třetí. To samé často nabízejí různé jiné organizace. Nebo organizace podporující vzdělání nejenom nadaných dětí.
13. 1) Společnost/stát potřebuje pochopit a docenit význam kvalitních volnočasových aktivit - nejen pro mladé. Je to velmi výhodná - ovšem ne krátkodobá - investice.
2) "Kvalita" se neměří ani tolik materiální výbavou a zajištěním, jako kvalitami personálními - získat a docenit nadané a obětavé vedoucí a moderátory VČA má přednost před materiálním vybavením.
3) Zároveň je velmi významná role dobrovolníků a výchovy dobrovolných pomocníků, vedoucích apod. Nestačí jenom sami odborně zdatní vedoucí.
4) Tato specifická část VČ činnosti se daří více tam, kde je ještě jiná motivace, jiné pojítko, než vlastní přímé potěšení - užít si... (národní tradice, idea, sociální či generační skupina, víra apod.)
5. Nejen rozsah, ale i podmínky a mechanismy financování hrají významnou roli. Snadno tunelovatelný či naopak příliš

sešněrovaný, zavazující dotační systém (předadministrovaný a překontrolovaný apod.) se vposledu v dlouhodobé perspektivě ukazuje jako horší, než žádný...

14. Jelikož nemáme vnoučata, moje odpovědi jsou na základě zkušeností přátel, kteří mají vnoučata nebo ještě děti ve školním věku. U otázky 19 uvádím-nemám děti, protože děti jsou dospělé a vnoučata nemám.
15. Nepochopil jsem otázku 20. Moje finanční situace = čí finanční situace? Moje? Já už nemám ani prarodiče ani rodiče. Je mi 58 let, tedy nejsem ani student ani nejsem mladí manželé. Jsme starší manželé, oba výdělečně činní. Ale takovou kategorii jsem tam nenašel.
16. Rád jsem pomohl, jen jsem škobrtl u několika nejasností. V úvodu píšeš (tedy pardon, v diskuzích na iDnes vykám, ale mezi viking, pagan atd. si asi tykáme), že se otázky mohou týkat jak vlastních dětí, tak vnoučat, ale v závěru je dotaz jasně formulovaný na počet vlastních dětí. Dále jsem sice zaškrtl, že stát by podle mě měl tuto činnost částečně dotovat, ale chybí mi možnost zdůraznit nutnost auditů, aby stát neposlal bez kontroly peníze každému, kdo si donese projekt na podatelnu. A u otázku na daňovou asignaci jsem po váhání zatrhl NE - vadil mi tam ten doplněk, že "mají dost peněz z různých zdrojů". Podle mne nemají dostatek peněz, ale daňová asignace by znamenala nárůst byrokracie v daňovém systému. A i kdyby ta asignace byla, tak bych asi tu volnou část svých daní neposlal na hudební kroužky.

Příloha č. 4 – Seznam otázek rozhovoru

1. Jaká je právní forma Vaší organizace?
2. Jaké hudebně zaměřené aktivity nabízí Vaše organizace (škola, středisko)?
3. Jsou tyto aktivity (zájmové útvary, hudební vzdělávání) pro Vaši organizaci (školu, středisko) stěžejní nebo pouze okrajovou činností?
4. Jsou oblíbené u dětí a rodičů? Je poptávka dostatečná?
5. Jaké jsou základní příjmy Vaší organizace (školy, střediska)?
6. Jste s výší těchto příjmů spokojeni? Jsou dostačující?
7. Víte o různých fundraisingových možnostech pro Vaši organizaci (školu, středisko)?
Využíváte je?
Například: Dotace z veřejných rozpočtů, dotace z fondů EU, granty z nadací a nadačních fondů, sponzorství (či partnerství), dárcovství, doplňková vedlejší hospodářská činnost, benefiční akce, prodej vlastních výrobků, veřejné sbírky.
8. Zaměstnáváte ve své organizaci (škole, středisku) fundraisera? Pokud ne, kdo tuto činnost vykonává?

Příloha č. 5 - Přepisy rozhovorů

Rozhovor č. 1

1. Jaká je právní forma Vaší organizace?

ZUŠ Mělník je příspěvkovou organizací. Naším zřizovatelem je Město Mělník.

2. Jaké hudebně zaměřené aktivity nabízí Vaše organizace (škola, středisko)?

Naše škola poskytuje základní umělecké vzdělání ve třech základních oborech – hudebním, tanečním a výtvarném. Hudební je z nich nejrozsáhlejší a zahrnuje výuku hudební nauky, dále hru na dřevěné i žesťové dechové nástroje, klávesové nástroje, smyčcové nástroje, strunné nástroje a bicí nástroje. Nechybí ani výuka zpěvu, a to jak sólového, tak sborového. Velmi oblíbená jsou také různá hudební uskupení. Aktuálně máme dva pěvecké sbory, dětskou hudební skupinu FOX-X a taneční orchestr Mimo Rytmus.

3. Jsou tyto aktivity (zájmové útvary, hudební vzdělávání) pro Vaši organizaci (školu, středisko) stěžejní nebo pouze okrajovou činností?

Vzhledem k zaměření školy je to činnost určitě stěžejní.

4. Jsou oblíbené u dětí a rodičů? Je poptávka dostatečná?

Na Mělníku má ZUŠ odjakživa pověst téměř prestižní školy, což dokládají i dobré výsledky našich studentů na různých soutěžích. Rodiče většinou toto vnímají a své talentované děti k nám rádi posílají. Samozřejmě se najdou i rodiče, kteří si pletou ZUŠ s volnočasovým zařízením a nevedou své děti k zodpovědnému přístupu ke studiu. Pro takové děti navštěvování ZUŠ není oblíbenou záležitostí, protože na ně jsou kladeny vysoké nároky (stejně jako na ostatní žáky). Poptávka je dokonce více než dostatečná, což dokládá každoročně naplněná kapacita školy. Mnohé děti, které rodiče nepřihlásí včas, musíme bohužel odmítnout, nebo jim doporučujeme studium v nejbližších ZUŠ v okolí.

5. Jaké jsou základní příjmy Vaší organizace (školy, střediska)?

Základním příjmem je bezesporu dotace od zřizovatele na provoz. Dalším zdrojem jsou poplatky za výuku. Ostatní příjmy jsou nevýrazné.

6. Jste s výší těchto příjmů spokojeni? Jsou dostačující?

Popravdě, dotace od zřizovatele vystačí pouze na provozní náklady. Naše výuka probíhá ve dvou historických budovách v centru města, které jsou velmi nehospodárné. O jejich základní údržbu se po technické stránce město stará, ale stává se, že energetické náklady jsou například při delší topné sezóně vyšší a jelikož je dotace od zřizovatele víceméně fixní, veškeré další náklady hradíme ze svých dalších zdrojů, kterých není mnoho. Neradi zvyšujeme poplatky za studium, protože nechceme, aby nějaké talentované dítě z tohoto důvodu přišlo o možnost studovat na naší škole. Naštěstí se nám je daří udržovat ve výši přijatelné pro většinu obyvatel a na výjimečné sociálně-slabší jedince je možnost prominutí, snížení nebo rozložení poplatku na splátky.

7. Víte o různých fundraisingových možnostech pro Vaši organizaci (školu, středisko)? Využíváte je?

Například: Dotace z veřejných rozpočtů, dotace z fondů EU, granty z nadací a nadačních fondů, sponzorství (či partnerství), dárcovství, doplňková vedlejší hospodářská činnost, benefiční akce, prodej vlastních výrobků, veřejné sbírky.

Ano, víme o všech těchto možnostech. Pravidelně jednáme se svým zřizovatelem o možnostech žádat například o dotace z EU, granty Ministerstva kultury ČR nebo různé nadační příspěvky pro talentované žáky. Velkou úspěšnost ale nezaznamenáváme. Sponzorství u nás funguje spíše formou služeb či partnerství. Například nám počítačová firma bezplatně vše nainstaluje, případně poskytne slevu na výpočetní techniku nebo připojení k internetu, kulturní dům nám poskytne bezplatný pronájem a podobně. Dary fyzických osob jsou spíše výjimečnou záležitostí. Doplňkovou činnost a další zmíněné formy z kapacitních důvodů neprovozujeme.

8. Zaměstnáváte ve své organizaci (škole, středisku) fundraisera? Pokud ne, kdo tuto činnost vykonává?

Nezaměstnáváme. Na takovou pracovní pozici paradoxně bohužel nejsou peníze. Není pokládána v případě ZUŠ za nutnou. O finance se po praktické stránce stará naše paní hospodářka z ekonomického oddělení. Vyhledávání grantových žádostí a jejich administrativa je ale většinou povinnost moje nebo mého zástupce.

Rozhovor č. 2

1. Jaká je právní forma Vaší organizace?

Jsme příspěvkovou organizací zřizovanou Středočeským krajem. Fungujeme jako středisko volného času.

2. Jaké hudebně zaměřené aktivity nabízí Vaše organizace (škola, středisko)?

Dům dětí a mládeže Mělník má velmi širokou nabídku zájmových útvarů a klubové činnosti. Její součástí jsou také hudební kroužky, kterými je například pěvecký kroužek, individuální výuka hry na klávesové nástroje, skupinová výuka hry na kytaru, flétny a nově také rytmický kroužek, kde se děti učí hrát na africká bonga, djembe a další perkusní nástroje. Mezi hudebně zaměřené aktivity určitě můžeme zařadit i muzikál, který je kombinací tance a zpěvu.

3. Jsou tyto aktivity (zájmové útvary, hudební vzdělávání) pro Vaši organizaci (školu, středisko) stěžejní nebo pouze okrajovou činností?

Nedá se říct, že by byly stěžejními, ale určitě je nelze považovat ani za okrajové. Zaměření kroužků máme rozvrstvené poměrně rovnoměrně, takže jsou prostě součástí nabídky.

4. Jsou oblíbené u dětí a rodičů? Je poptávka dostatečná?

Ano, je o ně velký zájem. Jsou jedněmi z nejrychleji naplňovaných, proto se snažíme otevírat více termínů, pokud je kapacita jednoho nedostačující. Každý si u nás najde to své, proto umělecky zaměřené děti vyhledávají tento typ kroužků. Někdy k nám přichází také rodiče, jejichž děti se z kapacitních důvodů nedostaly do ZUŠ. Naštěstí máme mezi pedagogy i hudebně založené kolegy, takže jim můžeme vyjít vstříc, za což jsme rádi. Trochu problematické jsou pro nás individuálně vyučované kroužky (v letošním roce pouze hra na klávesový nástroj). Při tlaku od zřizovatele na co nejvyšší počty dětí v zájmových útvarech, od kterých se pak odvíjí výše dotace na pracovní úvazky, je takový typ kroužku moc velký luxus. Zároveň ale vidíme velký zájem o tuto výuku, proto je zatím stále nabízíme.

5. Jaké jsou základní příjmy Vaší organizace (školy, střediska)?

Jednoznačně provozní dotace od zřizovatele, dále účastnické poplatky za zájmové útvary, klubovou činnost, jednorázové akce, tábory nebo výukové programy. Provozujeme také

vedlejší hospodářskou činnost, oslovujeme velké množství dárců a často také píšeme grantové žádosti na evropské dotační programy nebo žádáme o kulturní dotace od města Mělník.

6. Jste s výší těchto příjmů spokojeni? Jsou dostačující?

Na základní provoz DDM dotace od zřizovatele vystačí, na vše další musíme získat finance sami. Na jednu stranu můžeme být rádi za toto základní zajištění, nicméně na druhou stranu často zjišťujeme, že neustálá starost o získávání dalších financí a rozsáhlá administrativa vyčerpává všechny pedagogy. Leckdy je to na úkor jejich volného času nebo času, který by měli věnovat přípravě na svou přímou pedagogickou činnost, což samozřejmě není dobře. Zaznamenali jsme už i případ vyhoření pracovníka, který toto vše nezvládal skloubit. Proto neustále žádáme o finance na dalšího pracovníka (pracovníky), který by měl na starosti právě administrativu, vyhledávání dalších zdrojů, komunikaci s partnery a dárci apod. Bohužel zatím neúspěšně.

7. Víte o různých fundraisingových možnostech pro Vaši organizaci (školu, středisko)? Využíváte je?

Například: Dotace z veřejných rozpočtů, dotace z fondů EU, granty z nadací a nadačních fondů, sponzorství (či partnerství), dárcovství, doplňková vedlejší hospodářská činnost, benefiční akce, prodej vlastních výrobků, veřejné sbírky.

Veškeré jmenované formy fundraisingu známe a s výjimkou veřejné sbírky a nadačních fondů je všechny využíváme. Některé jsem již zmínila v odpovědi na otázku o základních příjmech DDM. Z nich bych chtěla zdůraznit sponzorství (resp. v našem pojetí spíše partnerství), protože máme velmi dobré vztahy s mnohými firmami, podniky, školami i jednotlivými podnikateli a naštěstí se nám podařilo vybudovat na Mělníku dobré jméno. Proto jsou pro nás tyto zdroje především při organizaci akcí pro veřejnost téměř nezbytné. Partnerství proto, že nenabízíme reklamu, ale většinou nějakou protislužbu – například vstup zdarma na naše akce, možnost mít na ní svůj prodejní stánek, za dar od řeznictví a lahůdek máme nepsanou dohodu, že u nich budeme nakupovat občerstvení na akce, apod.

8. Zaměstnáváte ve své organizaci (škole, středisku) fundraisera? Pokud ne, kdo tuto činnost vykonává?

Jak už jsem zmínila, velmi bychom takového člověka uvítali. Bohužel, prozatím je to převážně moje starost, případně naší hospodárky nebo dalších kolegů.

Rozhovor č. 3

1. Jaká je právní forma Vaší organizace?

YMCA Mělník je od 1. 1. 2014 zapsaný spolek, který spadá pod krajský soud v Praze. Mezi lety 2001 až 2014 jsme byli občanské sdružení zapsané na Ministerstvu Vnitra. Naše činnost na Mělníku začala již v roce 1998, kdy jsme fungovali pouze jako místní sdružení pod správou Ústředí YMCA v ČR. Nyní jsme tzv. kolektivním členem YMCA, kterých je v ČR celkem 26.

2. Jaké hudebně zaměřené aktivity nabízí Vaše organizace (škola, středisko)?

Z hudebních aktivit v současné době provozujeme pouze Ten Sing, hudebně-sociální volnočasovou aktivitu pro mladé ve věku 12 – 19 let.

3. Jsou tyto aktivity (zájmové útvary, hudební vzdělávání) pro Vaši organizaci (školu, středisko) stěžejní nebo pouze okrajovou činností?

Ano, je naší stěžejní činností. Kromě ní již organizujeme jen tzv. Kavárničku. Dříve byla součástí naší činnosti také výuka angličtiny pro dospělé, rehabilitační cvičení na míčích a několik aktivit pro menší děti.

4. Jsou oblíbené u dětí a rodičů? Je poptávka dostatečná?

Dá se říct, že koho Ten Sing osloví, ten si ho oblíbí a většinou v něm pár let zůstane. Problém je v tom oslovování, které probíhá převážně ústním pozváním kamarádů či spolužáků stávajícími účastníky aktivity. Na plošnou propagaci nemáme finance a ani ji nepovažujeme za nezbytnou. Vzhledem k tomu, že Ten Sing může fungovat v libovolném počtu od cca 5 členů (maximální kapacita závisí pouze na prostorovém zázemí a množství schopných vedoucích), není pro nás otázka poptávky relevantní.

5. Jaké jsou základní příjmy Vaší organizace (školy, střediska)?

Základním příjmem je dotace od YMCA v ČR prostřednictvím tzv. Vnitřního grantu. To jsou peníze, které YMCA získává tím, že pronajímá své nemovitosti a pak je na základě vykázaných aktivit z předešlého roku rozděluje svým kolektivním členům. Dalšími zdroji jsou již jen členské příspěvky a účastnické poplatky na akcích, případně vstupné na naše vystoupení.

6. Jste s výší těchto příjmů spokojeni? Jsou dostačující?

Pro naši činnost, která je v současné době spíše v útlumu, jsou dostačující. Dokonce se nám daří vytvářet fond, kterým šetříme na další dobu rozkvětu. Máme zažitě, že v YMCA se často míra činnosti odvíjí od míry akčnosti dané generace. Samozřejmě mají svůj vliv také silnější a slabší ročníky.

7. Víte o různých fundraisingových možnostech pro Vaši organizaci (školu, středisko)? Využíváte je?

Například: Dotace z veřejných rozpočtů, dotace z fondů EU, granty z nadací a nadačních fondů, sponzorství (či partnerství), dárcovství, doplňková vedlejší hospodářská činnost, benefiční akce, prodej vlastních výrobků, veřejné sbírky.

O těchto možnostech jsme informováni mimo jiné skvěle zpracovaným měsíčním grantovým kalendářem, který zpracovává Asociace veřejně prospěšných organizací a server www.neziskovky.cz. Ten obsahuje aktuální výzvy nadací, krajských úřadů, ministerstev, státních fondů, evropských fondů, bank i dalších institucí či firem. Máme také možnost prostřednictvím YMCA v ČR žádat na Program státní podpory práce s dětmi a mládeží, který zřizuje MŠMT. Bohužel v současné době nemáme dostatečné personální kapacity, abychom mohli realizovat nějaký větší projekt. Takže aktuálně pouze oslovujeme dárce a občas pořádáme benefiční koncerty.

8. Zaměstnáváte ve své organizaci (škole, středisku) fundraisera? Pokud ne, kdo tuto činnost vykonává?

Náš spolek funguje na bázi dobrovolníků, takže nemáme žádné zaměstnance, pouze nám účetní externě na DDP zpracovává účetnictví. Veškeré záležitosti spojené s fundraisingem tedy řeší statutární zástupci (předseda, místopředseda, hospodář) za pomoci mladých dobrovolníků.

Příloha č. 6 - Výkaz zisku a ztráty ZUŠ Mělník v letech 2014 a 2015

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA MĚLNÍK, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Výkaz zisku a ztráty

Období: 31. 12. 2015

Částky v tisících Kč

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Číslo řádku	Běžné období		Minulé období	
				Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	NÁKLADY CELKEM	-	1	7 725	0	7 625	0
A.I.	Náklady z činnosti	-	2	7 725	0	7 625	0
A.I.1.	Spotřeba materiálu	501	3	47	0	70	0
A.I.2.	Spotřeba energie	502	4	196	0	177	0
A.I.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	5	0	0	0	0
A.I.4.	Prodané zboží	504	6	0	0	0	0
A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	7	0	0	0	0
A.I.6.	Aktivace oběžného majetku	507	8	0	0	0	0
A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	9	0	0	0	0
A.I.8.	Opravy a udržování	511	10	74	0	171	0
A.I.9.	Cestovné	512	11	64	0	12	0
A.I.10.	Náklady na reprezentaci	513	12	0	0	4	0
A.I.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	13	0	0	0	0
A.I.12.	Ostatní služby	518	14	442	0	421	0
A.I.13.	Mzdové náklady	521	15	4 946	0	4 818	0
A.I.14.	Zákonné sociální pojištění	524	16	1 668	0	1 628	0
A.I.15.	Jiné sociální pojištění	525	17	21	0	20	0
A.I.16.	Zákonné sociální náklady	527	18	49	0	48	0
A.I.17.	Jiné sociální náklady	528	19	0	0	0	0
A.I.18.	Daň silniční	531	20	0	0	0	0
A.I.19.	Daň z nemovitostí	532	21	0	0	0	0
A.I.20.	Jiné daně a poplatky	538	22	0	0	0	0
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	23	0	0	0	0
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542	24	0	0	0	0
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543	25	0	0	0	0
A.I.25.	Prodaný materiál	544	26	0	0	0	0
A.I.26.	Manka a škody	547	27	0	0	0	0
A.I.27.	Tvorba fondů	548	28	0	0	0	0
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	29	48	0	48	0

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Číslo řádku	Běžné období		Minulé období	
				Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.I.29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	30	0	0	0	0
A.I.30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	31	0	0	0	0
A.I.31.	Prodané pozemky	554	32	0	0	0	0
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	33	0	0	0	0
A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	34	0	0	0	0
A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	35	0	0	0	0
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	36	142	0	198	0
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549	37	27	0	11	0
A.II.	<i>Finanční náklady</i>	-	38	0	0	0	0
A.II.1.	Prodané cenné papíry a podíly	561	39	0	0	0	0
A.II.2.	Úroky	562	40	0	0	0	0
A.II.3.	Kurzové ztráty	563	41	0	0	0	0
A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	42	0	0	0	0
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	569	43	0	0	0	0
A.III.	<i>Náklady na transfery</i>	-	44	0	0	0	0
A.III.1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571	45	0	0	0	0
A.III.2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	46	0	0	0	0
A.V.	<i>Daň z příjmů</i>	-	47	0	0	0	0
A.V.1.	Daň z příjmů	591	48	0	0	0	0
A.V.2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595	49	0	0	0	0

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Číslo řádku	Běžné období		Minulé období	
				Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
B.	VÝNOSY CELKEM	-	1	8 000	0	7 778	0
B.I.	<i>Výnosy z činnosti</i>	-	2	1 208	0	919	0
B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	3	0	0	0	0
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	602	4	926	0	903	0
B.I.3.	Výnosy z pronájmu	603	5	0	0	0	0
B.I.4.	Výnosy z prodaného zboží	604	6	0	0	0	0
B.I.8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	7	0	0	0	0
B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	8	0	0	0	0
B.I.10.	Jiné pokuty a penále	642	9	0	0	0	0
B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643	10	0	0	0	0

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Číslo řádku	Běžné období		Minulé období	
				Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	11	0	0	0	0
B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645	12	0	0	0	0
B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	13	0	0	0	0
B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků	647	14	0	0	0	0
B.I.16.	Čerpání fondů	648	15	282	0	17	0
B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	16	0	0	0	0
<i>B.II.</i>	<i>Finanční výnosy</i>	-	17	2	0	4	0
B.II.1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661	18	0	0	0	0
B.II.2.	Úroky	662	19	2	0	4	0
B.II.3.	Kurzové zisky	663	20	0	0	0	0
B.II.4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	21	0	0	0	0
B.II.6.	Ostatní finanční výnosy	669	22	0	0	0	0
<i>B.IV.</i>	<i>Výnosy z transferů</i>	-	23	6 789	0	6 855	0
B.IV.1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	24	0	0	0	0
B.IV.2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	25	6 789	0	6 855	0
<i>C.</i>	<i>VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ</i>	-	26	0	0	0	0
<i>C.1.</i>	<i>Výsledek hospodaření před zdaněním</i>	-	27	275	0	153	0
<i>C.2.</i>	<i>Výsledek hospodaření běžného účetního období</i>	-	28	275	0	153	0

Zdroj: Účetní závěrka: Základní umělecká škola Mělník, příspěvková organizace, IČ: 47011301. *MONITOR* [online]. 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/prispevkove-organizace/detail/47011301>

Příloha č. 7 - Investiční a rezervní fond ZUŠ Mělník (stav v roce 2015)

(V KČ S PŘESNOSTÍ NA DVĚ DESETINNÁ MÍSTĚ) F. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K FONDŮM ÚČETNÍ JEDNOTKY INVESTIČNÍ FOND PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZŘIZOVANÉ ÚZEMNÍMI SAMOSPRÁVNÝMI CELKY A SVAZKY OBCÍ	
Položka	Běžné období
F.I. Počáteční stav fondu k 1.1.	227691.00
F.II. Tvorba fondu	48000.00
1. Ve výši odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	48000.00
2. Investiční dotace z rozpočtu zřizovatele	0.00
3. Investiční příspěvky ze státních fondů	0.00
4. Ve výši výnosů z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku	0.00
5. Dary a příspěvky od jiných subjektů	0.00
6. Ve výši výnosů z prodeje majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace	0.00
7. Převody z rezervního fondu	0.00
F.III. Čerpání fondu	0.00
1. Financování investičních výdajů	0.00
2. Úhrada investičních úvěrů nebo půjček	0.00
3. Odvod do rozpočtu zřizovatele	0.00
4. Posílení zdrojů určených k financování údržby a oprav majetku	0.00
F.IV. Konečný stav fondu	275691.00

REZERVNÍ FOND PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZŘIZOVANÉ ÚZEMNÍMI SAMOSPRÁVNÝMI CELKY A SVAZKY OBCÍ F. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K FONDŮM ÚČETNÍ JEDNOTKY	
Položka	Běžné období
D.I. Počáteční stav fondu k 1.1.	1423652.40
D.II. Tvorba fondu	32997.43
1. Zlepšený výsledek hospodaření	32997.43
2. Nespotřebované dotace z rozpočtu Evropské unie	0.00
3. Nespotřebované dotace z mezinárodních smluv	0.00
4. Peněžní dary - účelové	0.00
5. Peněžní dary - neúčelové	0.00
6. Ostatní tvorba	0.00
D.III. Čerpání fondu	73133.00
1. Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření	0.00
2. Úhrada sankcí	0.00
3. Posílení investičního fondu se souhlasem zřizovatele	0.00
4. Časové překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady	0.00
5. Ostatní čerpání	73133.00
D.IV. Konečný stav fondu	1383516.83

Zdroj: Příloha účetní závěrky: Základní umělecká škola Mělník, příspěvková organizace,

IČ: 47011301. *MONITOR* [online]. 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z:

<http://monitor.statnipokladna.cz/2015/prispevkove-organizace/detail/47011301>

Příloha č. 8 - Výkaz zisku a ztráty DDM Mělník v letech 2014 a 2015

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, MĚLNÍK, NA POLABÍ 2854

Výkaz zisku a ztráty

Období: 31. 12. 2015

Částky v tisících Kč

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Číslo řádku	Běžné období		Minulé období	
				Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	NÁKLADY CELKEM	-	1	8 568	343	7 173	370
A.I.	Náklady z činnosti	-	2	8 568	343	7 173	370
A.I.1.	Spotřeba materiálu	501	3	660	139	384	135
A.I.2.	Spotřeba energie	502	4	255	4	255	4
A.I.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	5	0	0	0	0
A.I.4.	Prodané zboží	504	6	0	0	0	0
A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	7	0	0	0	0
A.I.6.	Aktivace oběžného majetku	507	8	0	0	0	0
A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	9	0	0	0	0
A.I.8.	Opravy a udržování	511	10	36	0	53	0
A.I.9.	Cestovné	512	11	129	0	87	0
A.I.10.	Náklady na reprezentaci	513	12	5	0	3	0
A.I.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	13	0	0	0	0
A.I.12.	Ostatní služby	518	14	1 551	165	1 209	195
A.I.13.	Mzdové náklady	521	15	4 342	23	3 774	35
A.I.14.	Zákonné sociální pojištění	524	16	1 111	0	1 040	0
A.I.15.	Jiné sociální pojištění	525	17	13	0	13	0
A.I.16.	Zákonné sociální náklady	527	18	86	0	63	0
A.I.17.	Jiné sociální náklady	528	19	0	0	0	0
A.I.18.	Daň silniční	531	20	0	0	0	0
A.I.19.	Daň z nemovitostí	532	21	0	0	0	0
A.I.20.	Jiné daně a poplatky	538	22	0	0	0	0
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	23	0	0	0	0
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542	24	0	0	0	0
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543	25	0	0	0	0
A.I.25.	Prodaný materiál	544	26	0	0	0	0
A.I.26.	Manka a škody	547	27	0	0	0	0
A.I.27.	Tvorba fondů	548	28	0	0	0	0
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	29	8	0	8	0

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Číslo řádku	Běžné období		Minulé období	
				Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.I.29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	30	0	0	0	0
A.I.30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	31	0	0	0	0
A.I.31.	Prodané pozemky	554	32	0	0	0	0
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	33	0	0	0	0
A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	34	0	0	0	0
A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	35	0	0	0	0
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	36	368	12	277	0
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549	37	5	0	6	0
A.II.	<i>Finanční náklady</i>	-	38	0	0	0	0
A.II.1.	Prodané cenné papíry a podíly	561	39	0	0	0	0
A.II.2.	Úroky	562	40	0	0	0	0
A.II.3.	Kurzové ztráty	563	41	0	0	0	0
A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	42	0	0	0	0
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	569	43	0	0	0	0
A.III.	<i>Náklady na transfery</i>	-	44	0	0	0	0
A.III.1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571	45	0	0	0	0
A.III.2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	46	0	0	0	0
A.V.	<i>Daň z příjmů</i>	-	47	0	0	0	0
A.V.1.	Daň z příjmů	591	48	0	0	0	0
A.V.2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595	49	0	0	0	0

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Číslo řádku	Běžné období		Minulé období	
				Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
B.	VÝNOSY CELKEM	-	1	8 591	359	7 173	418
<i>B.I.</i>	<i>Výnosy z činnosti</i>	-	2	1 990	359	1 670	418
B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	3	0	0	0	0
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	602	4	1 773	359	1 419	418
B.I.3.	Výnosy z pronájmu	603	5	140	0	174	0
B.I.4.	Výnosy z prodaného zboží	604	6	0	0	0	0
B.I.8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	7	0	0	0	0
B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	8	0	0	0	0
B.I.10.	Jiné pokuty a penále	642	9	0	0	0	0
B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643	10	0	0	0	0

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Číslo řádku	Běžné období		Minulé období	
				Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	11	0	0	0	0
B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645	12	0	0	0	0
B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	13	0	0	0	0
B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků	647	14	0	0	0	0
B.I.16.	Čerpání fondů	648	15	77	0	58	0
B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	16	0	0	18	0
<i>B.II.</i>	<i>Finanční výnosy</i>	-	17	0	0	0	0
B.II.1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661	18	0	0	0	0
B.II.2.	Úroky	662	19	0	0	0	0
B.II.3.	Kurzové zisky	663	20	0	0	0	0
B.II.4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	21	0	0	0	0
B.II.6.	Ostatní finanční výnosy	669	22	0	0	0	0
<i>B.IV.</i>	<i>Výnosy z transferů</i>	-	23	6 601	0	5 503	0
B.IV.1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	24	0	0	0	0
B.IV.2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	25	6 601	0	5 503	0
<i>C.</i>	<i>VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ</i>	-	26	0	0	0	0
C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	27	23	16	0	49
C.2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	28	23	16	0	49

Zdroj: Účetní závěrka: Dům dětí a mládeže Mělník, příspěvková organizace, IČ: 49519941. *MONITOR* [online]. 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/prispevkove-organizace/detail/49518941>

Příloha č. 9 - Investiční a rezervní fond DDM Mělník (stav v roce 2015)

(V Kč s přesností na dvě desetinná místa)
 F. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K FONDŮM ÚČETNÍ JEDNOTKY
 INVESTIČNÍ FOND
 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZŘIZOVANÉ ÚZEMNÍMI SAMOSPRÁVNÝMI CELKY A SVAZKY OBCÍ

Položka	Běžné období
F.I. Počáteční stav fondu k 1.1.	30394.00
F.II. Tvorba fondu	8194.00
1. Ve výši odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	8194.00
2. Investiční dotace z rozpočtu zřizovatele	0.00
3. Investiční příspěvky ze státních fondů	0.00
4. Ve výši výnosů z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku	0.00
5. Dary a příspěvky od jiných subjektů	0.00
6. Ve výši výnosů z prodeje majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace	0.00
7. Převody z rezervního fondu	0.00
F.III. Čerpání fondu	5892.70
1. Financování investičních výdajů	0.00
2. Úhrada investičních úvěrů nebo půjček	0.00
3. Odvod do rozpočtu zřizovatele	0.00
4. Posílení zdrojů určených k financování údržby a oprav majetku	5892.70
F.IV. Konečný stav fondu	32695.30

REZERVNÍ FOND
 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZŘIZOVANÉ ÚZEMNÍMI SAMOSPRÁVNÝMI CELKY A SVAZKY OBCÍ
 F. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K FONDŮM ÚČETNÍ JEDNOTKY

Položka	Běžné období
D.I. Počáteční stav fondu k 1.1.	70805.48
D.II. Tvorba fondu	89972.01
1. Zlepšený výsledek hospodaření	28822.01
2. Nespotebované dotace z rozpočtu Evropské unie	0.00
3. Nespotebované dotace z mezinárodních smluv	0.00
4. Peněžní dary - účelové	61150.00
5. Peněžní dary - neúčelové	0.00
6. Ostatní tvorba	0.00
D.III. Čerpání fondu	46066.00
1. Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření	0.00
2. Úhrada sankcí	0.00
3. Posílení investičního fondu se souhlasem zřizovatele	0.00
4. Časové překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady	0.00
5. Ostatní čerpání	46066.00
D.IV. Konečný stav fondu	114711.49

Zdroj: Účetní závěrka: Dům dětí a mládeže Mělník, příspěvková organizace, IČ: 49519941. *MONITOR* [online]. 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/prispevkove-organizace/detail/49518941>